

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Nová složka
(2)\McBain_Ed-Deset_plus_jeden.pdb

PDB Name: McBain - Deset plus jeden
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 16.8.1973
Modification Date: 16.8.1973
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Ed McBain
Deset plus jeden

Věnováno Herbertu Alexanderovi

MĚSTO NA STRÁNKÁCH TÉTO KNIHY, LIDÉ A MÍSTA JSOU SMYŠLENÉ. JEN PRÁCE POLICIE ODPOVÍDÁ
OBVYKLÉ PÁTRACÍ TECHNICE.

Kapitola 1

Za hezkého jarního dne nikdo nepomýšlí na smrt. Podzim je čas umírání, nikoli vesna. Podzim ponouká k pohřebním myšlenkám, rozněcuje ponuré představy, uvadlými a odumřelými známkami rozkladu vybízí k touze po smrti. Podzim je poetický jako peklo, strohý, úsečný, čpí plísni a tlením. Na podzim umírá spousta lidí. Na podzim odumírá spousta všeho živého.

Na jaře se nesmí umírat. Tak praví zákon - trestní zákoník, § 5006 - SMRT NA JAŘE: „Když někdo za jarní rovnodennosti sám sobě smrt způsobí, k ní podněcuje či jiným způsobem obmyslně k ní přispěje, bude potrestán pro zločin...“ Atakďale. Zemřít mezi 21. březnem a 21. červnem se naprosto zakazuje, jenže provinilci se najdou všude, tak co proti tomu zmůžete?

Muž, který vyšel z obchodní budovy na Culverově třídě, se měl co nevidět přidružit k těm provinilcům. Normálně to byl řádný občan, snaživý pracovník, věrný manžel, oddaný otec - všechny ty otřepané přívlastky. Nezamýšlel zákon přestoupit. Nevěděl, že zákoník zemřít zakazuje, ale i kdyby to byl věděl, neznepokojovalo by ho to, neboť toho vlahého jarního dne mu myšlenka na smrt a umírání byla nanejvýš vzdálena.

Vlastně myslel na život. Myslel na to, že příští týden oslaví narozeniny, že mu bude pětáctýřet a že se cítí o dobrých deset let mladší. Myslel na to, jak prošedivělé vlasy na spáncích dodávají jeho ušlechtilé hlavě poněkud banální, nicméně distingovaný vzhled, že dosud má široká ramena, že znepokojující náběh k břichu zmizel díky tomu, že chodívá hrát tenis dvakrát týdně, a že své ženě zvedne sukni, jakmile ji spatří, i kdyby kvůli tomu už nikdy nesměli k Schrafftům na oběd.

Na všechno to myslel, když svěžím, čirým jarním vzduchem hvízdla matná, zlověstně rotující střela, ze střechy budovy na protější straně ulice neomylně, precizně, vysoko přeletěla nad střechami aut podobných broukům, nad hlavami lidí, radujících se z jara, podobných mravencům - rychlá, přesná, smrtící, a na protějším chodníku ho zasáhla mezi oči.

V tom okamžiku mu bleskla hlavou jediná myšlenka a potom všechno myšlení ustalo. Ucítil toliko prudkou, drtivou ránu mezi oči a v té setině vteřiny se mu mihlo hlavou, že snad vrazil do skleněných domovních dveří. Střela mu roztříštila lebeční kost, pronikla měkkým polštářem mozkové tkáně a zanechala za sebou otvor velikosti baseballového míče, když se vynořila ze zátylku. Přestal myslet, přestal cítit, pojednou tu nebylo nic. Náraz vrhl jeho tělo asi o metr dozadu, kde narazilo do dívky v žlutých bavlněných šatech. Padalo dozadu, zatímco dívka podvědomě uskočila, složilo se jako opotřebovaná tahací harmonika, pružné svaly se uvolnily a muž byl mrtev dříve, než se dotkl chodníku. Z velkého otvoru v čele stékala tence krev, zatímco z ohromné díry v spodině lebeční se proudem řinula mokrá, červená, oslňující, křiklavě rudá krev, ještě teplá životem, a proudila k dívce, která zůstala stát ochromená a oněmělá hrůzou a pozorovala krvavou stužku tekoucí po chodníku.

Odtáhla nohu včas; ještě chvíli a krev by byla zalila špičku jejího střeвиčku.

Detektiv Steve Carella hleděl na mrtvolu na chodníku a divil se, jak je možné, že před deseti minutami, když odcházel z kanceláře, nebylo nikde jediné mouchy, jaro teprve začalo, a teď najednou, když se díval na mrtvého muže, který už nekrvácel, hemžily se na chodníku mouchy, hejno much se vznášelo ve vzduchu a půl tuctu much se popásalo u zející díry mezi nebožtíkovými očima.

„Copak ho nemůžete přikrýt?“ vyštěkl na jednoho ze sanitáků. Ten pouze pokrčil rameny a mávl rukou k policejnímu fotografovi, jenž ve stínu sanitky zaparkované u chodníku vkládal další svitek filmu do fotoaparátu.

Fotograf ani nevzhlédl, když řekl: „Musím udělat fotku.“

Carella se odvrátil. Byl vysoký, pružný chlapík atletické postavy, s vyčnělými lícními kostmi a nakrátko ostříhanými

kaštanovými vlasy. Měl hnědé oči a nepatrně šikmo skleslá oční víčka, jež mu dodávala ztrápený a trpělivý výraz orientálce, když se s přivřenýma očima nyní otočil proti slunci a kráčel k dívce v žlutých šatech, jež mluvila s několika novinářskými zpravodaji.

„Později, mládenčí," řekl a reportéři, v přítomnosti smrti neobvykle mlčenliví, se přidali k hloučku zvědavců, postávajících za kordonem strážníků.

„Jak je vám?" zeptal se Carella.

„Dobře. Kristepane," řekla. „Kristepane."

„Mohla byste mi odpovědět na několik otázek?"

„Jasně. Kristepane, jaktživa jsem něco takového nezažila. To bude manžel koukat."

„Jak se jmenujete, paní?"

„Grantová."

„Křestním jménem?"

„Lizanne. Se z."

„A kde bydlíte, paní Grantová?"

„Groverův park 1142." Odmlčela se. „Je to pod První třídou."

„Hm," zamumlal Carella a poznamenal si adresu do zápisníku.

„Říkám to, abyste nemyslel, že bydlím v Portorické čtvrti."

„Ne, to si nemyslím," řekl Carella. Najednou se cítil hrozně unavený. Na chodníku leží mrtvý muž obsypaný mouchami a očitá svědkyně vraždy má starost, aby si on o ní nemyslel, že bydlí v Portorické čtvrti. Chtěl jí vysvětlit, že jemu je docela fuk, zda bydlí v Portorické čtvrti nebo jaké čtvrti, pokud mu s minimálním vzrušením a maximální přesností poví, co viděla, když byl zastřelen ten muž, který nyní už nenáležel k žádné národnosti. Přes tužku si ji změřil pohledem dostatečně přísným, jak doufal, a potom řekl: „Můžete mi povědět, co se stalo?"

„Kdo to je?" zeptala se paní Grantová.

„To zatím nevíme. Ještě jsme ho neprohledali, abychom zjistili jeho totožnost. Čekám, až fotograf skončí práci. Můžete mi říci, co se stalo?"

„Šla jsem prostě po chodníku, a vtom do mne vrazil," pokrčila rameny. „Potom padl na chodník a já na něj koukám a vidím, že krvácí. Kristepane, povídám vám, že jaktživa..."

„Co tím myslíte, že do vás vrazil?"

„No, vlastně do mne zacouval"

„Byl zasažen střelou, je to tak? A padl na vás?"

„Nevím, zda byl zasažen střelou. Počítám, že asi byl."

„Nu, tak se zapotácel a upadl či co?"

„Já nevím. Nedávala jsem pozor. Šla jsem prostě po chodníku, a vtom do mne vrazil."

„Dobrá, paní Grantová, a co se stalo potom?"

„Potom zkrátka padl na záda. Ucouvla jsem a koukla se na něj, když ležel, a tu jsem viděla, jak krvácí, a poznala jsem, že je zraněn."

„Co jste dělala?"

„Já nevím, co jsem dělala. Myslím, že jsem se na něj prostě pořád dívala." Zavrtěla hlavou. „To bude manžel koukat."

„Zaslechl jste výstřel, paní Grantová?"

„Ne."

„Určitě jste nic neslyšela?"

„Šla jsem po chodníku zabrána do myšlenek," řekla paní Grantová. „Nečekala jsem, že se něco takového stane. Totiž, snad se ozval výstřel, možná také šest výstřelů, já jenom říkám, že jsem nic neslyšela. Ten muž do mě najednou zničehonic vrazil a měl tvář celou od krve. Br." Při té vzpomínce paní Grantová stáhla tvář do úšklebku.

„Nezhlédla jste asi nikoho s puškou, vidíte?"

„S puškou? Ne. Cože, s puškou? Ne, to ne."

„Vím, že než jste šla zcela zabrána do myšlenek, ten muž byl zastřelen, ale co potom, paní Grantová? Nezhlédla jste někoho v oknech nebo snad na střeše některého z protějších domů? Nepovšimla jste si něčeho neobvyklého?"

„Nerozhlížela jsem se," odpověděla paní Grantová. „Prostě jsem se pořád dívala na jeho obličej."

„Neřekl vám ten muž něco, než padl na chodník?"

„Ani slůvko."

„A potom?"

„Vůbec nic."

„Děkuji vám, paní Grantová," řekl Carella. Krátce, ale přívětivě se usmál a sklapl zápisník.

„To je všechno?"

„Ano, děkuji vám."

„Ale..." Zdálo se, že paní Grantová je zklamaná. Lehce pokrčila rameny.

„Ano, paní Grantová?"

„Totiž... nebudu pozvána k přelíčení nebo podobně?"

„Myslím, že nikoli, paní Grantová. Velice vám děkuji."

„No... dobře," řekla paní Grantová a zklamaně se dívala za Carellou, když od ní odcházel k mrtvole. Policejní fotograf poskakoval kolem nebožtíka, vyrobil momentku, vyhodil vypálenou žárovku a zasunul novou. Prohnul horní část trupu a pokrčil kolena, aby udělal snímek z jiného úhlu. Oba zdravotníci stáli u sanitky, lhostejně pokuřovali a povídali si o urgentní tracheotomii, kterou jeden z nich včera dělal. Necelý metr od nich se detektivové Monaghan a Monroe,

formálně vyslání z oddělení pro vraždy, oblast Sever, bavili se strážníkem. Carella chvíli fotografa pozoroval a potom přistoupil k oběma tajným z kriminálky.

„Podívejme," řekl, „čemu vděčíme za tu čest?"

Monoghan, oblečený do černého převlečníku a s černou buřinkou na hlavě, takže vypadal jako polda z časů prohibice v dvacátých letech, pohlédl na Carellu a potom prohodil k Monroeovi: „Koukejme, tohle je Carella ze sedmaosmdesátého," jako by ho k svému velkému překvapení upozoroval teprve nyní.

„Námoutě, je to fakticky on," odpověděl Monroe a odvrátil se od strážníka. I on měl na sobě černý převlečník a v týle mu seděl měkký šedý klobouk. Pod okem mu jakoby kouzlem začal cukat nervový tik, kdykoli jeho kolega promluvil, až to budilo dojem, že mu pod lícními svaly funguje nějaký skrytý zapisující mechanismus.

„Doufám, že jsme vás nevytrhli od oběda či podobně," řekl Carella.

„Na poliších ze sedmaosmdesátky se mi líbí," řekl Monoghan, zatímco Monroeův lícní sval cukal v doprovodu, „že si o své kolegy dělají vždycky náramný starosti."

„A taky jsou děsný vtípkové," poznamenal Monroe.

„Pokaždý znovu žasnu," řekl Monoghan a zastrčil si ruce do kapes pláště tak, že mu palce čouhaly ven, jak to kdysi viděl u Sydney Greenstreeta v nějakém filmu, „nad jejich starostlivostí a dobrou náladou."

„Nad tím vždycky žasnu," řekl Monroe.

„Kdo je ten mrtvý?" otázal se Monoghan.

„Zatím nevím," odpověděl Carella. „Čekám, až bude fotograf hotov."

„Hezky fotí," řekl Monroe.

„Slyšel jsem, že taky fušuje do portrétů," řekl Monoghan.

„Víš, co některý tyhle chlápkové teď dělají?" zeptal se Monroe.

„Který chlápkové?" otázal se Monoghan.

„Fotografové. Ty, co choděj fotit zavražděný."

„Nevím. Co dělají?"

„Berou si polaroidní kamery."

„Opravdu? Nač ten kvalt?"

„Nejde o kvaltování," řekl Monroe, „ale když fotíš mrtvolu a snímek se nevyvede, nemůžeš si zákazníka objednat na jindy, víš? Leží už dávno v pitevně rozkuchaný. Takhle fotograf hned pozná, jestli se mu povedl záběr."

„Páni, na co ty lidi ještě nepřijdou!" odpověděl Monoghan patřičně udiveně. „Co je u vás nového, Carella? Jak se vede šéfovi? A mládencům?"

„Všem se vede prima," řekl Carella.

„Máte něco zajímavého v prádle?"

„Tohle by mohlo být zajímavé," řekl Carella.

„Odstřelovači bývají vždycky zajímaví," souhlasil Monoghan.

„My jsme měli jednu odstřelovače," řekl Monroe, „to jsem zrovna začínal na devětatřicítce jako detektiv. Střílel jen po starých dámách. Hodně staré dámy, to byla jeho specialita. Pálil po nich z pětačtyřicítky. A měl setsakra dobrou trefu. Pamatuješ na Mickeyho Dunhilla?"

„Jo, na toho si pamatuju," odpověděl Monoghan.

„Ty si na Mickeyho Dunhilla pamatuješ?" zeptal se Monroe Carelly.

„Ne. Kdopak je Mickey Dunhill?"

„Detektiv první třídy, slouží v devětatřicátém okrese. Takový malý pivo, ale silný jako bejk a klidně by s tebou zametl. Převlékli jsme ho za drobnou starou dámu. A tak jsme toho chlápka načapali. Vystřelil po Dunhillovi a Dunhill vykasal sukně a hnál se za ním po střeše a hnedle ho umlátíl."

„Jo, na to si pamatuju," řekl Monoghan.

„Odvedli jsme chlápka na strážnici, víš? Jako toho odstřelovače. Posadili jsme ho na židli a pokoušíme se z něj vymáčkout, proč střílí křehké staré dámy. Počítali jsme, že snad má tenhle oidipovský tentonc, víš? Ale..."

„Cože měl mít?" zeptal se Monoghan.

„Oidipus," řekl Monroe. „To byl řecký král. Spával s vlastní mámou."

„To je proti zákonu," řekl Monoghan.

„Já vím. No, počítali jsme prostě, že ten odstřelovač je třeba cvok, víš? A tak jsme se ho v jednom kuse ptali, proč si vybírá jenom křehké staré dámy. Proč ne křehké stařečky? Nebo kohokoli, kdo se mu namane. Čím to, že bouchá jenom po hodných starých dámách?"

„A čím to bylo?" zeptal se Monoghan.

Monroe pokrčil rameny. „To jsme z něj nevypáčili."

„Co tím myslíš?"

„Nevypáčili jsme to z něj."

„No a co z toho plyne?"

„Jak to, co z toho plyne? Byl to prostě chlápek, který odstřeloval křehké staré dámy!" řekl Monroe nakvašeně.

„Cože? Tohle?"

„Tohle? Tohle a proč se ptáš, co z toho plyne? Tohle z toho plyne."

„A co ten druhý chlápek?"

„Který druhý?"

„Ten Řek," ozval se Monoghan netrpělivě.

„Jaký Řek?"

„Ten král, přece ten král. Neříkals, že v tom byl řecký král?“
„Ale šmarjá, ten s tím neměl vůbec nic společného," odpověděl Monroe.
„Měli jste ho pro jistotu vyslechnout," naléhal Monaghan. „Jeden nikdy neví."
„Jak jsme ho mohli vyslechnout? Je to mytický král."
„Cože je?"
„Mytický. My-ti-cký."
Monaghan znalecky přikývl. „Hm, to je něco jiného," řekl. „Hlavně nesmí člověk nic přehlédnout."
„Myslím, že fotograf už skončil," řekl Carella.
„Potřebuješ nás?" zeptal se Monroe.
„Sotva. Zašlu vám opis hlášení."
„Víš, co byste měli udělat?" zeptal se Monroe.
„Co?"
„Převlíct toho zrzavého hromotluka, co u vás máte -jak se honem jmenuje?"
„Cotton Hawes?"
„Jojo, jeho. Převlíkněte ho za drobnou starou dámu. Třeba váš odstřelovač po něm bouchne."
„Zdá se, že si radši vybírá muže středního věku," řekl Carella.
Monoghani se otočil a pohlédl na mrtvolu. „Není mu víc než čtyřicet," řekl poněkud rozmrzele. „Odkdy je čtyřicítka střední věk?"
„Myslel jsem muže v plné síle," řekl Carella.
„No, to zní líp," odpověděl Monaghan. „Pošlete nám dvě kopie, máme nový předpis."
„Hele, mějte rozum," řekl Carella.
„Copak já vydávám předpisy?"
„Chceš říct, že ne?" pronesl Carella s překvapeným výrazem.
„Zase začíná rejpat. Co jsem říkal? Jeden by se smíchem počural. Pošlete nám dvě kopie, Carelle. Uvidíme, kdo se bude smát naposledy."
„Myslíš, že to třeba provedl ten Řek?" zeptal se Carella.
„Jaký Řek?"
„Nevím, ten, co o něm mluvil Monroe."
„Toho bych nevylučoval," řekl Monaghan. „Chlápek, který spí s vlastní mámou, je všeho schopen."
Carella s úsměvem kráčet k fotografovi, který už skládal své nádobíčko. „Jste už tady hotov?" zeptal se.
„Můžete nastoupit."
„Budu potřebovat pár snímků."
„Jasně. Který je to revír?"
„Sedmaosmdesátý."
„Dobrá," řekl fotograf. „A vaše jméno?"
„Carella. Steve Carella."
„Zítra je máte." Koukl na sedan, který zastavil u obručníku, zakřenil se a řekl: „Ach jo."
„Co je?"
„Mládenci z laboratoře. Teď musíte počkat, až skončí oni."
„Himlfix, nechci nic víc než zjistit, jak se jmenuje ten nebožtík," řekl Carella a potom se otočil k oběma laborantům, kteří vystoupili z auta.

Kapitola 2

Jak se ten nebožtík jmenuje, to zjistil, jakmile mu prohlédl náprsní tašku, a nyní ho čekal obtížnější úsek; práce. Mrtvý se jmenoval Anthony Forrest a na jeho řidičském průkazu stálo, že bydlí v čísle 301 na Morrison Drive, je 173 cm vysoký a má modré oči. Šest úvěrových karet bylo vystaveno na jméno Anthony Forrest: Diners Club, American Express, Carte Blanche, Gulf Oil Corporation, Mobil Oil Company -a karta jedné místní prodejny pánských oděvů. Na firemní navštívence stálo rovněž Anthony Forrest, Indián Exports Inc., s adresou Culverova třída 580. Na chodníku před tou budovou byl také zastřelen. Firemní navštívenka dále uváděla, že byl místoředitelem, a telefon obchodní společnosti FREDERICK 74-100. Náprsní taška obsahovala ještě další navštívenky a papírky. Do řidičského průkazu byla zasunuta pětidolarová bankovka, zřejmě jako pojistka proti dopravním pokutám. V tašce bylo sedmdesát dolarů -tři dvacetidolarové bankovky, ta pětidolarovka a pět dolarů.

V celuloidovém pouzdře našel Carella fotografie.

Té ženě mohlo být asi třicet pět let, měla bystré mladistvé oči a světlé vlasy. Šťastně se na něj usmívala. Dále tam byly snímky tří dětí, dvou chlapců a děvčete. Podědily matčiny světlé vlasy a světlé oči. Chlapci měli na sobě skautský stejnokroj vlčet. Jeden se zdál trochu starší, ale stejně mu nebylo víc než deset či jedenáct let. Děvčeti mohlo být asi patnáct šestnáct. Byla vyfotografována někde na pláži, držela v náručí velký pruhovaný míč a její rozesmátá tvář vykukovala nad ním. Forrest stál za dcerou, zubil se jako puberták a za hlavou jí držel dva vztyčené prsty, takže vypadaly jako růžky.

Carella si povzdechl a sklapl náprsní tašku.

Jeden kuriózní policejní předpis nařizuje, že mrtvola musí být identifikována, a obvykle ověřuje její totožnost nebožtíkův pokrevný příbuzný, takže policie ví, že hledá vraha Johna Smithe, a nikoli vraha Johna Doea. Podle

fotografií v náprsní tašce bylo možno soudit, že Forrest zanechal ženu a tři děti, a nyní někoho čekala povinnost zajít do jeho bytu, počkat, až se dveře otevrou, podívat se do očí jeho ženě a dětem a oznámit jim, že Anthony Forrest, milovaný manžel a otec, je neodvolatelně mrtev.

Ta povinnost čekala Steve Carellu.

Dveře domu číslo 301 na Morrison Drive otevřelo Carellovi totéž děvče, které předtím viděl na fotografii rozesmáté nad plážovým míčem. Snímek byl zřejmě starý několik let, protože děvčeti před ním byla aspoň devatenáct či dvacet. Měla tmavší vlasy, ale v jejích modrých očích spatřil týž bystrý tázavý pohled. V zdvořilých rozpacích se na Carellu usmála a řekla: „Co si přejete, prosím?“

„Slečna Forrestová?“ otázal se Carella.

„Prosím?“ řekla nyní ještě rozpačtěji a její plavé obočí se o poznání nadzvedlo.

„Jsem detektiv Carella z 87. revíru,“ řekl Carella. Odmlčel se, ukázal služební odznak a průkaz a pak si odkašlal. Dívka čekala. „Mohl bych prosím mluvit s paní matkou?“

„Není doma,“ řekla dívka.

„Nevíte, kde bych ji našel?“

„Odešla do města. Sejde se s tatínkem na oběd,“ odpověděla dívka. „Proč?“

„Hm,“ řekl Carella a dívka pojednou porozuměla. Až dosud byla na rozpacích, proč přišel, ale tón, kterým pronesl to „Hm“, ji nějak znepokojil, rozevřela doširoka oči, rychle přistoupila o krok k němu a zeptala se: „Oč jde?“

„Smím dovnitř, prosím?“

„Ano, zajisté,“ řekla dívka, nevešli však dál než do vstupní haly. „Oč jde?“ zeptala se. „Co se stalo?“

„Slečno...“ začal Carella a zaváhal. V duchu se ptal sám sebe, zda jí tu zprávu má říci, zda je dívka už dost stará, aby ji vyslechla, a přitom si uvědomoval, že musí vyhledat její matku, že musí informovat někoho z rodiny.

„Víte, kam paní matka šla? Kde má tu schůzku?“

„Ano, u Schrafftů. Nevím, zda tam hodlali poobědvat, ale tam si umluvili schůzku. Koukejte, povíte mi laskavě, oč vlastně jde?“

Carella se na ni díval velice dlouho, jak se mu zdálo. Potom tiše pronesl: „Slečno, váš pan otec je mrtev.“

Dívka ucouvla. Chvilí na něj zírala, divně se pousmála, načež se její úsměv ztratil, jednou krátce zavrtěla hlavou a řekla: „Ne.“

„Bohužel, slečno.“

„To bude určitě mýlka. Tatínek měl schůzku s mámou...“

„Nemyslím, že je to mýlka, slečno.“

„Tak... tak... jak to víte? Totiž... prokrista, co se stalo?“

„Byl zastřelen.“

„Můj otec!“ zeptala se nevěřicně. Zase zavrtěla hlavou. „Zastřelen? Žertujete nebo co?“

„Je mi líto, slečno, ale nežertuji. Rád bych se spojil s vaší paní matkou. Smím si zatelefonovat?“

„Koukejte... koukejte se... to, co jste říkal, je... je nemožné, copak nechápete? Tatínek se jmenuje Anthony Forrest. Třeba jste...“

Carella se jemně dotkl její paže. „Slečno,“ řekl, „ten muž měl u sebe doklady totožnosti. Jsme důvodně přesvědčeni, že to je váš otec.“

„Jaké doklady?“

„Náprsní tašku.“

„Pak mu ji zřejmě někdo ukradl,“ řekla dívka. „Přece víte, že jsou krádeže na denním pořádku. A zastřelený muž měl jistě tatínkovu ukradenou náprsní tašku u sebe, takže se přirozeně domníváte...“

„Kdo je to, Cindy?“ zavolal odkudsi seshora chlapecký hlas.

„To nic není, Jeffe. Všechno je v pořádku,“ odpověděla.

„Rád bych zavolał vaší paní matce,“ řekl Carella.

„Proč? Abyste zbytečně vyděsil také ji?“

Carella neodpověděl. Mlčky pohlížel na dívku. V očích se shromažďovaly slzy, viděl, jak nabírá k pláči, ale na několik okamžiků je ještě pevně zadržela, načež řekla: „Klidně si zatelefonujte. Ale... koukejte, abyste měl pravdu, slyšíte? Koukejte, aby ten muž byl tatínek. Protože... abyste... abyste se radši nedopustil omylu.“ Slzy jí nyní stály v očích jako kalná clona, zastírající blankyt. „Telefon je zde,“ řekla. Když vešel za ní do obývacího pokoje, dodala: „Vím jistě, že to není tatínek.“ Pokusila se zasmát, ale hrdlo se jí sevřelo. „Proč by tatínek... proč by se dal zastřelit?“

Carella vyhledal v telefonním seznamu číslo Schrafftova restaurantu nedaleko Forrestovy kanceláře. Začal číslo vytáčet, když mu dívka položila dlaň na ruku.

„Poslyšte,“ řekla.

Vzhlédl.

„Poslyšte,“ řekla, z očí jí vytryskly slzy a kanuly nezadržitelně po tváři, „maminka mnoho nevydrží. Prosím vás... až ji to budete říkat... učiníte to prosím taktně? Prosím? Až jí povíte, že můj tatínek je mrtev? Ano, prosím?“

Carella přikývl a jal se vytáčet číslo.

Claire Forrestové bylo třicet devět let, byla to žena štíhlá, se spleť drobných vrásek kolem očí a úst. Mlčky doprovázela Carellu do márnice, s podivně strnulým, téměř hněvivým výrazem, k němuž se lidé uchylují, jakmile se dovědí, že smrt zasáhla někoho blízkého. Když zřízenec vytáhl box pohybující se na naolejovaných válečcích, mlčky k němu přistoupila, mlčky pohlédla do tváře svého manžela a jednou kývla. Vzala tu skutečnost na vědomí ve chvíli, kdy jí to Carella telefonicky oznámil. Tento pohled do tváře muže, jehož si vzala v devatenácti, muže jehož milovala od svých sedmnácti let, muže, jemuž porodila tři děti, muže, s nímž prožívala dobré i zlé časy, tento pohled do té mrtvé a

nevidoucí tváře muže, který se proměnil v nebožtíka ležícího v boxu márnice, to byl už jen obvyklý postup. Srdce ji rozbolelo ve chvíli, kdy ji Carella oznámil tu zvěst, a to ostatní byl už jen obvyklý postup.

„Je to váš manžel, paní Forrestová?" zeptal se Carella.

„Ano."

„A jmenuje se Anthony Forrest?"

„Ano," přitakala Clara. „Můžeme prosím odtud?"

Z rozlehlé místnosti, kde se rozléhal zvuk jejich kročejů, vyšli na chodbu nemocnice.

„Budou ho pitvat?" zeptala se.

„Ano, paní Forrestová."

„Přála bych si, aby to nemuselo být,"

„Bohužel."

„Myslíte, že ho to bolelo?"

„Podle všeho zemřel okamžitě, paní Forrestová."

„Díky bohu za to."

Rozhostilo se dlouhé ticho.

„Máme hodiny, víte?" řekla Clara. „Jistě dobré dva tucty. Věděla jsem, že se stane tohle."

„Co tím myslíte?"

„Vždycky ty hodiny natahoval. Některé mají velmi složitý mechanismus. Hlavně ty starší. A pak některé komplikované cizí hodiny. Každou sobotu měl ve zvyku ty hodiny natahovat." Odměřila se a chabě se usmála. „Stála jsem se bála, že k tomu dojde. Totiž, abyste rozuměl... Já se vůbec nenaučila, jak je natahovat."

„Nerozumím vám," řekl Carella.

„Teď... teď, když je Tony pryč," řekla malátně, „kdo bude ty hodiny natahovat?"

Načež se rozplakala.

Policejní sbor je ohromná organizace a detektiv je pouze kolečkem v tomto ústrojí. Každý den chodí do kanceláře a vykonává své povolání. A jako u kteréhokoli jiného povolání je i toto omezeno určitými předpisy a postupy, je třeba diktovat a psát na stroji různá hlášení a záznamy, telefonovat, vyslechnout a navštívit určité lidi, prošetřit určité údaje, vejít ve styk s dalšími odděleními a radit se s odborníky. A stejně jako v kterékoli jiné branži ani policejní úředník nemůže soustředit veškerou energii na jediný případ. Vždy vás volají kvůli něčemu jinému, vždy musíte vyslechnout lidi, kteří s případem nemají nic společného, nemůžete jít na dovolenou, kdy byste si přál, lidí je nedostatek, případy se překrývají a zůstávají stát na mrtvém bodě a nadto k tomu všemu přistupuje prostá únava.

Tim se zaměstnání detektiva hodně podobá povinnostem hlavního účetního.

Existuje jen jeden podstatný rozdíl, a jakmile se s ním vyrovnáme, je ten rozdíl nakonec zanedbatelný.

I když má profese hlavního účetního dost lichvářskou pověst, ten, kdo ji vykonává, zřídka kdy hledí smrti tváří v tvář, rozhodně ne každodenně.

Detektiv vidá smrt ve všech jejích rozmanitých podobách aspoň pětkrát do týdne, a obvykle ještě častěji. Vidá ji v její základní podobě na ulicích mezi mladými lidmi, kteří umírají kousek po kousku pod rozkladným vlivem brlohů, mezi muži a ženami, z nichž město neúprosně vysává život. Ještě zlověstněji vyhlíží z pohledů narkomanů, vždyť cizopasí z negace života, pozvolného rdoušení veškeré vůle, pomalého zmirání jakékoli touhy, kromě touhy po heroinu. Vidí ji u odsouzených zlodějů, lupičů, násilníků, podvodníků, pasáků, smrt uloženou zákonem, jak zvolna přichází k zavřeným za mřížemi. Vidí ji na prostitutkách, které zažily smrt vlastní cti a denně rozsévají smrt lásky, na ženách, z nichž padesátkrát denně odtéká život při nemilosrdných křečích nesčetných souloží. Vidí ji na homosexuálech, kteří přihlíželi smrti svého mužství a zoufale, skomíravě živoří ve stínu zákona. Vidí ji na pouličních tlupách chuligánů, žijících ve strachu ze smrti a šířících strach tím, že sami působí smrt, aby strach zapudili.

A vidí smrt v nejhorší podobě, tu výslednici prudkého pohnutí, jež prorazilo do mozku a vybuchlo z rukou. Vidí střelné, bodné a sečné rány, zmračené údy a rozpáraná břicha. A pokaždé, pokaždé když pohlédne na jiné tělo, jež bylo zabito a proměněno v nic, je vyrván ze svého Já, ztrácí své lidství a stává se z něho pozorovatel, návštěvník, jenž přišel odkudsi z daleké planety, aby zkoumal podivné hmyzí plemeno, které se dokáže navzájem rozsápat, rve si údy, opájí se vlastní krví: zděšeně přihlíží, on, civilizovaný člověk, který se pro chvíli zřekl svého občanství a nemůže uvěřit, že takové krutosti jsou schopni lidé, kteří už téměř dosáhli hvězd. A potom zavře oči, a než je znovu otevře, leží před ním na dlažbě pouze případ a on je jenom kolečkem jistého mechanismu a teď potřebuje vydolovat fakta a opatřit si údaje, než bude možné založit případ do archivu mezi ostatní.

Z balistického hlášení se Carella dověděl, že střela vyjmutá z ostění dveří za Forrestem a prázdná nábojnice nalezená na střeše protějšího domu jsou části projektilu Remington ráže 0,308. Zpráva dále uváděla, že tato střela má kovovou nábojnici s měděným pláštěm, šest polí a drážek, měkký hrot, pravotočivý závit a váží 12,5 gramu. Hlášení poukazovalo na to, že Forrestův vrah podle všeho použil pušky s teleskopickým hledím, protože vzdálenost od střechy k chodníku, kde Forrest stál, činila něco přes 140 metrů.

Carella hlášení prostudoval a pak se zachoval jako člověk, který ještě nepracuje v této profesi dlouho. Nedbal znepokojivého tušení, které ho pronásledovalo od okamžiku, kdy pohlédl na mrtvého, v naději, že když si předtuchy nebude všimát, přestane ho znepokívat a on si s případem snáze poradí. Přijal hlášení, a tím převzal případ oficiálně. Detektivové z 87. revíru jen zřídka kdy pracovali se stálým parťákem a rozdělovali si úkoly podle toho, jak přicházely. Jednotlivé úkoly připadly vždy tomu, kdo měl okamžitě čas nebo přebytek energie. Tento způsob se dobře osvědčoval. Byl teprve duben, ale Meyer se už vrátil z dovolené, aby na ni mohl nastoupit Bert Kling. Na ten nápad s vybíráním dovolené v první polovině roku přišel poručík; v letních měsících, jak se zdálo, řádily více bandy mladistvých a také celková kriminalita vzrůstala, takže velitel chtěl mít v červenci a srpnu plný stav lidí. Cotton Hawes a

Hal Willis měli plnou hlavu starostí, jak dopadnout pachatele řady vloupání do obchodních skladů, Andy Parker vyšetřoval ozbrojené přepadení klenotnictví a Ar-thur Brown spolupracoval s oddělením pro potírání narkotik ve snaze vystrnadit známého překupníka omamných drog, který se ukrýval někde v obvodu města. Pátrací oddělení mělo šestnáct detektivů a Carella s každým z nich už někdy spolupracoval; oblíbil si však Meyera Meyera, a proto radostně přivítal, když mu ho poručík přidělil.

Kupodivu Meyer okamžitě vkročil do Carellových stop. Rovněž nedbal na to, co se jim oběma neodbytně vnucovalo. Zdálo se, že je nadmíru spokojen, protože znají jméno zavražděného, adresu jeho rodiny a podrobnosti o smrtící střele. Mnohdy zahajovali pátrání v případech, kdy vůbec neměli tušení, jak se oběť jmenuje ani kde bydlí, bez sebemenšího vodítka o rodinných poměrech či přátelích zavražděného.

Řekli si, že hledají určitou lidskou bytost, která usmrtila jinou určitou lidskou bytost. Velmi dobře věděli, že rozřešit všechny případy vraždy, které dostávají vyšetřit, je nemožné, ale věděli rovněž, že s vynaložením přiměřeného množství trpělivosti a času k zjišťování údajů, spolu s vhodnými otázkami položenými vhodným lidem, lze ke kýženému výsledku obvykle dospět. Říkali si, že člověk bývá zavražděn, jen když ho někdo zavraždit chce.

Hned nazítří své mínění změnili.

Kapitola 3

Nastal další nádherný jarní den. Je téměř nemožné, aby venkovan pochopil, co značí takový den pro obyvatele města. Především večer vyslechl v televizi nedočkavě předpověď počasí a ráno, když ho probudí zařinčení budíku, rozmyslně jde k oknu a vzhledne k obloze. Jestliže užijí jasné nebe, pocítí první vzrušení dne. Ať je zima či léto, jaro nebo podzim, okamžitě chápe, že dnes všechno půjde jako na drátkách, a otevře okno, aby vyzkoušel teplotu vzduchu. Výsledky toho zkoumání v prvních okamžicích bdění rozhodují o jeho oblečení, jeho náladě, jeho životním názoru.

V půl osmé ráno rádio synchronizované s budíkem probudilo Randolpha Nordena. Koupil je, protože si představoval, jak bude příjemné dávat se budit každé ráno hudbou. Obvykle však vstával v půl osmé, kdy se vysílají zprávy, a každého jitra ho hlasatel probouzel nejnovějšími zprávami o špatné světové politické situaci. Norden zkoušel budík posunout na 7.35, kdy zprávy končí a z přijímače se line hudba, jenže přišel na to, že těch pět minut potřebuje, aby se dostal včas do kanceláře. Chtěl budík nastavit na 7.25, ale to mu zase přišlo líto, že se okrádá o pět minut spánku. Takže Randolph Norden každé ráno naslouchal špatným zprávám z rádia, které si koupil proto, aby mu vyhrávalo. Považoval to jenom za další doklad toho, že na světě není žádná spravedlnost.

Když vylezl z postele, uslyšel hlasatele mluvit o jakémsi zapadlém souostroví a zamumlal: „Jdi se vycpat s těmi svými ostrovy.“ Přehlédl unaveně k oknu, povytáhl si kabátek od pyžama, poškrábal se na břichu, nazlobený na rádio, na svou tvrdě spící ženu Mae, na své děti, které spaly zdravým spánkem v pokojích na druhém konci bytu, a dokonce i na služebnou, která každého rána vyspávala déle než její zaměstnavatel, takže si snídani musel připravit sám, vytáhl bezohledně rolety a zadoufal, že sluneční paprsky zalijí postel a tvář jeho ženy, ale vzápětí se provinile otočil, aby se podíval, zda se slunce opravdu dotklo ženiny tváře. Ne, nedotklo se. Okamžik si zoufale myslel: Dneska slunce nesvítí, ale když pohlédl ven přes střechy protějškých domů na oblohu, která se zaoblovala jako modré vajíčko drozda mnohohlasého, krátce kývl a pak okno otevřel.

Vystrčil hlavu. Vzduch byl vlahý a od řeky Harb povíval jemný, hojivý jižní vánek. Ze svého bytu v dvanáctém patře viděl dopravní ruch na řece a vzdušný oblouk nedalekého mostu. Jeho úsměv se rozšířil v spokojené zazubení. Nechal okno dokořán, vrátil se k posteli, vypnul rádio a svlékl pyžamo. Hbitě a tiše si oblékl spodky, tílko, kalhoty, ponožky, obul se, pak šel do koupelny, kde se oholil elektrickým strojkem. Při holení nabýval jeho denní program pevnějších, radostnějších obrysů. Rád opakoval, že při holení dostává nejlepší nápady, a opravdu mu hlavou blesklo několik -jak se domníval - výtečných nápadů, když přejížděl strojkem po tváři. Doholil se, oblékl si košili, uvázal kravatu, vzal si sako a odešel do kuchyně, kde si nalil grapefruitový džus a uvařil kávu. Hořel dychtivostí, aby už byl v advokátní kanceláři na Hall Avenue a prakticky vyzkoušel některé ty své výtečné nápady. Rychle do sebe obrátil džus, vypil kávu a zašel dozadu, kde spaly děti. Joanie byla vzhůru, seděla v posteli a četla Zlatou knihu. Její tvář měla ještě poloospalý výraz.

„Brýtro, tati,“ řekla a zase se zahloubala do knížky.

Políbil dceru a řekl: „Večer se uvidíme, vid’?“ Joanie přikývla a četla dál. Vešel do druhého pokoje, kde Mike ještě tvrdě spal. Nebudil ho. Vrátil se do ložnice a políbil Mae. Jeho žena cosi zamumlala a otočila se na druhý bok. Usmál se, u dveří si vzal aktovku a vyšel na chodbu.

Zřízenec v výtahu řekl: „Dobré ráno, pane Nordene. Dnes je nádherný den.“

„To opravdu je, Georgi,“ odpověděl.

Mlčky sjeli do haly. Vystoupil z výtahu, kývl na Georgeovo přání: „Hodně zdaru v práci, pane Nordene,“ jako obvykle se zastavil u poštovních schránek, i když věděl, že pošta se roznáší později. Otevřel domovní dveře, vykročil na chodník, vzhledl k obloze a znovu se zazubil.

Nabral hluboký doušek čerstvého jarního vzduchu do plic, a vtom ho mezi oči zasáhla střela a usmrtila ho.

Detektiv z 65. revíru, který měl službu u příjmu, se snažil být na výši a vědět o všem, co se v policejním sboru děje. 65. revír byl nůbl, vražda se tam vyskytla málokdy, takže detektiv byl poněkud vyveden z míry, když mu strážník na obchůzce podal telefonické hlášení. Detektiv si nasadil klobouk, kývl rukou na kolegu, nasedl do policejního vozu, který měl odřený vzorek na obou předních pneumatikách, a odjel k místu, kde na chodníku ležel mrtvý Randolph Norden. Záhy přišel na to, že pachatel vystřelil z výše položeného místa - buď z okna, nebo ze střechy některé protějščí budovy: svědčila o tom prudce klesající dráha střely: průstřel začínal nad kořenem nosu a končil na týlu. Nebyl to

polda, který se vyhýbá práci, naopak, váhal pustit z ruky jasnou vraždu v okrese, kde nejvážnějším trestným činem bývalo vloupání či přepadení na ulici. Detektiv však četl ranní noviny a věděl, že včera byl zastřelen na Culverově třídě v 87. revíru muž jménem Anthony Forrest, a jeho mozek samočinně uvedl oba činy ve spojení - rozhodl se nicméně vyčkat, než případ předá jinam. Nemusel čekat dlouho.

Kriminalistická laboratoř mu oznámila, že projektil, který pronikl Nordenovou hlavou a rozplácl se o chodník, i prázdná nábojnice nalezená na střeše protější budovy jsou části střely Remington, ráže 0,308. V nálezu dále stálo, že střela má kovovou nábojnici s měděným pláštěm, šest polí a drážek, měkký hrot, pravotočivý závit a váží 12,5 gramu. A protože se v balistickém oddělení rovněž našel člověk, který poznal, odkud vítr věje, připsal dole ručně dodatek:

Doporučuji spojit se s detekt. 2. tř. Stephenem Carellou, 87. revír, FREDerick 78-024. Vyšetřuje včerejší shodný případ zastřelení, shodná střela, shodný modus operandi.

G. L.

Detektiv v 65. revíru přečetl zprávu a dovětek a potom řekl do ticha policejní služebny: „Hrome, pročpak myslí, že mi tohle musí říkat?“

Přitáhl si telefon a vytočil číslo.

Víravá myšlenka, kterou Carella a Meyer záměrně přehlíželi, byla možnost, že Ahthonyho Forresta má na svědomí odstřelovač.

Odstřelovač je obvykle vzácný typ vraha a se svým válečným kolegou má společné pouze to, že oba používají stejné metody. Odstřelovač za války i odstřelovač za míru se ukrývají, oba číhají v záloze na svou oběť. Jejich úspěch závisí na prvku překvapení, na rychlosti akce a neomylné přesnosti zásahu. Vojenský odstřelovač schovaný v koruně stromu může účinně ophromit a zmrzačit celou čet, když zabije několik vojáků dříve, než se ostatní rozptýlí a naleznou úkryt, kde bezmocně a nehnutě vyčkávají. Skupina odstřelovačů, která pracuje v dokonalém souladu, může změnit výsledek bitvy. Jsou obávanými nepřáteli, poněvadž náhle dští smrt z nebe jako rozhněvaný Bůh.

Váleční odstřelovači jsou vycvičení, aby zabíjeli nepřátelské vojáky. Zastřelí-li jich dostatečný počet, obdrží vyznamenání. Výborný válečný odstřelovač si dokonce může získat nechtěnou úctu u svých nepřátel. V mlčenlivém souboji důvtipu jde o to, zjistit, kde se odstřelovač skryl, a potom ho z jeho výhodného postavení vystřadit a zneškodnit ho, než postřílí všechny vyhlédnuté oběti. Odstřelovač za války je nebezpečný odborník.

Odstřelovač za míru může být kdekoliv.

Může to být kluk, který si chce vyzkoušet malorážku a střílí z okna svého pokoje nazdařbůh po chodcích. Může to být člověk střelící na lidi, kteří mají na sobě něco červeného. Může to být obdoba Jacka Rozparovače, který vystřelil na každou vzhlednou blondýnu, jdoucí kolem. Může to být antiklerikálně, antivegetariánsky, antistařecky, antisemitsky, antipacifisticky či jakkoliv anti zaměřená osoba. O odstřelovači za míru lze uvést podle všeho jediný nepochybný údaj: že je proti něčemu. Policie však zatkla nejednoho odstřelovače, který střílel lidi pro zábavu a nepovažoval střelbu z kratochvíle za vraždu. Pro mnoho odstřelovačů znamená zabíjení obětí jenom střelbu do terče. Jiní odstřelovači na to zase pohlížejí jako na hon a sedí v zástítech jako lovci při honu na divoké kachny. Pro jiné to zas znamená sexuální vybití. Válečný odstřelovač má odůvodnění a smysl: odstřelovač za míru nikoliv. Válečný odstřelovač bývá upoután na jedno místo, přivázaný k větví stromu, vmáčkнутý do vybombardovaného podkrovního pokojíčku. Jakmile se pohne, spatří ho a uštve. Nedostatečná pohyblivost je jeho taktickou slabinou. Odstřelovač za míru vystřelí a zmizí. Může zmizet, protože jeho oběti téměř nikdy nejsou ozbrojené a nikdy neočekávají násilí. Po jeho výstřelu obyčejně nastane zmatek a odstřelovač má čas zmizet. Není tu nikdo, kdo by mu střelbu oplatil. Zanechal mrtvého muže a sám si může vyjít na procházku jako kterýkoli jiný obyvatel města.

Válka je hanebná, ale odstřelovači za války jsou pouze odborně vycvičení vojáci, kteří plní příkazný úkol.

Odstřelovači za míru jsou hromadnými vrahy.

Carella ani Meyer si nepřáli, aby hledaný pachatel byl odstřelovač. 87. revír přijal hlášení o první vraždě, takže ten případ dostali k vyřízení - baculaté, vrčící skvrně, které v košíku našli na svém prahu.

Jestliže bude hledaným vrahem odstřelovač a jestliže si umanul postřílet všechny lidi ve městě, zůstane ten případ stále na krku jim. Ovšem, pak by dostali k ruce další detektivy z jiných okresů a ústředí by jim - snad - poskytlo všemožnou pomoc, ale oni budou mít za úkol toho odstřelovače najít. Ve městě však žilo deset milionů lidí a kdokoli z nich mohl být tím vrahem nebo se stát jeho obětí.

Jak hrajete hru bez pravidel?

Jak uplatníte logiku na něco nelogického?

Zkusmo.

Začnete od začátku.

„Jestli to opravdu odstřelovač je,“ řekl Meyer. „Ani tohle ještě nevíme jistě. Zatím si to odnesli jenom dva, Steve. Chceš vědět, co si myslím? Myslím si, že ten kolega ze šestašedesátky - jak se jmenuje?“

„Di Nobile.“

„Jo, myslím, že nám to hodil na krk předčasně.“

„Shodný modus operandi,“ řekl Carella.

„Jo jo.“

„Shodná střela.“

„Všichni lidé jsou dvounožci,“ řekl Meyer záhadně, „tudíž jsou všichni dvounožci lidé.“

„Tak?“ zeptal se Carella.

„Dva muži byli usmrčeni výstřelem ze dvou různých střech a v obou případech je zabila střela shodné ráže, ale je ukvapené předpokládat...“

„Meyere, namouduši bych si přál, aby je oba byla zabila má teta Matylda, protože v případě jejich smrti shrábne

pojistné. Zatím se mi to však tak nejeví. Zatím nacházíme pouze určitou spojitost."

„Jakou spojitost?"

„V tom, co je očividné. Metoda provedení a shodná zbraň."

„To může být náhodná shoda."

„Připouštím. Ale i leccos jiného ukazuje na jisté shody."

„Ještě je moc brzo vidět nějaké shody," odtušil Meyer.

„Myslíš? Poslechni si tohle." Carella vzal ze stolu list popsaný strojopisem. Podíval se na Meyera a potom začal číst.

„Anthony Forrest, téměř pětadvacet let starý, ženatý, tři děti. Zastával významné postavení jako místoředitel obchodní společnosti, s ročním platem čtyřicet sedm tisíc dolarů. Náboženským vyznáním protestant, politicky se hlásil k republikánům. Rozumíš?"

„Čti dál."

„Randolph Norden, čtyřicet šest let, ženatý, dvě děti. Zastával významné místo jako mladší společník advokátní kanceláře, s ročním platem padesát osm tisíc dolarů. Náboženským vyznáním protestant, politicky se hlásil k republikánům."

„No a?"

„Když zaměníš obě jména, může to být skoro týž člověk."

„Chceš mi namluvit, že odstřelovač má poličeno na všechny ženaté muže středního věku s dětmi a zastávající významné..."

„Třeba ano."

„Proč tedy nejít dál a nevypíchnout některá fakta?" řekl Meyer. „Můžeme prostě říct, že náš odstřelovač má poličeno na každého muže ve městě, staršího čtyřiceti pěti let."

„To není vyloučeno."

„Nebo třeba na všechny ženáče s dvěma a více dětmi?"

„Možná."

„Nebo třeba na lidi, co si vydělají víc než čtyřicet tisíc ročně, co?"

„Možná."

„Nebo na všechny protestanty? Na všechny republikány?"

Carella upustil list strojopisu na stůl a řekl: „Nebo třeba jenom na lidi, kteří mají všechny tyto význačné rysy."

„Steve, domnívám se, že tenhle popis by se minimálně hodil aspoň na sto tisíc zdejších lidí."

„Myslíš? Náš odstřelovač má času nazbyt. Třeba je chce oddělat jednoho po druhém."

„Pak to je tedy cvok," řekl Meyer.

Carella na něho zíral. „Meyere," řekl, „právě proto jsem doufal, že nebudeme mít co dělat s odstřelovačem."

„Vždyť to zatím není tak jisté," řekl Meyer. „Protože se nějaký budoulní ze šestašedesátky odváže..."

„Nemyslím, že se ukvapil. Myslím si, že je to chytrý polda, který vyvodil jediný logicky možný závěr. Myslím si, že máme opravdu co dělat s odstřelovačem, a doufám, že to není cvok. Musíme se do toho pořádně about a vydolovat další souvislosti mezi Forrestem a Nordenem, pokud nějaké jsou. Takový je můj názor."

Meyer pokrčil rameny, potom zastrčil ruce do kapes a utrousil: „Takový odstřelovač nám zrovna scházal."

Kapitola 4

Ředitelem obchodní společnosti Indián Exports, kde byl Anthony Forrest před svou smrtí zaměstnán, byl plešatící šedesátník, který se choval trochu okázale, trochu německy. Byl něco přes metr sedmdesát vysoký, měl menší břicho a chodil, jako by měl ploché nohy. Meyer Meyer, který byl žid, se v jeho přítomnosti okamžitě cítil nesvůj.

Ředitel se jmenoval Ludwig Etterman. Stál před psacím stolem a zoufalý výraz na jeho tváři byl zřejmě nelíbený. S nepatrným německým přízvukem řekl: „Tony byl hodný člověk. Nepochopím, proč se to stalo."

„Jak dlouho jste s ním spolupracoval, pane Ettermane?" zeptal se Carella.

„Patnáct let. To je dlouhá doba."

„Můžete nám říct několik podrobností, pane Ettermane?"

„Co byste rádi věděli?"

„Jak jste se spolu seznámili, podmínky vaší obchodní dohody, jakou funkci pan Forrest u firmy zastával."

„Seznámili jsme se, když byl ještě prodávčem. Já už tehdy vedl tuto firmu. Forrest prodával lepenkové krabice jedné zdejší firmy, která už zanikla. Víte, dovážíme zboží z Indie a distribuujeme je po celých Spojených státech a přirozeně potřebujeme obaly. V té době jsem lepenkové krabice kupoval od Tonyho firmy. Vídal jsem ho asi dvakrát měsíčně."

„To bylo krátce po válce, že, pane Ettermane?"

„Ano."

„Nevíte náhodou, zda pan Forrest sloužil v armádě?"

„Ano, sloužil," řekl Etterman. „U dělostřelectva. Na italské frontě byl v boji s Němci zraněn." Etterman se odmlčel. Otočil se k Meyerovi a řekl: „Víte, já jsem americký občan. Žiji zde od roku 1912, rodiče se přistěhovali do Ameriky, když jsem byl ještě chlapec. Většina mých příbuzných z Německa emigrovala. Někteří se odstěhovali do Indie, a tak jsem vlastně přišel k tomu importu."

„Nevíte náhodou, co měl pan Forrest za hodnost, pane Ettermane?" zeptal se Carrel.

„Tuším, že byl kapitánem."

„Děkuji, můžete pokračovat."

„No, zamlouval se mi hned od samého začátku. Měl velice příjemné vystupování. Koneckonců kartónové krabice vypadají stejně bez ohledu na to, od koho je kupujete. Já je bral u Tonyho, protože jsem ho osobně měl rád." Etterman nabídl detektivům doutníky a jeden si zapálil sám. „Jediná neřest," poznamenal. „Můj lékař tvrdí, že mě kouřem zahubí. Řekl jsem mu, že bych rád zemřel buď s mladou blondýnou v posteli, anebo když si budu pochutnávat na doutníku." Etterman se dušeně zasmál. „Ve svém věku se musím spokojit s druhou možností."

„Jak přešel pan Forrest k vaší firmě?" zeptal se Carella s úsměvem.

„Jednou jsem se ho zeptal, zda je se svým místem spokojen, protože jinak mu hodlám učinit nabídku. Projednali jsme tu otázku zevrubněji a on posléze nastoupil u mé firmy jako obchodní cestující. To bylo před patnácti lety. Dnes, či vlastně předtím, než zemřel, byl místoředitelem společnosti."

„Co vás přimělo k vaší nabídce, pane Ettermane?"

„Už jsem se zmínil, že hned od prvního okamžiku se mi Tony líbil. A potom..." Etterman zavrtěl hlavou. „No, na tom nesejde."

„Na čem, pane?"

„Rozumíte..." Etterman znovu zavrtěl hlavou. „Víte, pánové, přišel jsem o syna. Padl ve válce."

„To je smutné," řekl Carella.

„Ba, od té doby už uplynula řada let a my musíme dále žít, není to tak?" Krátce a smutně se pousmál. „Můj syn sloužil u bombardovací perutě. Při náletu na Schweinfurt dne třináctého dubna devatenáct set čtyřicet čtyři byl jeho letoun sestřelen. V tom městě byla továrna na kulčkovou ložiska."

V místnosti se rozhostilo ticho.

„Naše rodina vlastně pochází z města nedaleko Schweinfurtu. Je to někdy zvláštní, jak si osud dovede zahrát, nemyslíte? Narodil jsem se jako Němec blízko Schweinfurtu a můj syn, Američan, je nad Schweinfurtem sestřelen." Zavrtěl hlavou. „Někdy mi to vrtá hlavou."

Znovu nastalo ticho.

Carella si odkašlal a řekl: „Pane Ettermane, jaký člověk byl Anthony Forrest? Vycházel dobře s personálem a..."

„Byl to nejskvělejší člověk, kterého jsem kdy poznal," řekl Etterman. „Nevím o nikom, kdo by ho neměl rád." Zavrtěl hlavou. „Věřím, že ho mohl zabít pouze šílenec."

„Pane Ettermane, odcházel pan Forrest z kanceláře pravidelně ve stejnou dobu?"

„Končíme v pět," řekl Etterman. „Tony a já jsme obvykle ještě asi čtvrt hodinku spolu hovořili. Ano, řekl bych, že z budovy obvykle odcházel mezi čtvrt na šest až půl šestou."

„Byl s manželkou zadobře?"

„On a Clara žili ve velmi šťastném manželství."

„A co děti? Jeho dceři je devatenáct, že ano, a oběma chlapcům asi kolem patnácti?"

„To souhlasí."

„Měl s nimi někdy potíže?"

„Co tím myslíte?"

„No, jestli se někdy do něčeho nezapletli."

„Nerozumím vám."

„Jestli se nedostali do rozporu se zákonem, nezapletli se do nějakých nesnází s jinými mládenci, nedostali se do špatné společnosti a podobně."

„Jsou to skvělé děti," řekl Etterman. „Cynthia maturovala s vyznamenáním a získala stipendium na Ramseyově univerzitě. A oba chlapci si vedou znamenitě. Jeden hraje ve školním baseballovém družstvu a druhý je členem debatního kroužku. Ne, Tony neměl s dětmi žádné těžkosti."

„Víte něco bližšího o jeho službě v armádě, pane Ettermane? Vrah je výborný střelec, takže nelze vyloučit možnost, že je to bývalý voják. A protože pan Forrest sloužil na vojně..."

„Nevím nic bližšího o jeho činnosti v armádě. Jsem přesvědčen, že byl skvělý důstojník."

„Nezmínil se nikdy, že by měl nějaké nedorozumění s podřízenými, které by snad..."

„Pánové, sloužil za války. Válka skončila už před mnoha lety. Tolik roků nebude jistě nikdo živit nějaké rozhořčení."

„Možné je všechno," řekl Carella. „Hledáme nějaký záchytný bod, pane."

„Bude to určitě nějaký šílenec," řekl Etterman. „Může to být jedině šílenec."

„Doufám, že ne," řekl Carella, načež se oba detektivové zvedli a poděkovali mu, že se jim věnoval.

Venku na ulici řekl Meyer: „Vždycky se cítím divně, když jsem ve společnosti nějakého Němce."

„Všiml jsem si toho," řekl Carella.

„Opravdu? Bylo to tak nápadné? Choval jsem se moc zaraženě?"

„Po celý čas, co jsme tam seděli v kanceláři, jsi neproněsl slůvko."

Meyer kývl. „V duchu jsem si říkal: Dobrá, třeba zabili tvého syna v americkém bombardéru nad Schweinfurtem, ale na druhé straně třeba zase některý tvůj synovec nakládal mé příbuzné v Dachau do krematoria." Meyer zavrtěl hlavou.

„Viš, před pár týdny jsem se Sarah zašel k známým na večírek a jeden z hostů se tam hádal s druhým, protože prý prodává německá auta do Ameriky. Krátce, nakonec mu řekl, že by nejraději viděl, kdyby všechny Němce vyhladili. A ten druhý chlápek mu povídá: 'Kdysi žil jeden Němec, který zas chtěl vyhladit všechny židy.' A já pochopil, co tím myslí. Copak mají židé sakra větší právo vyhubit Němce než Němci židy? Dokonale jsem pochopil, co myslí. Ale Steve, něco ve mně dávalo tomu prvnímu mluvčímu zapravdu. Viš, počítám, že každý žid na světě by v hloubi duše rád viděl, aby Němci byli vyhubeni za to, co nám provedli."

„Nemůžeš dnešní generaci nenávidět za to, co provedla jiná generace v jiné době, Meyere," řekl Carella.

„Ty nejsi žid," řekl Meyer.

„Ne, to nejsem. Ale hledím na takového Ettermana a vidím před sebou pouze smutného starce, kterého válka připravila o syna a před dvěma dny ztratil člověka, kterého považoval za svého druhého syna."

„Já na něho hledím a před sebou vidím filmové záběry buldozerů, které před sebou sunou tisíce těl mrtvých židů. Tohle vidím já."

„A vidíš jeho syna sestřeleného nad Schweinfurtem?"

„Ne. Myslím, že nenávidím Němce z plné duše, a myslím, že je do smrti nenávidět nepřestanu."

„Třeba k tomu máš právo," řekl Carella.

„Víš, někdy myslím, že jsi žid," odpověděl Meyer.

„Když si vzpomenu na to, co se v Německu dělo, jsem žid," řekl Carella. „Jak mohu nebýt a nazývat se ještě člověkem? Hrome, co to házeli do těch krematorií? Odpadky? Zvířata? Nemyslíš, že cítím stejně jako ty?"

„O tom nejsem přesvědčen," řekl Meyer.

„Ne? Tak se jdi vycpat."

„Copak ti je? Zlobíš se nebo co?"

„Tak drobet."

„Pročpak?"

„Povím ti to. Myslím, že do dvanácti let jsem vůbec nevěděl, co je to žid. To je namouduši pravda. Jo, někdy se u nás zastavil kočér a máma mu říkala ‚žid‘. Povídala: ‚Dneska zase přijde žid.‘ Pochybuji, že to myslela posměšně, nebo snad přece, ksakru, jak to mám vědět? Vyrostla v Itálii a žid, to bylo pro ni totéž jako podomní obchodník. Já si pod tím slovem představoval starce s plnovousem a rancem na zádech. Poprvé jsem se sešel se židy na střední škole. Nezapomeň, že tehdy byl už u vesla Hitler. No, a jednou jsem slyšel jeden vtip, který jsem potom vykládal v bufetu jednomu židovskému klukovi. Byla to hádanka: ‚Co je na světě nejrychlejší?‘ A odpověď zněla: ‚Žid projíždějící Německo na kole.‘ Ten kluk, kterému jsem to vyprávěl, se tomu vtipu vůbec nezasmál. Nechápal jsem, proč se urazil. Když jsem přišel domů, zeptal jsem se otce, který se narodil v Itálii a měl pekárnu, nu vždyť víš, pořád v ní ještě dělá. Vykládal jsem mu ten vtip a on se mu také nesmál, a odvedl mě do jídelny, kde stál velký mahagonový stůl. Posadili jsem se k němu a on mi italsky povídá: ‚Synu, na nenávisti není nic dobrého ani nic směšného.‘ Nazítl jsem ve škole toho kluka vyhledal, dodnes si pamatuju, že se jmenoval Reuben Zimmerman, a řekl jsem mu, že mě to mrzí, co jsem mu včera vykládal. Odpověděl mi, abych na to zapomněl. Ale po celou dobu na střední škole už na mne nepromluvil. Čtyři roky, Meyere, a ani slůvko mi neřekl."

„Proč mi to povídáš, Steve?"

„Nevím."

„Třeba jsi nakonec přece jenom žid," řekl Meyer.

„Třeba ano. Zaskočíme si na vaječný koktejl a pak zajdeme za Nordenovou manželkou."

Mae Nordenová byla třiačtyřicetiletá bruneta s kulatým obličejem a tmavohnědýma očima, Zastihli ji v pohřebním salonu, kde v saténem vyložené rakvi spočívalo Nordenovo tělo.

Majitel pohřebního ústavu odvedl obdivuhodnou práci: nezasevěný pozorovatel by z nebožtíkova obličeje nepoznal, že ho usmrtila střela, která pronikla do lebky nad kořenem nosu. V síni se shromáždili příbuzní a přátelé zesnulého. Vdova přivedla obě děti, pětiletou Joani a osmiletého Mika. Seděli na židlích s rovnými opěradly blízko rakve a vypadaly velmi staře a velmi zaražené. Mae Nordenová měla černé šaty a na očích jí bylo vidět, že včera hodně plakala; nyní však už byla klidná.

Vyšla s detektivy ven na chodník, kde pak stáli, kouřili cigarety a mluvili o jejím manželovi, jenž ležel mrtvý na saténovém potahu v tichém pokoji za nimi.

„Nevím, kdo to mohl spáchat," řekla Mae. „Manželky si obvykle myslí, že jejich muž je všude oblíben, já vím, ale nedovedu si vzpomenout na nikoho, komu by byl Randy nesympatický. To je čistá pravda."

„A co lidé, kteří s ním přišli do styku v kanceláři, paní Nordenová? Váš manžel byl advokát, že?"

„Ano."

„Snad některý klient...?"

„Podívejte se, ten, kdo zastřelí druhého člověka, musí být trochu blázen, ne?"

„Vždycky ne," řekl Meyer.

„Chci říct, že Randy samozřejmě prohrál některé spory. Najde se vůbec advokát, který žádný případ neprohrál? Ale když se mě ptáte, zda některý z jeho klientů byl... byl do té míry rozezlen, aby se mu takto pomstil, pak vám odpovím: Jak můžu vědět, co nějaký blázen dokáže provést? Jakou můžete mít jistotu v... v čemkoli, když máte co činit s osobou duševně nevyrovnanou?"

„Nevíme jistě, zda je vrah duševně nevyrovnaný, paní Nordenová," řekl Meyer.

„Nevíte to?" Mdle se usmála. „Nějaká docela normální osoba tedy vystoupila na střechu a manžela zastřelila, když vycházel z budovy; tak jste to myslel? Osoba duševně úplně zdravá?"

„Paní Nordenová, my nejsme psychiatři. Mluvíme o duševním zdraví z hlediska zákona. Ten vrah nebyl třeba v očích zákona zbaven odpovědnosti za své činy!"

„K čertu se zákonem," opáčila Mae náhle. „Kdo druhého člověka připraví o život, je šílenec, ať si zákon říká co chce."

„Ale váš manžel byl advokát, vidíte?"

„Přesně tak," řekla Mae rozhněvaně. „Co tím myslíte? Že si nevážím zákona, a tudíž si nevážím právníků, a tudíž..."

„To nikdo neřekl, paní Nordenová," přerušil ji Carella. „Jsem přesvědčen, že manželka právního zástupce si nepochybně zákonů velice váží."

„Ale já už nejsem manželkou advokáta," řekla Mae, „copak to nevíte? Jsem vdova. Vdova s dvěma malými dětmi."

Pane - jak se jmenujete?"

„Carella."

„Ano, jsem třiačtyřicetiletá vdova, pane Carello. Nejsem ženou advokáta."

„Paní Nordenová, snad nám můžete poskytnout několik informací, které nám třeba pomohou vypátrat vraha vašeho manžela."

„Co například?"

„Odcházel váš manžel každého jitra z domova ve stejnou dobu?"

„Ano. V pracovní den. V sobotu a v neděli si pospal."

„Takže každý, kdo by si dal tu práci, aby sledoval zvyky vašeho manžela, si mohl ověřit, že denně chodí do kanceláře v určitou dobu?"

„Myslím, že ano."

„Paní Nordenová, byl váš manžel v armádě?"

„V armádě? Myslíte jako dříve?"

„Ano."

„V druhé světové válce sloužil u válečného námořnictva," řekla Mae.

„U válečného námořnictva. Ne v armádě."

„Ano, u námořnictva."

„Byl mladším společníkem advokátní firmy, je to tak?"

„Ano."

„Co tomu říkal?"

„Byl spokojen. Co tomu měl říkat?"

„Kolik společníků je celkem?"

„Tři včetně manžela."

„Byl váš manžel jediným mladším společníkem?"

„Ano. Byl z nich nejmladší."

„Jak se snášel s druhými společníky?"

„Velmi dobře. Vyšel s každým. Už jsem vám to říkala."

„Neměl s druhými společníky nějaké rozpře?"

„Ne, neměl."

„V kterém oboru se specializoval?"

„Jeho kancelář dělala všechno."

„Také trestní případy?"

„Někdy."

„Zastupoval váš manžel někoho obžalovaného z kriminální činnosti?"

„Ano."

„Kolik jich bylo?"

„Tři nebo čtyři. Přesně nevím. Myslím, že čtyři za celou dobu, co byl u firmy."

„Byli zproštěni obžaloby, nebo byli odsouzeni?"

„Dva jeho klienti byli odsouzeni, dva byli zproštěni."

„Kde jsou nyní ti dva odsouzení?"

„Myslím, že si odpykávají trest."

„Nevzpomenete si na jejich jména?"

„Ne. Snad Sam... Sam Gottlieb, jeden ze společníků. On je bude vědět."

„Byl váš manžel zdejší rodák, paní Nordenová?"

„Ano, zde chodil do školy a rovněž tu vystudoval práva."

„Kde?"

„Na Ramseyově univerzitě."

„Jak jste se s ním seznámila?"

„Potkali jsme se v Groverově parku. U zoologické zahrady. Začali jsme se scházet pravidelně a nakonec jsme se vzali."

„Než nastoupil vojenskou službu, nebo až potom?"

„Brali jsme se v roce čtyřicet devět."

„Znala jste ho, když ještě sloužil u válečného námořnictva?"

„Ne. Hned po ukončení studií odešel k námořnictvu. Advokátské zkoušky složil, když se vrátil do civilu. Nato si otevřel praxi. Když jsem se s ním poznala, měl malou kancelář v Bethtownu. V advokátní kanceláři Graham a Gottlieb nastoupil teprve před třemi lety."

„Do té doby provozoval samostatnou praxi?"

„Ne. Byl zaměstnán také u jiných advokátních firem."

„Měl někde nějaké potíže?"

„Nikoli."

„A v těch kancelářích zastupoval také trestní věci?"

„Ano, ale sotva si vzpomenu, koho..."

„Můžete nám jména těch kancelářů sdělit, paní Nordenová?"

„Snad se vážně nedomníváte, že nějaký jeho bývalý klient, kterému prohrál případ, ten čin spáchal?"

„Nevíme, paní Nordenová. Nemáme zatím téměř nic, čeho bychom se mohli zachytit. Snažíme se něco odhalit, cokoli.“
„Napíšu vám jejich seznam,“ řekla. „Pojďte prosím dovnitř.“ Ve dveřích pohřebního ústavu se zastavila a řekla:
„Promiňte mi, jestli jsem se k vám chovala příkře.“ Odmlčela se. „Víte, měla jsem svého manžela velice ráda.“

Kapitola 5

V pondělí 30. dubna, pět dní poté, co byla spáchána první vražda, přišla Cynthia Forrestová navštívit Steve Carellu. Vystoupila po nízkých plochých schodech před šedou okresní policejní budovou, prošla kolem dvou zelených skleněných koulí s bílými číslicemi 87 a vstoupila do vrátnice, kde viselo upozornění, že důvod návštěvy se má hlásit u okénka. Seržantu Murchisonovi řekla, že si přeje mluvit s detektivem Carellou. Když se jí seržant zeptal na jméno, odpověděla, že je Cynthia Forrestová, načež Murchison telefonoval Carellovi a poté Cynthii vyzval, aby šla nahoru. Bílá tabulka s černým nápisem PÁTRACÍ ODDĚLENÍ a směrová šipka ji dovedly po železných schodech na úzkou chodbu do druhého patra. Prošla kolem muže v šarlatové sportovní košili, pouty připoutaného k lavici, stanula u mřížové přepážky, vystoupila na špičky a zkoumavě se rozhlížela. Když spatřila Carellu vstávat od psacího stolu, bez rozmyšlení zvedla ruku a zamávala mu.

„Zdravím vás, slečno Forrestová,“ řekl s úsměvem. „Pojďte dál.“ Otevřel vrátka v lat'ové přepážce a zavedl Cynthii ke svému psacímu stolu. Děvče mělo na sobě bílý svetr a tmavošedou sukni. Dlouhé vlasy barvy lnu měla stažené do koňského ohonu. Nesla sešit a skripta, které odložila na desku stolu, posadila se, přehodila nohu přes nohu a stáhla si sukni přes kolena.

„Můžu vám nabídnout kávu?“ zeptal se Carella.

„Máte?“

„Zajistě. Miscolo!“ zvolal. „Dva šálky kafe.“

Odkudsi z místnosti na chodbě zaburácel Miscolův hlas: „Už je nesu!“

Carella se usmál na dívku a řekl: „Co byste si přála, slečno Forrestová?“

„Kdekdo mi říká Cindy,“ odpověděla.

„Dobře. Cindy.“

„Tak tady pracujete.“

„Ano.“

„Líbí se vám tu?“

Carella se rozhlédl po místnosti, jako kdyby ji viděl poprvé. Pokrčil rameny. „Ta kancelář, nebo má práce?“ otázel se.

„Obojí.“

„Kancelář...“ Znovu pokrčil rameny. „Myslím, že je to ratejna, ale zvykl jsem si. Práce? Ano, mám ji rád, jinak bych ji nedělal.“

„Jeden náš lektor psychologie říká, že lidé, kteří si vybírají zaměstnání, kde není nouze o násilí, obvykle mají k násilí sklony.“

„Hm?“

„Ano,“ řekla Cindy. Lehounce se pousmála, jako by se tajně bavila. „Vy ale příliš násilnický nevypadáte.“

„Nejsem násilně založen. Mám velmi něžnou duši.“

„Pak se náš lektor tedy mýlí.“

„Jsem možná ta výjimka, co potvrzuje pravidlo.“

„Možná.“

„Studujete psychologii jako hlavní obor?“ zeptal se Carella.

„Ne, pedagogiku. Chodím ale na obecnou psychologii a psychologii abnormálního chování. A potom později musím navštěvovat všechny kursy psychologie výchovy, základní a pro pokročilé a...“

„Máte tedy přesný pracovní program.“

„Asi ano.“

„Co chcete učit?“

„Angličtinu.“

„Na koleji?“

„Na střední škole.“

Miscolo vešel a postavil na Carellův stůl dva šálky kávy. „Udělal jsem obě bílé a osladil, dobře?“ zeptal se.

„Cindy?“

„Ano, výborně.“ Milostivě se na Miscola usmála. „Děkuji vám.“

„Rádo se stalo, slečno,“ řekl Miscolo a vrátil se do svého kutlochu.

„Vypadá hrozně hodný,“ řekla Cindy.

Carella zavrtěl hlavou. „Je to násilník. Děsně náladový.“

Cindy se zasmála, pozvedla šálek s kávou a usrkla. Nato postavila šálek, sáhla do kabelky pro balíček cigaret a chystala se jednu dát do úst, když se zarazila a zeptala se: „Smí se tady kouřit?“

„Samozřejmě,“ řekl Carella. Škrtl zápalkou a přidržel hořící plamínek k její cigaretě.

„Děkuji vám.“ Několikrát zatáhla, usrkla doušek kávy, rozhlédla se po místnosti a potom se zase s úsměvem otočila ke Carellovi. „Vaše kancelář se mi líbí,“ řekla.

„Prima. To jsem rád.“ Odmlčel se a potom se otázel: „Co jste měla na srdci, Cindy?“

„No...“ Znovu potáhla z cigarety a kouřila jako velmi mladé dívky, poněkud příliš horečně, s přehnaným potěšením a

přítom nadmíru nonšalantně. „Tatínka pohřbili v sobotu, víte."

„Vím."

„A v novinách jsem četla, že byl usmrčen další muž."

„To souhlasí."

„Myslíte, že to provedla táž osoba?"

„To nevíme."

„Máte už nějakou stopu?"

„Nu, děláme na tom," řekl Carella.

„Ptala jsem se našeho lektora abnormální psychologie, co ví o odstřelovačích," řekla Cindy a odmlčela se. „Spáchal to odstřelovač, vidíte?"

„Možné to je. Co říkal váš lektor?"

„Říkal, že se o nich mnoho nedočetl, a dokonce ani neví, že by se tím byl někdo vědecky zabýval. Ale přišel s určitým přístupem k tomuto problému."

„Ano? Jako například?"

„Soudí, že takový odstřelovač je vlastně obdobou voyeura. Člověka, co šmíruje, víte?"

„Ano?"

„Ano. Myslí, že oba mají v podstatě shodnou dynamiku."

„A co to má být? Ta dynamika?"

„Způsob reakce na infantilní přihlížení primárnímu výjevu," řekla Cindy.

„Primárnímu výjevu?"

„Ano."

„A co je to ten primární výjev?" zeptal se Carella nevinně.

Cindy nehnula brvou, když odpověděla: „Soulož rodičů."

„Ach. Aha, rozumím."

„Náš lektor říkal, že každé dítě se na to dívá a snaží se předstírat, že se vlastně nedívá. Odstřelovač přichází vybaven zřetelným symbolem, puškou, a obvykle použije teleskopického hledí, čímž opakuje své pokradmé počínání z dětství: pozorovat, a nebýt spatřen, provádět to, a nebýt přistižen."

„Rozumím," řekl Carella.

„V podstatě, říkal můj lektor, vykonává odstřelovač sexuálně agresivní čin. Přihlížení primárnímu výjevu se může neuroticky projevit buď jako voyeurství, či opačně, strachem, že se člověk sám stane objektem šmírování. Avšak v podstatě se jak u voyeura, tak u odstřelovače setkáváme s touž dynamikou. Oba se skrývají, pohybují se nepozorovaně. Oba ve svém počínání nalézají sexuální vzrušení a často uspokojení." Cindy udusila cigaretu, upřela na Carellu své doširoka otevřené, mladé, nevinné modré oči a řekla: „Co o tom soudíte?"

„No - já nevím," odpověděl Carella.

„Copak nemá městská policie psychologa?" zeptala se Cindy.

„Ano, zajisté. Avšak mnohdy ty pohnutky bývají velmi složité. Váš lektor abnormální psychologie může mít naprostou pravdu u jednoho odstřelovače nebo snad dokonce u deseti tisíc odstřelovačů, je ale možné, že narazíme na deset tisíc jiných, kteří nikdy nepřihlíželi tomu - primárnímu výjevu, jak jste říkala, že - a kteří -"

„Ano, primárnímu výjevu. Není to však nepravděpodobné?"

„U vraždy není nic nepravděpodobné," řekl Carella.

Cindy pochybovačně povytáhla obočí. „To nezní moc vědecky, víte."

„Ani to není." Dořekl větu bez úmyslné hrubosti, a pojednou si uvědomil, že jeho slova zněla poněkud příkře.

„Nechtěla jsem vás zdržovat od práce," řekla Cindy, zvedla se a chovala se nyní chladně. „Prostě jsem myslela, že snad vyslechnete..."

„Nedopila jste kávu," řekl Carella.

„Děkuji, ale je velice mizerná," odpověděla. Stála, shlížela na něj s nakrčenými rameny a oči jí vyzývavě blýskaly.

„To je pravda," řekl Carella. „Je to káva velice mizerná."

„Jsem ráda, že jsme se na něčem shodli."

„Nepovšiml jsem si, že bychom se v něčem rozcházeli."

„Snažila jsem se vám pomoci, víte."

„Velice si toho vážím."

„Měla jsem patrně mylný dojem, že moderní policejní aparát mohou zajímat psychické procesy zločincovy mysli. Má obrazotvornost..."

„No tak," řekl Carella. „Jste příliš sympatická a příliš mladá na to, abyste se zlobila na nějakého omezeného policajta."

„Nejsem ani sympatická, ani mladá a vy nejste omezený!" řekla Cindy.

„Je vám devatenáct."

„Bude mi dvacet v červnu."

„Proč říkáte, že nejste sympatická?"

„Protože jsem už tuze moc viděla a tuze moc slyšela."

„Jako co třeba?"

„Nic!" odsekla.

„Zajímá mě to, Cindy."

Cindy vzala skriptu a přitiskla si je na prsa. „Pane Carello, nežijeme v době viktoriánské. Neračte na to zapomenout."

„Vynasnažím se. Ale snad byste mi mohla vysvětlit, co tím myslíte."

„Myslím tím, že většina dnešních sedmnáctiletých už viděla a slyšela všechno, co k vidění a slyšení je.“
„To musí být nuda,“ řekl Carella. „A co potom, kdy vám je osmnáct? Nebo devatenáct?“
„Když vám je devatenáct,“ řekla Cindy mrazivě, „jdete za detektivem, který k vám přišel první se zprávou, že je váš otec mrtev. Vyhledáte ho v naději, že mu řeknete něco, co snad neví, něco, co mu pomůže při pátrání. A potom, jak to vždycky bývá u takzvaných dospělých, pocítíte hluboké zklamání, když poznáte, že vás nebere vážně.“
„Posadte se, Cindy. Co jste mi chtěla říci o tom našem odstřelovači? Pokud to vůbec odstřelovač je, přesně vzato.“
„Člověk, který ze střechy střílí po druhém, je určitě...“
„Vždycky ne.“
„Dva lidi usmrtil týmž způsobem.“
„Pokud oba zabil on.“
„Noviny psaly, že ty střely měly shodnou ráži...“
„To může mít význam velký, anebo prázdný.“
„Nechcete mi vážně namluvit, že to byla náhodná shoda?“
„Nevím, co vám mám říci, leda to, že musíme brát v úvahu všechny možnosti. Posadte se, prosím vás, ano? Jsem z vás nervózní.“

Cindy prudce usedla a hodila skripta na stůl. Tato devatenáctiletá, která viděla a slyšela všechno, co bylo k vidění a slyšení, v této chvíli vypadala jako devítiletá dívka.

„Víte,“ řekla Cindy, „jestliže mého otce a toho druhého muže zabil týž člověk a jestliže je to odstřelovač, myslím, že byste měl uvážit možnost sexuální motivace.“

„Budeme uvažovat také o té možnosti.“

Cindy překotně vstala a začala sbírat rozházená skripta. „Děláte si ze mne dobrý den, detektive Carello,“ řekla hněvivě, „a o to opravdu nestojím!“

„Nedělám si z vás dobrý den! Naslouchám každému vašemu slovu. Cindy, snad si proboha nemyslíte, že jsme dosud ještě neměli co činit s odstřelovači?“

„Cože?“

„Říkal jsem, zda nemyslíte, že náš policejní aparát ještě nikdy nevyšetřoval případ, v němž -“

„Ach tak.“ Cindy znovu položila skripta na stůl a zase usedla na židli vedle stolu. „To mě vůbec nenapadlo. Promiňte.“

„To nic.“

„Opravdu mi promiňte. Ovšem. Totiž, myslím, že skutečně vyšetřujete nejrůznější případy. Hrozně moc se omlouvám!“

„Jsem rád, že jste přišla, Cindy.“

„Jste rád?“ zeptala se Cindy pojednou.

„Milá, chytrá děvčata k nám nezavítají často,“ řekl Carella. „Je to opravdu osvěžení, to mi věřte.“

„Jsem prostě typická americká dívka se všemi pěti pé, vidíte?“ řekla Cindy a pousmála se. Potom se zvedla, podala Carellovi ruku, poděkovala mu a odešla.

Žena jdoucí po Culverově třídě nebyla ani chytrá a milá, ani americká dívka se všemi pěti pé.

Bylo jí jednačtyřicet let, měla odbarvené zářivě zlaté vlasy, příliš silnou vrstvu rtěnky nanesenou na ústech, příliš mnoho líčidla na lících. Její těsná černá sukně byla poprášená pudrem, který na ni napadal, když si krášlila tvář. Byla vyšňeřovaná, měla přiléhavý ušpiněný bílý svetr, držela v ruce kabelku z černé lakované kůže a velice se podobala prostitutce, kterou opravdu byla.

V dnešní době vypadají prostitutky v kterémkoli prostředí spíše jako modelky oblečené podle poslední módy než jako šlapky, a ženin zevnějšek tedy překvapoval, ba přímo odporoval očekávání. Budil podezření, že tím, jak ostentativně oznamuje svou profesi, vlastně ji popírá. Její oblečení, její držení těla, její chůze, její utkvělý úsměv, to všechno hlásalo stejně výmluvně, jako by měla na prsou plakát - JSEM PROSTITUTKA. Jakmile žena přešla, ukázal se na jejích zádech druhý pomyslný plakát, na němž rudými písmeny-jak jinak? - stálo: MÁM MUZIKU! NEDOTÝKEJTE SE!

Ta žena měla za sebou perný den. Navíc k tomu, že byla prostitutkou, či snad protože byla prostitutkou, nebo snad kvůli tomu byla prostitutkou - kristepane, v dnešní době je nutné brát v úvahu tolik různých psychologických komplikací - byla ještě alkoholická. Probudila se v šest ráno, kdy z prasklin zdi jejího levného zařízeného pokoje začali vylézat netopýři a myši, zjistila, že ve flašce u postele už není ani slza, hbitě se oblékla, hbitě, protože pod šaty málokdy nosila něco víc než podprsenku, a vyrazila do ulic. V poledne měla už peníze na flašku laciné whisky, kterou o hodinu později dopila do poslední kapky. Probudila se ve čtyři odpoledne a z těch škvír zase vylézali netopýři a myši a opět zjistila, že flaška u postele je prázdná. Oblékla si podprsenku a svetr, natáhla černou sukní, obula černé střevíčky s vysokými podpatky: poprášila obličej pudrem, nanasla na ústa rtěnku a líčidlo na tváře a nyní kráčela po známé trase Culverovy třídy, zatímco se na západní oblohu snášel soumrak.

Obvykle, ať byla opilá či střízlivá, šlapala po tomto chodníku, když se šelo, neboť na nároží Culverovy třídy a Severní 14. ulice stála továrna a v půl šesté odcházeli lidé z práce. Někdy jí štěstí přálo a našla hejla, čtyři dolary za rychlé číslo, a když měla velkou kliku, ulovila dokonce chlapa za patnáct dolarů na noc, v dobré, tvrdé americké měně.

Dnes večer cítila, že to půjde jako po másle.

Dnes večer, když se dívala na muže hrnoucí se z továrny na nároží, byla přesvědčena, že mezi nimi uloví skvělouše. Třeba to bude i pašák, který s ní bude natahovat ráfek, než to spolu rozbálí. Třeba se do ní zabouchne, možná nějaký mistr nebo dokonce vedoucí, který bude blázen do jejích očí a vlasů a odvede si ji domů do krásného velkého bejváku ve vilové čtvrti Larksvie, kde bude mít svou komornou, a dá mu, jenom když ona bude mít chuť; to jsou fóry, aby mě

to neodbouralo!

Měla ale stejně pocit, že dneska to bude úplná balada.

Stále ještě měla ten pocit, když jí horním rtem prolétla střela, která rozrazila dásně, pronikla průdušnicí, roztříštila krční obratel a při výstupu z týla vyrazila velký otvor.

Projektil sklouzl po cihlové zdi budovy, na kterou mrtvá žena padla.

Projektil byl Remington, ráže 0,308 palce.

Kapitola 6

Je pravda, že v demokracii jsou si všichni před zákonem rovni, ale to se nevztahuje nevyhnutelně na všechny mrtvé. Bylo by to krásné, kdybychom věřili, že detektiv vyšetřující vraždu nějakého notoráka, pravidelného návštěvníka kořalen a výčepů nejsprostšího řádu, veškerý svůj čas a energii věnuje tomu, aby odhalil pachatele. Ještě krásnější by bylo věřit, že předčasný skon nějakého boudaře nebo lupiče zavdává policii podnět k něčemu jinému než k pocitu úlevy, „že jsme se ho zbavili.“

Mezi zavražděným milionářem a zavražděným provinilcem je ohromný rozdíl. Prostitutka, třebaže nekrade, porušuje zákon a podle policejního slovníku je provinilá. Smrt prostitutky z Culverovy třídy by vyvolala pouze nepatrný přechodný zájem, nebýt toho, že byla usmrcena střelou značky Remington, ráže 0,308 palce. A tak si po smrti získala větší prestiž než za života, a to jak v očích lidí, tak v očích zákona.

Pokud jde o prostituci, zákon o ní mluví podivně nejasně. Trestní zákon podrobně popisuje prostituci a nevěstince, ale nikde v něm nenalezneme definici prostitutky jako takové. V oddílu Prostituce se uvádí:

- (1) Únos osob ženských k smilným účelům
- (2) Řemeslná prostituce žen
- (3) Nucení vlastní manželky k smilným činům
- (4) Důkazní prostředky o svedení či přinucení ženské osoby k smilným činům
- (5) Kuplíři a dohazovači
- (6) Najímání, zavlčení nebo dodání zletilých žen anebo dívek za nemravným účelem

V oddílu Nevěstince čteme:

- (1) Únos žen
- (2) Verbování nezletilých
- (3) Provozování řemeslné prostituce
- (4) Zřizování a udržování nevěstinců
- (5) Vysílání poslíčků do nevěstinců

...atakďále. Některé z těch trestných činů jsou klasifikovány jako zločiny. Ale žádný z těchto paragrafů nedefinuje, co se rozumí prostitucí. Prodejná láska je definována pouze na jednom místě trestního zákoníku, kupodivu v oddíle 722, který říká, že trestného činu proti veřejnému pokoji a řádu se dopustí, kdo podnikne jednání, aby rušil veřejný pokoj a řád či svými řečmi, činy a chováním k tomu přispívá.

Tímto jednáním lze rozumět vše, od veřejného vyhrožování a vybízení ke shlukování až po hanění, slovní urážky kolemjdoucích a dále - v odstavci 9 - se lze dočíst: Kdo často navštěvuje veřejná místa či se na nich zdržuje, aby sváděl osoby k vykonání zločinu smilstva proti přírodě nebo jinému smilnému činu.

Lze-li nazvat vyspání s mužem smilstvem proti přírodě, pak by toto byla prostituce. Ale v zmíněném odstavci se to nenazývá prostitucí. Nazývá se to sváděním. Ovšem v oddíle Svedení ke smilstvu najdeme pouze toto: Osoba mužská, která převážně nebo částečně Z prostituce živnost sobě činí či která na veřejném místě k smilným činům vybízí a svádí, je vinna přestupkem. S osobou mužskou, která nevěstce u sebe řádný pobyt dává či obvykle bývá v její společnosti a nemá příjmu z vlastních prostředků, má se jednati jak v případě svrchu uvedeném.

Co asi má tedy takový poctivý, svědomitý polda udělat, když se k němu přikolébá nějaká očividná štětka se slovy: „Chlapečku, šel se zahřát?“ Kdyby bylo na něm, snad by její nabídky využil. Vzhledem k trestnímu zákonu mohl by ji zatknout pro rušení veřejného pokoje a řádu, což lze potrestat vězením až do šesti měsíců či peněžitou pokutou až do padesáti dolarů nebo oběma těmito tresty. Ale k trestnímu zákonu přistupuje ustanovení trestního řádu a všichni poldové ve městě znají nazpaměť paragraf 887, odstavec 4. Každá prostitutka si jej také vryla do paměti, neboť tady ji drží za pačesy. Paragraf 887 - věřte tomu nebo nevěřte - mluví a potulce. Pro potulku budiž potrestán... praví úvodem a potom vyjmenovává kdekoho, včetně vašeho strýce Maxe. A odstavec 4 se neohlíží napravo ani nalevo a jasně říká:

4. Osoba (a) nabízející se k prostituci anebo (b) nabízející, že dodá jinou osobu za účelem prostituce nebo jiným nemravným účelem, anebo (c) zdržující se na ulici nebo na veřejném či na soukromém místě anebo v jeho blízkosti proto, aby jinou osobu vybízela, sváděla nebo přemlouvala ke smilstvu, chlípým účelům, cizoložství anebo jinému nemravnému počínání...

Páni, tak tohle by snad mělo stačit. Jenže naši puritánští předkové radši neponechávali nic náhodě. Paragraf 887, odstavec 4 pokračuje dalšími literami:

... anebo (d) která jakkoli vybízí, svádí či přemlouvá jinou osobu, na ulici nebo na veřejném či na soukromém místě anebo v jeho blízkosti k spáchání činů v lit. (c) uvedených, anebo (e) která jiné osobě pobyt poskytne či nabídne či s poskytnutím pobytu souhlasí v dome, budově, stavení či povelce k provozování prostituce, smilných činů či k schůzkám, či vědomě dovolí takové osobě se tam za některým z těchto účelů zdržovat, anebo (f) která jakkoli činům

ustanoveným v odstavci 4., §887 trestního řádu napomáhá či k nim navádí nebo se na těchto činech podílí, anebo (g) která je řemeslnou prostitutkou bez zákonného výdělků ke své výživě.

Tak tohle je definice tuláka, milý pane, vážená dámo. A jestliže mezi ně spadáte, pak podle paragrafu 891. lit. (a) téhož trestního řádu můžete být držen v donucovací pracovně či v polepšovacím ústavu tři roky anebo byt odsouzen do tohoto vězení až najeden rok - dejte si tedy dobrý pozor!

Jistý Harry Wallach byl osoba mužská, která dávala řádný pobyt či obvykle bývala ve společnosti prostitutky jménem Blanche Lettigerová, ženy zastřelené v podvečer dne 30. dubna. Policii nedalo velkou práci, aby ho našla. Každý věděl, kdo je Blanchin „rafán“. Druhý den dopoledne ho sbalili v jedné kulečnickové herně na Severní 14. ulici, odvedli na stanici, posadili do židle a začali vyslýchat. Byl to vysoký, dobře oblečený muž s vlasy prošedivělými na spáncích a pronikavými šedými očima. Zeptal se detektivů, zda smí kouřit, zapálil si půldolarový doutník a s mírně povýšeným úsměvem na rtech se zaklonil v židli, když Carella zahájil sezení.

„Čím se živíte, Wallachu?“

„Obchoduju,“ řekl Wallach.

„Čípak?“

„Akcemi, cennými papíry, realitami. Však víte.“

„Jak jsou dnes znamenány akcie Americké telegrafní a telefonní?“ zeptal se Carella.

„O ty se nezajímám.“

„O které se zajímáš?“

„Nemůžu si nahonem vzpomenout.“

„Máš svého makléře?“

„Ano.“

„Jak se jmenuje?“

„Je zrovna v Miami na dovolené.“

„Neptali jsme se, kde zrovna je, ale jak se jmenuje.“

„Dave.“

„Dave, a dál?“

„Dave Milias.“

„A jeho floridská adresa?“

„Nemám zdání,“ řekl Wallach.

„Tak dobrá, Wallachu,“ řekl Meyer, „a co víš o té Blanche Lettigerové?“

„Blanche -jak se jmenuje?“ řekl Wallach.

„Tak ty na nás chceš jít rafinádou, Wallachu, vid?“

„No, to jméno mi nic neříká.“

„Blanche Lettigerová - to ti nic neříká, co? Půldruhého roku bydlíte spolu v bytě číslo 6 na rohu Culverovy třídy a Severní 12. ulice, najatém na jméno Frank Wallace. Už ti to jméno něco říká, Wallachu?“

„Nevím, o čem mluvíte,“ řekl Wallach.

„Třeba ji odbouch tenhle grázl, Steve.“

„Taky mě to napadlo.“

„Jak to myslíte?“ řekl Wallach klidně.

„Proč děláš fóry, Wallachu? Myslíš, že se interesujeme o nějakého šupáckého pasáka, jako jsi ty?“

„Nejsem nic takovýho,“ pronesl Wallach důstojně.

„Ne? A co jsi tedy?“

„Ne to, jak jste říkal.“

„Ach, má ty dobroto,“ řekl Meyer. „Nechce si slovem pasák pošpinit své něžné rtíky. Koukej se, Wallachu, nezkoušej na nás žádné podrazy. Jestli chceš, abychom tě zašili, tak vím, jak a co. Ulehči si to. Máme interes jen o tu ženskou.“

„Jakou ženskou?“

„Ty holomku, včera večer byla chladnokrevně zastřelena. Sakra, jsi vůbec člověk, nebo co?“

„Neznám žádnou ženu, která byla včera večer chladnokrevně zastřelena,“ stál Wallach na svém. „Nedám se namočít do žádný zatracený vraždy. Vás poldy mám dobře prokouknutý. Hledáte někoho, abyste ho potopili, ale já to nebudu.“

„Nikoho nechceme potápět,“ řekl Carella, „ale když se o tom zmiňuješ, není to marný nápad. Co říkáš, Meyere?“

„Jsem pro,“ řekl Meyer. „Hodíme to na něj a budem mít lážo.“

„Kdes byl včera večer, Wallachu?“

„V kolik hodin?“ odpověděl Wallach, jenž stále zachovával klid a pomalu vypouštěl obláčky kouře.

„Když byla ta žena zabita.“

„Nevím, kdy byla nějaká žena zabita.“

„Kolem půl šesté. Kdes byl?“

„Večeřel jsem.“

„Tak záhy?“

„Večeřím záhy.“

„Kde?“

„V Remblerově restauraci.“

„Kde je to?“

„Ve městě.“

„Kde ve městě? Koukej se, Wallachu, jestli chceš, abychom to z tebe páčili, známe na to lepší metody."
„Ovšem, gumovou hadici," řekl Wallach klidně.
„Meyere," řekl Carella klidně, „dones gumovou hadici."
Meyer klidně odešel ke kancelářskému stolu na druhém konci místnosti, otevřel horní přihrádku, vytáhl půlmetrovou gumovou hadici, pleskl se s ní přes dlaň a potom se vracel k Wallachovi, který ho klidně pozoroval.
„Myslels tohle, Wallachu?"
„To jste mě chtěli překvapit nebo co?" zeptal se Wallach.
„S kým jsi večeřel?" řekl Carella.
„Byl jsem sám."
„Meyere, hadici nebudem potřebovat. Teď do toho vletěl rovnou po hlavě."
„To si myslíte, vašnosto. Číšník si mě bude pamatovat."
„No, záleží na tom, jak ho vemem do parády, nemyslíš?" řekl Carella. „Hledáme chlapa, kterého chceme potopit, vzpomínáš si? Myslíš, že nám v tom zabrání nějaký ubohý pingl?"
„Potvrdí, že jsem tam byl," řekl Wallach; nemluvil však už sebestě.
„No doufejme," řekl Carella. „Ale zatím si tě tady necháme pro podezření z vraždy, Wallachu. Ovšem do hlášení neuvedeme, že jsi pasák. Necháme si to pro soud. Udělá to určitě na porotu náramný dojem."
„Poslyšte," řekl Wallach.
„Jo?"
„Co po mně chcete? Já ji nezabil a vy to víte."
„Tak kdo to tedy byl?"
„Jak to já mám ksakru vědět?"
„Znáš tu ženu?"
„Ovšem, jasně, znám ji. Tak mě nechtě, jo?"
„Říkals, že ji neznáš."
„To jsem řekl z legrace. Jak jsem měl tušit, že to myslíte smrtelně vážně? Proč jste hned na větvi?"
„Jak dlouho jsi ji znal?"
„Asi dva roky."
„Provozovala prostituci, když ses s ní seznámil?"
„Zase mě chcete do něčeho namočit? Nevím, čím se živila. Já si na živobytí vydělávám obchodováním. Bydlel jsem s ní, to je všechno. Co dělala nebo nedělala, byla její věc."
„Nevěděl's, že je dorota?"
„Ne."
„Wallachu," řekl Carella. „Teď tě odvedem a podáme na tebe trestní oznámení pro vraždu. Protože lžeš a to je velice podezřelé. A když nenajdeme většího fešáka, tak v tom lítáš ty. Chceš do báně, Wallachu? Anebo kápneš božskou a my poznáme, že jsi řádný občan, který je náhodou kuplířem? Co na to odpovíš, Wallachu?"
Wallach delší dobu mlčel. Potom řekl: „Dělala štětku, když jsem se s ní seznámil."
„Před dvěma lety?"
„Před dvěma lety."
„Kdys ji viděl naposled?"
„Předdvěrejší noc jsem byl venku. Včera jsem se v bejváku vůbec neobjevil. Neviděl jsem ji celý den."
„Kdy jsi předevčírem odešel z bytu?"
„Kolem osmý večer."
„A kam jsi šel?"
„Do města. Do Riverheadu."
„Za jakým účelem?" Wallach si povzdychl. „Zahrát si kostky."
„Byla Blanche doma, když jsi odcházel?"
„Jo, byla."
„Říkala něco?"
„Ne. Byla s nějakým šamstrem ve vedlejším pokoji."
„Nahráls jí ho?"
„Jo, jo." Wallach udusil oharek doutníku v popelníku. „Povídám vám všechno na rovinu, ne?"
„Zatím to ujde, Wallachu. Pověz nám o Blanche něco víc."
„Co byste chtěli vědět?"
„Jak byla stará?"
„Říkala, že jí je pětatřicet, ale doopravdy jí bylo dvaatřicet."
„A co její minulost? Odkud pocházela?"
„Odněkud ze Středozápadu. Z Oklahomy nebo Iowy, nevím. Z nějakýho balíkova."
„Kdy přišla do města?"
„Už před léty."
„Kdy, Wallachu?"
„Před válkou. Nevím, v kterém roce to bylo. Koukejte, jestli chcete slyšet její životopis, jste na špatný adrese. Tak dobře jsem ji zase neznal."
„Proč přijela?"
„Chtěla tady študovat."

„Na jaké škole?"
„Na koleji, kde jinde?"
„Na které koleji?"
„Na Ramseyově univerzitě."
„Jak dlouho ji navštěvovala?"
„To nevím."
„Absolvovala?"
„To nevím."
„Proč se z ní stala dorota?"
„To nevím."
„Jsou naživu její rodiče?"
„To nevím."
„Byla provdaná, rozvedená, víš to?"
„Nevím."
„A co ksakru tedy opravdu víš, Wallachu?"
„Vím, že byla štetka, upíná vykopávka, a já se vlastně o ni staral čistě z útrpnosti, víme? Vím, že byla v jednom kuse zpálkovaná, že setsakramentsky šla na nervy a sekýrovala a že to nejlepší, co ji mohlo potkat, byla kulka do makovice, a taky ji to potkalo, víme? Tohle teda vím."
„Ty máš srdce za zlata, Wallachu."
„Děkuju, já jsem do vás taky celej udělanej. Co po mne chcete? Zhasla by někde na ulici už před rokem, kdybych jí nedal střechu nad hlavou. Udělal jsem to z čiré dobroty."
„To jistě."
„Jo, to jistě. Copak myslíte, že ze mě udělala milionáře? Kdo si to ksakru chtěl tak hrc frc rozdat s takovou kraksnou? Vodil jsem jí různý pleváky, to je všechno. Měla kliku, že si vůbec vydělala na byt a stravu. Často jsem od ní neviděl ani cent. Za prachy si koupila kořalku, a než jsem došel domů, byly flašky prázdný a ona zhuřákaná pod obraz. Myslíte, že to byl lehkej chleba? Zkuste to někdy sami."
„Jak se studentka mohla tak spustit?" zeptal se Carella.
„Jste chlup nebo ještě sociolog? Nespočítám vůbec děvky ve městě, který předtím navštěvovaly kolej. Zavolejte si mravnostní, tam vám to povědí."
„Neplet' do toho mravnostní oddělení," řekl Meyer. „Máš tušení, kdo ji odrovnal?"
„O tom nemám ani páru."
„Zřejmě jsi náramně spokojen, že ji máš z krku."
„To jsem. Ovšem to neznačí, že jsem ji zabil já. Koukejte se, vážení, víte, že jsem v tom neměl prsty. Proč se vzájemně okrádáme o čas?"
„Hele, kam máš tak naspěch, Wallachu? Další partička kostek?"
„To bych vám jistě pověděl, ne?"
„Tak tedy nekvaltuj. Máme před sebou celý den."
„Dobře, tak ho promarníme. Copak na tom sakra záleží? Jde to jenom z peněz poplatníků."
„Jaktěživ jsi nezaplatil ani dolar daní, Wallachu."
„Platím daně každý rok," řekl Wallach popuzeně. „Federální i státní, tak si nechtě takový poznámky."
„A jaké povolání uvádíš?"
„Zase s tím začínáte?"
„Ne, vraťme se k Blanche. Vyhrožoval jí někdo? Víš o tom něco?"
„Jak to můžu vědět? Každý šamstr je jiný. Někteří se chovají jako vystrašení pubertáci, co jdou prvně za štetkou, a jiní jsou zase ostřílení chlápci a rádi se s holkou vy dováděj. Chlap, který chodí za kurvou, není zkrátka v pořádku."
„On není pasák," řekl Meyer. „Je psycholog."
„Znám kurvy," řekl Wallach prostě.
„Ale zdá se, že o Blanche Lettigerové toho víš zatraceně málo."
„Všechno, co vím, jsem vám pověděl. Co byste chtěli ještě slyšet?"
„Řekni nám něco o jejích zvycích."
„Jako třeba co?"
„Jako třeba v kolik ráno vstávala."
„Ráno? To jako má být fór?"
„Tak dobře, kdy tedy vstávala? Odpoledne?"
„Probudila se obvykle kolem jedny druhý hodiny odpoledne a hledala flašku."
„V kolik hodin vstala toho dne, kdy byla zabita?"
Wallach se zasmál, káravě pozvedl ukazováček na Carellu a řekl: „Chachá, nachytl jsem vás."
„Hm?" řekl Carella.
Wallach odpověděl s úsměvem: „Říkal jsem přece, že včera jsem ji celý den neviděl, ne?"
„Nezkoušel jsem žádnou chytačku, Wallachu."
„Na světě se nenajde chlupatej, který by se pořád nepokoušel o nějakou chytačku u lidí, jako jsem já."
„Koukej, Wallachu," řekl Carella, „víme, že jsi prostě slušný, řádný, pořádkumilovný občan, jasné? Tak teď poslem filharmonii domů a přejdeme k věci. Začínáš mi jít na nervy."
„Vy na mě taky nepůsobíte zrovna konejšivě," odpověděl Wallach.

„Sakra, co to má být?“ řekl Meyer rozezleně. „Zkoušíš si varietní program pro televizi? Jestli od tebe uslyším ještě podobný fór, ty syčáku, trhnu ti jednu, že chytíš druhou od zdi.“

Wallach otevřel ústa, ale zase je sklapl. Nakysle pohlížel na Meyera.

„Rozuměls?“ zařval Meyer.

„Ano, rozuměl jsem,“ odpověděl Wallach rozdurděně.

„Měla Lettigerová ve zvyku odcházet z bytu mezi pátou a půl šestou odpoledne?“

„Ano.“

„Kam chodila?“

„Blízko bejváku stojí fabrika. Někdy se jí povedlo ulovit některého chlapa z práce.“

„Chodila tam každé odpoledne?“

„Pokaždý ne, ale většinou. Kdybyste vypadali jako vydlabaný necky jako ona, taky byste brali, co se vám nachomejtně.“

„Kde stojí ta továrna?“

„Nároží Culverovy a Severní 14. ulice.“

„Čili skoro každé odpoledne odcházela Lettigerová z bytu mezi pátou a půl šestou a procházela se na chodníku před továrnou, je to tak?“

„Jo.“

„Kdo to ještě věděl kromě tebe, Wallachu?“

„Polda na obchůzce to věděl,“ řekl Wallach, který si nemohl odepřít vtip. „Třeba jí ten rajón přidělil, ne?“

„Hele, Wallachu...“

„Tak jo, dobře, nevím, kdo to věděl. Počítám, že ten chlápek, co ji oddělal. Mohl to vědět každý. Stačilo ji držet v merku.“

„Strašně moc jsi nám pomohl,“ řekl Carella. „Koukej vymáznout, ale honem.“

„Zkazili jste mi celý den,“ řekl Wallach.

Zvedl se, z kalhot smetl popel z doutníku a odcházel od stolu, když ho Meyer nakopl do zadku. Wallach se vůbec neotočil. Velmi důstojně vyšel z kanceláře.

Kapitola 7

Doposud učinila policie pouze jednu konkrétní věc, aby našla pachatele několikanásobné vraždy: totiž nic.

To odpoledne, jakmile odešel Wallach, se detektivové pověřeni pátráním snažili poněkud vylepšit situaci tím, že zavolali Samuelovi Gottliebovi z advokátní kanceláře Gottlieb, Graham a Norden. Zeptali se vedoucího kanceláře, kolik trestních případů Norden obhajoval, a bylo jim řečeno, že celkem čtyři. Gottlieb jim neprodleně řekl jména všech čtyř mandantů a vytřídil je na osvobozené a odsouzené. Potom vzali seznam, který jim připravila paní Nordenová, s adresami ostatních zaměstnavatelů, u nichž Norden pracoval, a každému z nich zatelefonovali. V jedenáct hodin měli další soupis dvanácti provinilců, kteří kdysi byli Nordenovými mandanty. Soupis odeslali na městské pátrací oddělení se žádostí, aby jim byl sdělen pobyt všech uvedených osob, načež si vyzvedli vůz a odjeli na Ramseyovu univerzitu, kde se doufali něco dovědět o Blanche Lettigerové, mrtvé prostitutce.

Univerzita stála uprostřed města: začínala na konci Radniční třídy a končila téměř na okraji Čínské čtvrti. V okolních uličkách probíhala výstava výtvarných prací. Carella zaparkoval vůz na zakázaném místě, stáhl štítek proti slunci s ručně napsanou výstrahou POLICISTA VE SLUŽBĚ a potom s Meyerem kráčeli podél pláten lemujících chodníky. Zdálo se, že letos je úroda pohledů na moře. Usměvaví stvořitelé těch vodových a vodnatých výtvorů se snažili vypadat nezúčastněně a ne zrovna dychtivě, nicméně to postavení pachatelů a zároveň prodávačů vystavených prací nebylo zrovna zaviděníhodné.

Meyer pohlédl zběžně na mořské krajiny a pak se zastavil u jednoho „akčního“ plátna - akce pozůstávala z několika směšných tahů přes bílé pole, kde v jednom rohu byly dvě červené tečky. Tajuplně kývl a potom rychle dohonil Carellu.

„Copak se stalo s lidmi?“ zeptal se.

„Jak to myslíš?“ otázal se Carella.

„Bývaly doby, kdy ses podíval na nějaký obraz a na něm byli lidé. Dnes už ne. Malíři se o lidi nezajímají. Zajímají se jenom o ‚pocity‘. Četl jsem o nějakém chlápku, který jednoduše natře barvou nějakou ženskou v Evině rouše, tu pak kutálí přes to plátno a vyleze z toho obraz.“

„To si vymýšlíš,“ řekl Carella.

„Namouduší, že ne,“ tvrdil Meyer. „Akorát poznáš, kde se toho plátna dotkla lýtkem nebo stehnem nebo čím. Tohle prý nahradí malířovi štětec.“

„A umyje své nářadí, když skončí denní práci?“

„To nevím. O tom v článku nic nestálo. Jenom jak to dělá, a doprovodili to několika fotkami.“

„To je vrchol ztřeštěnosti, nemyslíš?“

„Není. Myslím, že je to návrat k tradici.“

„Jak to?“

„Ten chlápek podle všeho zase usazuje lidi na plátna.“

„Tady je ta škola,“ řekl Carella.

Ramseyova univerzita se prostírala za parčíkem zalitým květnovým sluncem. Několik studentů a studentek sedělo porůznu na lavičkách a diskutovali o skloňování slovesa aimer a o procentu společenské mobility. Na okamžik vzhledli,

když Meyer a Carella přecházeli kolem a vystupovali po schodišti správní budovy. Uvnitř panoval chládek a šero. Zastavili jednoho studenta v bílé košili a volném zeleném svetru a zeptali se ho, kde se vedou záznamy.

„Jaké záznamy?“ chtěl vědět student.

„No, kde najdeme zápisy.“

Jaké zápisy? Myslíte matrikáře?”

„Zápisy o bývalých studentech.“

„Myslíte absolventy?“

„Víte, my nevíme určitě, zda ten student vůbec absolvoval.“

„Myslíte imatrikulované posluchače? Nebo mimořádné?“

„To nevíme určitě,“ řekl Carella

„Normální denní přednášky, nebo večerní kursy?“ zeptal se student.

„To nevíme určitě.“

„Víte aspoň, na které fakultě?“

„Ne,“ řekl Carella.

Student si je vyjeveně změřil, zamumlal, že přijde pozdě na přednášku, a rychle se vytratil.

„Dostali jsme sardel,“ řekl Meyer. „Přišli jsme do školy nepřípraveni.“

„Půjdeme za děkanem,“ řekl Carella.

„Za kterým děkanem?“ řekl Meyer a zamžoural na Carellu jako ten student. „Za proděkanem? Za děkanem právnické, filozofické, přírodovědecké nebo které fakulty?“

„Tak ti děkan,“ řekl Carella, načež Meyer jenom zamumlal: „Ach je!“

Kvestorka byla příjemná dáma kolem pětapadesátky, s naškrobenou nabíranou blůzkou a tužkou za uchem.

Jmenovala se Agnes Moriartyová, a když jí řekli, že jsou od policie, okamžitě vtipně opáčila: „Moriarty zdraví Holmese a Watsona.“

„Carellu a Meyera,“ řekl Carella s úsměvem.

„Co si přejete, pánové?“

„Zajímáme se o všechny informace, které zde můžeme získat o jedné vaší bývalé studentce.“

„Kdy navštěvovala univerzitu?“ zeptala se slečna Moriartyová.

„To nevíme. Myslíme, že to bylo před válkou.“

„Před kterou? Univerzita byla založena roku osmnáct set čtyřicet dva, pánové.“

„Té ženě bylo jednačtyřicet, když zemřela,“ řekl Meyer. „Lze předpokládat...“

„Zemřela?“ zeptala se slečna Moriartyová a povytáhla mírně obočí.

„Ano, madam,“ řekl Meyer. „Byla zabita včera večer.“

„Aha,“ přikývla slečna Moriartyová. „Jde tedy o vážnou věc, že?“

„Ano, madam.“

„Hm. No, podívejme se. Pakliže jí bylo jednačtyřicet - většina našich studentů k nám přichází v osmnácti, čili ona by se byla zapisovala před triadvaceti lety. Máte tušení, kterou fakultu navštěvovala?“

„Ne, to bohužel nevíme.“

„Máme zkusit školu svobodných umění?“

„Svěřujeme se plně vaší péči, slečno Moriartyová,“ řekl Carella.

„Tak dobře, podíváme se, zda něco najdeme.“

Zjistili, že Blanche Ruth Lettigerová se skutečně zapsala roku 1940 jako posluchačka koleje svobodných umění Ramseyovy univerzity na katedru recitace a herectví; bylo jí tehdy osmnáct a uvedla jako domovskou adresu Jonesboro v Indiáne - městečko s 1973 obyvateli nedaleko Kokoma. Přechodné bydliště v městě měla na Horsely Road, čp. 1107. Na škole zůstala pouze jeden semestr, celkem pět měsíců. Její odchod byl dosti nevysvětlitelný; byla výborná studentka a měla vysoké celkové ohodnocení. Co se stalo s Blanche Lettigerovou po odchodu z fakulty, o tom neměla slečna Moriartyová sebemenší tušení. Na fakultě se už více neobjevila a nikdy se nepokusila ani navázat nějaké spojení.

Carella se slečny Moriartyové zeptal, zda by se na univerzitě našel někdo, kdo by se na Blanche Lettigerovou z dob studia snad pamatoval, a slečna Moriartyová detektivy neprodleně odvedla k profesorovi Richardsonovi z katedry recitace a herectví. Richardson byl vysoký, vyzábělý muž a měl vzhled a chování shakespearovského herce. Mluvil zvučným, bohatě modulovaným hlasem, kterým zaplavil divákovo ucho i v poslední řadě někde na druhém balkoně. Carellu napadlo, že každé slovo, které vyslovil, museli zaslechnout až ve služebně detektivů dole ve městě.

„Blanche Lettigerová?“ řekl, „Blanche Lettigerová?“

Přiložil štíhlou ruku k mohutné lví hlavě, pak si seřval dvěma prsty kořen nosu a chvíli mlčky přemítal. Potom přikývl a řekl: „Ano.“

„Vzpomínáte si na ni?“ řekl Carella.

„Zajisté.“ Richardson se otočil k slečně Moriartyové. „Pamatujete se na spolek Kothurn a maska?“

„Samozřejmě,“ odpověděla.

„Pak si jistě pamatujete na Dlouhou cestu domů“

„Bohužel se mi zdá, že tohle představení jsem zrovna neviděla,“ řekla slečna Moriartyová taktně. „Divadelní skupiny na škole uvádějí tak velký počet inscenací...“

„Hmm, ovšem, to ano,“ řekl Richardson. Obrátil se zády ke Carellovi. „Byl jsem totiž čtyři roky po sobě fakultním poradcem tohoto kroužku. A Blanche v té hře účinkovala.“

„V Dlouhé cestě domů?“

„Ano. Velice příjemná dívka. Moc dobře se na ni pamatuji. A na tu hru také. Byla to naše první veřejná inscenace. Blanche Lettigerová, ano, správně. Hrála tam... jak bych to řekl... ženskou do vetru."

„Ženskou do větní?" zeptal se Carella.

„No -" Richardson se odmlčel, pohlédl na slečnu Moriartyovou a potom řekl: „Jednu z prostitutek."

Carella pohlédl na Meyera, ale oba mlčeli.

„Bylo to velice příjemné děvče," řekl Richardson. „Dost vznětlivá, trochu náladová, ale milá. A byla velice dobrá herečka. Děj se odehrává v londýnské námořnické krčmě, víte, a ta dívka, jejíž roli Blanche hrála, mluví cockneyským argotem. Blanche zvládla jeho intonaci a přízvuk téměř okamžitě. Velice pozoruhodný výkon, opravdu. A měla navíc výtečnou paměť. Naučila se celému svému aranžmá," Richardson se odmlčel, aby zjistil, zda někdo z přítomných pochopil význam odborného výrazu „aranžmá", a když nikdo nezareagoval, pokračoval, „během prvních dvou zkoušek. Měla vůbec největší ženskou roli v té hře, hrála Fredu. Tu dívku, co má dlouhý dialog s Olsonem, a potom ho pomůže omámit, než je unesen na loď. Hráli jsme tu jednoaktovku vůbec poprvé a nevzpomínám si, že by se někdo tady na fakultě kdy pokusil takovou novinku sehrát na kruhovém jevišti. Premiéra byla sice ve školním divadle, ale postavili jsme řady lavic, co jsme si vypůjčili, na scénu a uprostřed hlediště jsme tu hru na kruhové otevřené scéně odehráli. Velmi vzrušující. Jestliže si vzpomínáte, pak v jednom výjevu..."

„Pane Richardstone, mohl byste..."

„... námořník Driscoll má pivo ze své sklenice vchrstnout do tváře opilému ruskému lodníkovi Ivanovi. Nu, prostě..."

„Pane Richardstone, nevíte, zda..."

„... ten herec přitom polil pivem půl tuctu diváků v první řadě. Bezprostřednost takového představení na otevřené scéně si jistě dovedete..."

„Pane Richardstone," řekl Carella rozhodně, „měla Blanche Lettigerová..."

„... stěží představit, pokud jste sami v takovém prostředí nehráli. Blanche byla vynikající. Víte, měla velice tvárné rysy. Ve scéně s Olsonem musí pozorně sledovat narážky a v téhle hře je to úkol nesnadný i pro herečku z povolání. A v tomto případě to bylo obzvláště nesnadné, protože diváci jasně vidí každou nuanci výrazu na hercově obličeji. Ale Blanche se toho zhostila brilantně, její výkon byl opravdu pozoruhodný, jen co je pravda."

„Zamýšlela..."

„Ta hra nepatří zrovna k mým oblíbeným, víte," řekl Richardson. „Ze čtveřice dramát, jež O'Neill vydal v souboru Glencairn, dávám přednost aktovce Pod karibským měsícem a pak Podivné mezihře. Jenže v té první jsou všechny čtyři ženské postavy západoindické černošky a to by nám poněkud ztížilo obsazení ženských rolí; koneckonců musíme mít na zřeteli, že naši školu navštěvují převážně běloští studenti. A v Podivné mezihře jsou jenom mužské..."

„Nevíte, zdá slečna Lettigerová..."

„... role a my jsme koedukační ustav, víte, takže zmíněná hra vůbec nepřipadala v úvahu. Abych pravdu řekl, Dlouhá cesta domů nám i přes jisté nedostatky velice vyhovovala. Kromě dvou poměrně drobných rolí v samém závěru hry jsou úlohy kromobyčejně dobré..."

„Pane Richardstone," řekl Carella, „můžete nám říci, zda se slečna Lettigerová hodlala stát profesionální herečkou? Nebo brala divadlo jenom jako mimoškolní činnost?"

„Upřímně řečeno, nevím, do jaké míry to myslela vážně s divadelní kariérou. Párkrát jsme se toho v rozhovoru dotkli, ale mám dojem, že ještě nebyla rozhodnutá, anebo si nedůvěřovala. Nevím. Myslím, že ji velkoměsto trochu děsilo. Vždyť jí bylo teprve osmnáct a přišla odněkud z malého městečka v Indiáne. Představa, že by se měla pokusit o angažmá u profesionálního divadla, se jí musela zdát nesmírně vzdálená."

„Ale přesto studovala recitaci a herectví jako hlavní obor, že?"

„Ano. Ovšem přednášky navštěvovala jenom několik měsíců, ba nedokončila ani celý semestr."

„Mluvila s vámi o tom, že ze školy odejde?"

„Ne."

„Překvapilo vás, když školu opustila?"

„Pane Carello, za své učitelské praxe..."

„Carella."

„Pane Carello, ano, promiňte. Během své učitelské praxe jsem se naučil jedné věci, totiž nedat se překvapit ničím, co řekne nebo učiní nějaký student."

„Chcete tím říci, že jste byl překvapen?"

„Víte, byla to výtečná studentka, a jak jsem vám řekl, dívka talentovaná, velmi talentovaná. Ano, soudím, že mě to překvapilo."

„Hrála kromě O'Neillovy aktovky ještě v jiném kusu?"

„Ne."

„Chodila k vám na přednášky?"

„Ne."

„Nevíte, zda měla ve městě příbuzné?"

„Lituji, ale o tom nemám tušení."

„Děkuji vám," řekl Carella.

„Rádo se stalo," řekl Richardson.

Vyšli z jeho malé kanceláře a sestupovali po schodech se slečnou Moriartyovou. „Je to děsně nudný člověk, velice nudný," řekla, „ale má velmi dobrou paměť. Jsem přesvědčena, že nám podal velmi výstižný obraz Blanche Lettigerové. Je vám to k něčemu dobré?"

„Slečno Moriartyová," řekl Carella, „nejhorší na práci detektiva je to, že nikdy nevíte, co je k něčemu dobré a co ne,

dokud nakonec všechny údaje nezačnete skládat dohromady v jeden celek."

„To si budu pamatovat," řekla slečna Moriartyová. „Nepochybně mi to pomůže v mém zapříslhlém a ustavičném boji s Holmesem."

„Kéž zvítězí lepší soupeř," řekl Carella.

Oba jí podali ruku a vyšli znovu na slunce.

„Co si o tom myslíš?" zeptal se Meyer.

„Nevím, co si mám myslet. Proč odešla tak nenadále ze studií? Výborná studentka, výborný prospěch, zajímala se o mimoškolní činnost." Carella pokrčil rameny.

„Je to hodně divné, nezdá se ti? Zvlášť když vážila cestu až někde z Kokoma."

„Ne, z Kokoma ne, ale z městečka poblíž."

„Jak že se ta obec jmenovala?"

„Jonesville nebo tak nějak."

„Jonesboro," řekl Meyer.

„Ano, správně."

„Myslíš, že bychom to měli hodit na dálnopis?"

„Pročpak?"

„To víš, ožukat se její rodinu, příbuzné, atakdále."

„Jak nám to prospěje? Povím ti, co mi u té ženské vrtá hlavou, Meyere. Nejde nám do figury, rozumíš? Předtím jsme měli aspoň nepatrné vodítko. A teď -" pokrčil rameny. „To mě vážně mrzí. Namouduši."

„Koukni se na mne. Křením se od ucha k uchu, co?"

„Možná že máme opravdu co dělat s nějakým cvokem. V tom případě to klidně můžeme zabalit. Odbouchne každého, kdo mu přijde pod mušku, jen tak pro nic za nic."

„Co to na tebe mává za blondýnku?" zeptal se náhle Meyer.

Carella si myslel, že Meyer vtípkuje, a tak řekl: „Blondýnky na mě vždycky mávají."

„Neříkej. I šestnáctileté?"

Carella sledoval Meyerův pohled na druhý konec parčíku, kde mladá plavovlasá dívka v modré sukni a bledě modrém svetru kráčela rychle k nim. Okamžitě ji poznal a zvedl ruku na pozdrav.

„Ty ji znáš?" zeptal se Meyer.

„Jasně. Patří ke klubu mých fanoušků."

„Vždycky zapomínám, že jsi proslulý velkoměstský šerlok."

„Tak si to napříště zapamatuj, ano?"

Cindy Forrestová měla vlasy volně rozpuštěné. Její rty nesly slabou stopu po rtěnce a kolem krku měla náhrdelník z drobných perel. Učebnice tiskla k hrudi, a když se přiblížila, rozeznali na její tváři utajovaný úsměv.

„Ahoj," řekla. „Hledal jste mě?"

„Ne," řekl Carella. „Stejně vás ale rád vidím."

„Děkuji, vážený pane," řekla Cindy. „Co vás zavedlo tak daleko od kanceláře?"

„Šli jsme vyhledat nějaké záznamy. A co tu děláte vy?"

„Navštěvuji přednášky," řekla Cindy. „Vzpomínáte si? Můj lektor psychologie abnormálního chování? Primární výjev?"

„Vzpomínám si," řekl Carella. „Psychologie je váš hlavní obor, správně?"

„Chyba. Pedagogika."

„A chcete učit na koleji," řekl a přikývl.

„Na střední škole," opravila Cindy.

„Pěkný detektiv," řekl Meyer a povzdechl si.

„Meyere, rád bych tě představil Cynthii Forrestové. Slečno Forrestová, to je můj parťák, detektiv Meyer."

„Těší mě, pane Meyere," řekla Cindy a podala mu ruku.

Meyer jí ruku stiskl, usmál se a řekl: „Těší mě."

Vzápětí se otočila ke Carellovi. „Našli jste, co jste hledali?"

„No, něco jsme našli, ale nejsem si jist, zda nám to k něčemu bude."

„Záznamy nejsou úplné?"

„Jsou," řekl Carella. „Prostě jenom..."

„Mluvili jste s panem Fergusonem?"

„S kým?"

„S Fergusonem. Ragbyovým trenérem."

„Ne, s tím jsme nemluvili," odpověděl Carella překvapeně.

„Třeba by vám pomohl. Je na škole už od nepaměti. Jeho mužstvo nikdy nevyhrálo, ale Fergusonovi obnovují smlouvu, protože je to takový milý starý pán."

„Rozumím," řekl Carella.

„Měli byste za ním zajít."

„Proč, Cindy?"

„No, copak jste nepřišli kvůli..." Upřeně se mu dívala do tváře. „Promiňte, jsem asi popletená."

„Všichni jsme asi drobet popletení," řekl Meyer a oči se mu pojednou zúžily. „Proč myslíte, že bychom měli za tím trenérem zajít, slečno Forrestová?"

„No, prostě, protože hrál v tom mužstvu, víte."

„Kdo hrál v mužstvu?“ řekl Carella.

„No přece tatínek.“ Odmělčela se a její modré oči se rozšířily. „Nevěděli jste, že tady studoval?“

Salvátore Palumbo byl drobný, ale svalnatý mužik, který se narodil v Neapoli před sedmapadesáti lety a do Ameriky se přistěhoval v roce 1938, protože nesnášel Mussoliniho ani politické poměry, které v jeho vlasti nastolil. Když přijel, neuměl anglicky ani slovo, měl čtyřicet dolarů, ženu a dvě děti - a bratrancovu adresu. Navštívil ho ve Filadelfii a bratranec ho velice obřadně uvítal, vzápětí mu však dal najevo, že není vlastně vůbec vítaný. A tak Palumbo, který dosud neuměl ani slovo anglicky - byl v Americe teprve týden -, obětoval dvacet amerických dolarů na jízdenky a odjel s rodinou do jiného města, aby se tam pokusil začít nový život. Začínat nebylo snadné. V Neapoli měl svůj voziček a prodával ovoce. Nakupoval je od zemědělců, kteří přicházeli do města z okolí, tlačil voziček po městě a mnohdy se vracel domů až v devět nebo deset večer. Ale stačil uživit sebe a svou rodinu. Žil nuzně i na italské poměry, obýval se ženou zchátralý domek v Neapoli. V Americe se z Filadelfie, kde jeho bratranec bydlel v brlozích, přestěhoval do jiného města a jiných brlohů.

Takové bydlení se mu nelíbilo. „Nepřijel jsem do Ameriky, abych zase žil v brlozích,“ řekl italsky své ženě a pak šel hledat práci. Napadlo ho, že by bylo dobré, kdyby si zase zajistil vozík, ale neuměl anglicky ani slovo a nevěděl, kam se obrátit, aby si obstaral dodávku zeleniny a ovoce nebo povolení k prodeji, a zeptal se, zda nějaké povolení vůbec potřebuje. Místo toho si našel práci v přístavu. Býval vždy drobné postavy a nebylo pro něho snadné zvedat a nakládat žoky a bedny. Po dvou letech práce v loděnicích se mu rozšířil hrudník a narostly svaly na pažích, takže vypadal jako drobný boxer s nohama do o.

Amerika je země, kde každý má možnost se uplatnit. Namouvěru, je to pravda, říkejte si, co chcete. Nemusíte věčně bydlet v brlozích ani neustále pracovat jako nakladač v přístavu. Máte-li vůli a odhodlání a ctižádost jako Salvátore Palumbo, pak se za pětadvacet let můžete stát majitelem domku v Riverheadu - poblíž Italské čtvrti, to ano, ne však v brlozích ani v ghettu - a mít vlastní prodej ovoce a zeleniny sedm domovních bloků odtud na třídě Dover Plains, kde vás zákazníci oslovují Sale a ne Salvátore.

V poledne dne 1. května detektivové Carella a Meyer činili právě v jiné části města řadu překvapivých odhalení, zatímco Sal Palumbo stál na chodníku před svým kioskem a leštil ovoce. Především zjistili, že Anthony Forrest absolvoval Ramseyovu univerzitu, což až dosud nevěděli. Nadšení svým objevem se potom rozpomenuli, že Mae Nordenová, žena zavražděného právníka Randolpha Nordena, se zmínila o právnických studiích svého manžela na Ramseyově univerzitě. A jako by našli kousek velmi obtížné skládačky, který měli celou tu dobu před sebou na stole, jenže zakrytý popelníkem, horlivě první dvě vraždy uvedli v souvislost se smrtí prostitutky Blanche Lettigerové, která rovněž chodila na univerzitu. Rozradostněně a pošetile se domnívali, že hlavolam už téměř vyřešili, třebaže s ním vlastně sotva začali.

Sal Palumbo neměl tak jásavé pocity, když leštil ovoce. Ovoce měl rád, opravdu je miloval, ale neleštil je z pouhé rozkoše. Nebyl to člověk, kterého zabarvení jablka či hrušky rozčilí či nadchne. Leštil ovoce, protože víc přitahovalo pozornost zákazníků, když se blýskalo, a oni spíš takové ovoce koupili. Právě nyní k jeho stánku přicházela jedna jeho zákaznice, Irčanka jménem O'Gradyová. Palumbo její křestní jméno neznal. Věděl, že bydlí někde v Riverheadu, ale kousek dál. Palumbův stánek stál na třídě Dover Plains, pod nadzemní dráhou, poblíž nároží 200. ulice. Na nároží byla vlaková zastávka a každé úterý odpoledne asi touto dobou paní O'Gradyová sestoupila po schodech od zastávky, nejprve se zastavila v cukrárně na rohu, potom vedle u řezníka a nato přešla o dva domy k Palumbovu stánku ve stínu staničního nástupiště.

„Oh, signora“ řekl Palumbo, ale ona ho zarazila:

„Sale, žádné takové talijánské reklamní řeči.“

Paní O'Gradyové mohlo být něco přes padesát, byla štíhlá, úpravná a její zelené oči šibalsky blýskaly. Kupovala u obchodníků na třídě Dover Plains už pátý rok, protože se jí zdejší ceny a zboží lépe zamlouvaly než v obchodech v okolí jejího bydliště. Kdybyste se byli zeptali paní O'Gradyové či Sála Palumba na jejich nonšalantní koketování, které se táhlo už pět let, oba by byli prohlásili, že jste se asi pomátli. Palumbo byl ženatý, měl dva dospělé ženaté syny a byl trojnásobným dědečkem. Paní O'Gradyová byla vdaná a její provdaná dcera čekala dítě. Palumbo byl však muž, kterému se líbily ženy vůbec, nejen snědé ženy jihoitalského typu jako jeho manželka Rosa, tmavovlasá, s ještě temnějšíma očima, ale i úpravné ženy s drobnými pevnými nadry, napjatými zadečky a zelenýma očima, jaké měla paní O'Gradyová. A paní O'Gradyová patřila k vášnivým ženám, které nic nemají radši, než když je hezký, statný muž drží v náručí, a tenhle Sal Palumbo měl spolehlivé, pevné paže a mohutnou, robustní hrud', na níž bylo u krku rozhalenou košili vidět houštinu černých chlupů. A tak si ti dva vyměňovali názory o ovoci a přitom spolu koketovali, ač si to ani jeden z nich nikdy otevřeně nepřiznal a ač si nikdy ani ruce nestiskli. Vzpálalo to jednou týdně vždycky v úterý nad hruškami a jablky, nad švestkami a broskvemi.

„No, to vaše zboží se mi dneska moc nezdá, Sale,“ řekla paní O'Gradyová. „Nic lepšího nemáte?“

„Co je to s vámi?“ zeptal se Palumbo a v jeho hlase byl znát jen nepatrný cizí přízvuk. „Je ta nádherné ovoce. Co byste si přála? Nevezmete si dnes ty krásné hrušky? Mám také první letošní meruňky.“

„A zaručeně kyselé jako šťovík.“

„Já, Sal Palumbo, a kyselé ovoce? O, bella signora, znáte mě přece. To jistě nemyslíte vážně.“

„Co jsou tyhle melouny zač?“

„Co jiného než melouny? Vidíte je na vlastní oči. Zrovna jste je pojmenovala. Jsou to ananasové melouny.“

„Dobré?“

„Báječné.“

„Podle čeho to poznám?“

„Paní O'Gradyová, vám jeden meloun rozkrojím, ale jenom vám a jenom proto, abyste poznala, že je ten meloun tak

sladký, tak zralý a tak zelený jako vaše oči."

„Mých očí si nevsímejte," řekla paní O'Gradyová. „A kvůli mně ten meloun nekrájejte. Vaše slovo mi stačí. Švestky nemáte?"

„Léto popohnat nemůžeme," odpověděl Palumbo.

„Nu, vezmu si tedy dvě libry jablek. Kolik stojí meruňky?"

„Třicet devět za libru."

„To je moc."

„Prodávám na nich."

„To jistě," odpověděla s úsměvem.

„Dovážejí se v chladírenských vozech, víte. Pěstitel vydělává, odesílatel vydělává, dráha vydělává, ale jakmile meruňky dojdou ke mně, co na ruch vydělám já?"

„Tak mi jich pár liber dejte, abyste na nich ještě víc prodělal."

„Dvě libry?"

„Řekla jsem pár, ne?"

„Signora, v Itálii pár vždycky znamená dva. V Americe může pár být tři, čtyři, půl tuctu. Ma che?" Rozpažil ruce, pokrčil rameny a paní O'Gradyová se zasmála.

„Dvě libry," řekla.

„Špenát nepotřebujete? Mám tu krásný letní a taky krásný kuláč, až se srdce směje."

„Vezmu si ten letní," řekla. „Víte, kdo má opravdu kvalitní ovoce?"

„Opravdu kvalitní ovoce má Sal Palumbo," odpověděl.

„Ne. Zelinářství u nás v ulici. A meruňky jsou tam levnější."

Palumbo, který přes bedny naskládané před stánkem napřahoval ruce dozadu, kde byly úpravně rozloženy meruňky, se zeptal: „Kolik stojí?"

„Třicet pět centů za libru."

„Tak tedy si kupte ty meruňky u nich" řekl Palumbo.

„Udělal bych to," odpověděla paní O'Gradyová, „ale když jsem tam přišla, žádné meruňky už neměli."

„Signora" odpověděl Palumbo, „kdybych já žádné meruňky už neměl, stály by u mě také pětatřicet centů za libru. Chcete je, si nebo no?"

„Vezmu si je," řekla paní O'Gradyová a v zelených očích jí zasvítilo, „je to ale lupičství."

Palumbo vhodil hrst meruňek do hnědého papírového pytlíku. Položil jej na misku vah a přisypával do něj další, když ze staniční plošiny nad ním zasvištěla střela a v ostrém úhlu k temeni jeho lebky mu vnikla do mozku. Padl tváří na stánek. Když klesl na chodník, sesypalo se ovoce a zelenina na něho, ta nablýskaná jablka a hrušky, zelené papriky a pomeranče, citrony a brambory, zatímco paní O'Gradyová na něho hleděla s hrůzou a potom se dala do křiku.

Kapitola 8

Carella a Meyer se dověděli, že italský prodáváč ovoce jménem Salvátore Palumbo byl zastřelen, teprve když se ve čtyři hodiny odpoledne onoho prvního května vrátili do služebny. Až do té chvíle se probírali univerzitními záznamy o Anthony Forrestovi a Randolphu Nordenovi.

Nevěděli, co si s nimi počít; vzájemně si odporovaly a neposkytly jim téměř vůbec další vodítka k tomu, co se ksakru děje.

Anthony Forrest v osmnácti maturoval na Ashleyově střední škole v Majestě a zapsal se v jarním semestru 1937 na obor obchodních věd. Na jaře 1940, kdy na univerzitu přišla Blanche Lettigerová, Forrest končil poslední rok studií. Všechny semestry absolvoval s průměrným prospěchem a hrál v ragbyovém mužstvu. V lednu 1941 promoval jako 205. ve svém ročníku a získal titul bakaláře věd. Během studií absolvoval výcvikový kurs pro záložní důstojníky, ale byl povolán k výkonu vojenské služby téměř až o rok později, když napadení Pearl Harboru překvapilo svět.

Randolph Norden se zapsal na univerzitu na podzim 1935 v osmnácti letech; předtím vychodil střední školu Thomase Hardyho v Bethtownu. Zvolil si fakultu svobodných umění jako přípravku pro právnickou fakultu. Na jaře 1937, kdy se zapsal na univerzitu Forrest, byl Norden v druhém ročníku. Na jaře 1940, když na vysokou školu přišla Blanche Lettigerová, skončil už Norden průpravné tříleté studium a byl ve třetím semestru na právnické fakultě. V červnu 1941 promoval a téměř vzápětí po útoku na Pearl Harbor nastoupil službu u válečného námořnictva.

Norden měl výtečný prospěch po celou dobu studií. V druhém roce byl zvolen do samosprávného výboru posluchačů, jeho jméno stálo v adresáři Kdo je kdo na amerických kolejích a univerzitách a na právnické fakultě redigoval Právní obzor Ramseyovy univerzity.

Po zevrubném hledání v záznamech zjistili, že Randolph Norden neposluchoval žádnou přednášku, na kterou chodil Anthony Forrest. Žádný z nich-první byl v roce 1940 před absolvováním, druhý v druhém roce práv - nenavštěvoval přednášky, které si zapsala čerstvě imatrikulovaná posluchačka Blanche Ruth Lettigerová.

„Co z toho vyvozuješ?" zeptal se Carella.

„Aby se v tom čert vyznal," odpověděl Meyer. Ve chvíli, kdy ve čtyři odpoledne vešli do policejní služebny, stále ještě nepřišli na odpověď. Zastavili se v pisárně a z Miscola vymámili dva šálky kávy. Carella měl na stole ležet vzkaz, že volalo městské pátrací oddělení. Nyní se už nezdálo důležité znát jména obžalovaných, které obhajoval Norden, Carella však nicméně ze slušnosti zavolal a hovořil s mužem jménem Simmons, když zadrnčel druhý aparát. Meyer zvedl sluchátko.

„Služebna 87, detektiv Meyer," řekl.
„Dej mi Careilu, jo?" pronesl hlas na druhém konci.
„Kdo volá, prosím?"
„Mannheim, 104. revír, Riverhead."
„Moment počkej, ano?" řekl Meyer. „Hovoří zrovna na druhém aparátu."
„Dobrá," řekl Mannheim.
Carella vzhlédl.
„Sto čtvrtý v Riverheadu," zašeptal Meyer. „Nějaký Mannheim." Carella kývl. „Tedy všichni až na jednoho sedí ještě ve vězení, je to tak?" pronesl do mluvítká svého telefonu.
„Ano," potvrdil Simmons.
„A jak to vypadá s tím, co je venku?"
„Jmenuje se Frankie Pierce. Venku je od listopadu. Kroutil trest v Castlevieu, požádal o podmínku, bylo mu vyhověno."
„Proč seděl?"
„Pro loupež."
„Byl trestán už předtím?"
„V patnácti měl identifikační kartu, dvakrát jsme ho sbalili při rvačkách band mladistvých, to je ale všechno."
„Co zbraně?"
„Při jedné rvačce u něho našli podomácku vyrobený revolver. Byl obviněn podle Sullivanova zákona, ale advokát ho z toho vysekal, takže dostal jenom podmíněčný trest."
„V listopadu vyšel ven na podmínku, říkáš?"
„Ano, to souhlasí."
„Kde nyní bydlí?"
„V Isole. Hortonova ulice č. 321. Blízko mostu Calm Point."
„Kdo ho má na starost v Úřadě pro podmíněčně propuštěné?"
„McLaughlin. Znáš ho?"
„Patrně ano. Dostal se Pierce znovu do nějakého maléru?"
„Až dosud se choval vzorně. Ale stejně počítám, že se za mřížemi brzy octne zase. Takhle to chodí, že?"
„Někdy," řekl Carella.
„Máte práci s nějakými vloupačkami, ne?" zeptal se Simmons.
„Kdepak, je to vražda."
„Jak to vypadá?"
„Zrovna teď nijak."
„Nechtě to uležet. Vraždy se někdy objasní samy, ne?"
„Vždycky ne," řekl Carella. „Mockrát ti děkuji, Simmonsí."
„Není zač," odpověděl Simmons a zavěsil. Carella vzal druhý telefon. „Haló?" řekl.
„Carella?"
„Jo."
„U aparátu Mannheim, sto čtvrtý revír, Riverhead."
„Jak se máš, Mannheime?"
„Ujde to. Poslyš, toho odstřelovače děláš ty?"
„Ano, já. Máš pro mne něco?"
„Jo, mám," řekl Mannheim.
„Co to je?"
„Další mrtvola."
Rosa Palumbová hovořila velmi špatně anglicky, i když se snažila soustředit, ale ve chvíli, kdy Carella dorazil do starého dřevěného domku na Riverheadu, Rosa byla velice rozrušená. Chvíli se spolu snažili dorozumět anglicky a žena neustále opakovala slovo „pita", kterému Carella vůbec nerozuměl, až jeden z jejích synů, Richard Palumbo, Carellovi vysvětlil, že se máma bojí, aby tělo jejího manžela nebylo rozřezáno při pitvě. Carella se snažil ženu ukonejšit anglicky vysvětlením, že jde pouze o zjištění příčiny smrti, jenže žena neustále opakovala „pita", slzy jí přitom proudily po tvářích a hlasitě lapala po dechu. Carella ji posléze uchopil za ramena a zatřásl jí.
„Ma che vergogna, signora!" zvolal.
„Mi dispiace" odpověděla Rosa, „ma non posso sopportare l'idea che lo taglino. Perché devono tagliare?")
„Perché I hanno ucciso," řekl Carella, „e vogliamo scoprire chi ? stato.")
„Ma che scoprirete tagliandolo?")
„La palla ? ancora dentro. Dobbiamo trovare la palla perché ci sono stati altri morti. Altri tre.")
„E tagliarono gli altri?")
„Ano."
„? peccato contro Dio mutilare i morti.")
„? un pi? grosso peccato contro Dio di uccidere,") řekl Carella.
„Co říká?" zeptal se Meyer.
„Nechce ani slyšet o pitvě."
„Řekni jí, že k tomu její svolení nepotřebujeme."
„K čemu by to bylo? Je žalem celá beze sebe." Otočil se opět k ženě. „Signora" řekl, „? necessario individuare il tipo

di pallottola che l'ho uccise. La palla ? ancora dentro, non comprende? Dobbiamo sapere che tipo. ")

„Si, si, capisco.)

„? per questo che dobbiamo fare un'autopsia. Comprende? Cos? potremo trovare l'assassino.")

„Si, si, capisco.")

„La prego, signora. Provi") Poplálal ji po rameni a nato se obrátil k jejímu synu Richardovi. Byl to asi třicetiletý urostlý mladý muž se širokými rameny a úzkým pasem tanečníka. „Rádi bychom vám položili několik otázek, pane Palumbo, když dovolíte."

„Musíte mamince prominout," řekl Palumbo. „Nemluví dobře anglicky."

„To je v pořádku," řekl Carella.

„Táta mluvil anglicky dobře, ne ovšem hned, jak jsme se přistěhovali. Opravdu si na tom dal záležet. Ale máma..." Richard zavrtěl hlavou. „Počítám, že pořád považovala Ameriku jen za takovou přestupní stanici. Myslím, že si dělala plány, jak se vrátí do Neapole, víte? Ovšem táta ne. Dosáhl svého. Našel místo, které hledal. A proto se také naučil jazyku této země. Naučil se mluvit opravdu dobře. Málokdo poznal, že mluví s přízvukem. Táta byl opravdu skvělý."

Během řeči se Richard díval na pomyslný bod nad Carellových rameny, nehleděl mu do očí ani do tváře. Odřikával ta slova jako modlitbu nad Palumbovým otevřeným hrobem.

V jeho očích nebyly slzy, ale tvář měl bledou a upíral zrak na ten pomyslný bod nad Carellových rameny.

„Pracoval těžce po celý život," pokračoval Richard. „Byl jsem ještě chlapec, když jsme do Ameriky přijeli. V roce devatenáct set třicet osm, před mnoha lety. Mně bylo osm let, bratrovi teprve tři roky. Víte, ani jsme neměli co dát do úst. Táta se dřel v docích jako mezek. Drobný, vychrtlý mužík, kdybyste ho tehdy býval znal, ale jak zvedal pořád těžká břemena, z toho mu narostly svaly, víte? Můj táta byl opravdu skvělý chlap." Ukázal rukou na zarámovanou fotografii, která stála na římsě v obývacím pokoji. „Tohle všechno - ten dům a obchod - toho se domohl sám. Měl jenom holé ruce, ale skládal dolar k dolaru, naučil se anglicky a za peníze našetřené v docích si koupil vozík. Zrovna tak jako kdysi v Neapoli tlačil ten zatracený vozík po městě a večer se vracel domů vždycky celý zmožený. Vzpomínám si, jak na mne křičel, a jednou jsem dokonce slízl pohlavek, ne že by se byl na mne zlobil, ale jenom proto, že byl tak děsně utahaný. Ale vypracoval se, ne? Měl vlastní obchod, že ano? Obchod mu dobře sel. Táta byl opravdu znamenitý člověk."

Carella se podíval na Meyera, ale žádný neproněs ani slůvko.

„A pak ho někdo zabije," řekl Richard. „Zastřelí ho seshora, z vlakového nástupiště." Odmlčel se. „Co komu táta provedl? Jaktěživ nikomu neublížil. Ba i mne, svého vlastního syna, uhodil jenom jednou, a neudělal to proto, že by se zlobil, on nikdy nikoho neudeřil v hněvu, nikdy nikoho neudeřil. A teď je mrtev."

Richard mírně pokrčil rameny a máchl rukou v nicotném, zmateném gestu.

„Jak vysvětlíte takový čin? Já to nedokážu. Jaký to mělo smysl? Táta se celý život lopotil, aby si mohl otevřít vlastní krám, aby jeho rodina měla z čeho žít, a potom někdo přijde a prostě ho zastřelí, jako kdyby to... nic neznamenalo. Ten chlap zastřelil mého tátu, rozumíte? V té sanitce vezli mého tátu. Ježíšmarjá, copak ten chlap, který ho zastřelil, si tohle neuvědomí? Copak si neuvědomí, že můj táta je teď nebožtík?"

Do očí se mu nyní nahrnuly slzy. Nespouštěl oči z toho bodu nad Carellovým ramenem.

„Copak nemá ten chlap sám také otce? Jak jenom mohl mého tátu zastřelit, takhle jako nic, jak vůbec mohl stisknout kohoutek? Tam dole stojí člověk, Ježíšmarjá, je to člověk, můj otec! Copak ten chlap neví, co to spáchal? Copak neví, že ten člověk nikdy už nepůjde do svého krámků, už se nikdy nebude dohadovat se zákazníky, už nikdy se nebude smát, už nikdy nebude nic dělat? Můžete mi vysvětlit, jak to jen mohl učinit?"

Richard se odmlčel. Ztlumil hlas. „Dnes jsem ani tátu neviděl. Odešel ráno předtím, než jsem vstal. Bydlíme s manželkou tady v domě nahoře. Každé ráno jsem se obvykle s tátou sešel, odcházíme do práce skoro v stejnou dobu. Pracuji na 233. ulici v továrně na letecké součásti. Ale dnes ráno jsem měl zvýšenou teplotu, žena říkala, abych zůstal v posteli, a ohlásila do práce, že jsem nemocný. A já se s otcem neviděl. Aspoň bych řekl: „Nazdar, táto, jak se máš?" A pak ho někdo zabije. Zrovna dneska, kdy jsem tátu neviděl."

„Máte tušení, kdo ten čin mohl spáchat?" zeptal se Carella.

„Nemám."

„Vyhrožoval někdo vašemu otci? Obdržel nějaké dopisy nebo telefonní vzkazy nebo..."

„Ne."

„Měl s jinými obchodníky v ulici nějaké mrzutosti?"

„Neměl." Richard znovu zavrtěl hlavou. „Byl všude oblíben. To nedává smysl. Každý ho měl rád." Podrbal se ukazováčkem na nose, odfrkl si a znovu opakoval: „Ani jsem tátu dnes neviděl. Ani abych se s ním aspoň pozdravil."

Kapitola 9

Nazítří ráno, ve středu 2. května, Steve Carella navštívil náčelníka pátracího oddělení 87. revíru poručíka Byrnese. Řekl mu, že u případu došlo k neočekávaným zvratům, že on a Meyer se zprvu domnívali, že mají několik vodítek, nyní si to však už nemyslí a považují za velice pravděpodobné, že vrah je šílenec. Vzhledem k tomu, řekl Carella poručíkovi dále, bude potřebovat další výpomoc od detektivů 87. revíru, a rovněž aby Byrnes požádal ostatní pátrací oddělení v městě o spolupráci, neboť vrah se vynořuje na různých místech a jenom samotné zjišťování a ověřování údajů vyžaduje spoustu času, který by se dal patrně lépe využít k dedukci, kdyby bylo ovšem z čeho vycházet, jenže jak se zdá, není zatím z čeho.

Byrnes vyslechl Carellu a odpověděl, že mu poskytne všemožnou pomoc, jakmile si najde chvíli, aby se podíval na rozvrh služeb a spojil se s náčelníkem městského pátracího oddělení. Ten den však ještě musel pokročit o řadu hodin,

než se Carella dočkal pomoci, o níž žádal. A kupodivu, dostalo se mu jí z neočekávaného místa - z kanceláře státního návladního.

Andrew Mulligan byl náměstkem státního návladního, jednou hodlal kandidovat na guvernéra státu a počítal - když katolík Kennedy prolomil předsudky -, že by potom nebylo marné stát se prezidentem. Měl kancelář v budově vedle trestního soudu, přímo naproti policejnímu komisařství. Byrnes přesně ve čtvrt na dvanáct zavolal náčelníkovi městského pátracího oddělení, to Mulligan však nevěděl, neboť byl v té době u soudu. Neměl zdání, že detektivové 87. revíru vyšetřují čtyři vraždy, které zřejmě vzájemně spolu souvisejí, a netušil rovněž, že jim záhy s jejich případem pomůže pohnout. Nyní pomáhal státnímu návladnímu při stíhání případu daňového úniku. Mulligan nevěděl, že státní návladní si na místo guvernéra státu brousí zuby sám, ale i kdyby to byl věděl, nedělal by si z toho hlavu. Vedli trestní stíhání proti jistému mocnému hochštaplerovi, zabývajícímu se nekalými obchody, a místní tisk tomu věnoval řadu tučných titulků. Mulligan měl tučné titulky rád. Zlobil se, že existuje jakýsi džezový hudebník zvaný Gerry Mulligan, který navíc nebyl ani jeho příbuzný. Měl za to, že když se kdokoli zmíní o Mulliganovi anebo když se jméno Mulligan objeví v tisku, posluchači či čtenáři má okamžitě na mysli vytanout představa bojovného náměstka státního návladního, a ne ledajakého hráče na klavír, nebo co ten druhý Mulligan vlastně byl.

Abychom byli právi případu, jehož součástí se Mulligan měl co nevidět stát, od té doby, co začal pracovat v kanceláři státního návladního, stíhal čtyři zločiny vraždy. Vraždy měl rád, neboť tisk jim obvykle věnoval spoustu místa. Prvního vraha mu dodali detektivové 49. pátracího oddělení. Byl to jasný případ, s nímž by si každý novopečený absolvent právnické fakulty snadno poradil. Mulligan z toho případu vyždímal všechno, co se jen dalo. Soudní přelíčení i s vynesením rozsudku mohlo být ukončeno nanejvýš za dvě neděle, ale Mulligan je protáhl na celý měsíc. Noviny každý den přinášely řvavé titulky a náměstek státního návladního by ten proces vlekl ještě déle, kdyby soudce nebyl pronesl několik štiplavých poznámek o „zdanlivě nevyčerpatelném zdroji výmluvnosti při tomto přelíčení“. Mulligan ovšem dosáhl svých titulků, a navíc odsouzení obžalovaného, a potom - neboť odvážnému štěstí přeje, jak se říká - zanedlouho stíhal dalšího obžalovaného z vraždy, a pak ještě jednoho a ještě jednoho, neboť počet vražd spáchaných v tomto hezkém městě se zdál téměř stejně nevyčerpatelný jako zdroj náměstkovy výmluvnosti v jeho prvním procesu.

Když vyšel z budovy soudu a sestupoval po širokých plochých schodech, přemítal, na čem bude pracovat, až rozdrťí toho špinavého grázla s podvodnými prodejny masa, které sloužily jako zástěrka k distribuci narkotik. Nevěděl, že bude zatažen do případu, který nyní vyšetřují detektivové 87. revíru, rozhodně však doufal, že příštím jeho případem bude zase vražda. Současně uvažoval také, co si dá k obědu.

Obvykle chodil do restaurace v jedné postranní ulici na okraji finančního distriktu. Advokáti, kteří měli co dělat u některého soudu ve městě, tam chodili často na oběd a Mulligana těšilo, že když vešel do restaurace, šum hlasů uvnitř se ztlumil. Neměl potuchy, co si obhájci o něm tiše vyprávějí, byl ale přesvědčen, že mluví v superlativech. Když ten den odpoledne vešel do restaurace, zahlédl dva mladé advokáty, jak přerušili rozhovor a zadívali se směrem k němu. Jejich upřené pohledy nebral příliš na vědomí. Jeho mohutná postava se nevтіravě tyčila kousek od vchodu - dynamo soudní síně v civilním přestrojení - a čekal, až ho objeví majitelka restaurantu, což se stalo téměř vzápětí.

„Ach, pane Mulligane,“ řekla stísněně. „Nevěděla jsem, že dnes přijdete. Váš stůl je obsazen.“

„Tak?“ řekl Mulligan, nepatrně povytáhl obočí a v jeho tváři se ukázal výraz mírného zájmu. „Má sekretářka vám nevolala?“

„Ne, pane Mulligane. Nevolala.“

„Tak tedy...“ řekl Mulligan a upřel mírně vyčkávavý, ale neúprosný pohled na rozčilenou majitelku, „jak ráčíte vyřešit tuto nesnesitelnou situaci?“

Majitelka uměla z pohledu vyčíst, co znamená, neboť měla co dělat s právníky jak zde, tak i ve staré vlasti, a všichni byli ze stejného těsta a všichni stejně protivní.

„Posadím vás k jinému stolu, pane Mulligane,“ řekla, „k velmi hezkému stolu ve vedlejší místnosti. Račte prosím se mnou, hned to zařídím.“

Chystala se otočit, ale nedokončila půlobrat, na tváři jí vykvetl úsměv a řekla: „Moment, právě odcházejí. Koukejte, zrovna zaplatili. Vidíte, pane Mulligane? Nakonec se přece všechno v dobré obrátí. Můžete se posadit ke svému stolu.“

„Jsem tomu rád,“ řekl Mulligan. „Jsem skutečně rád.“

Oba hosté, kteří seděli u Mulliganova stolu, zaplatili, zvedli se, zapálili si doutníky a vyšli z restaurantu. Číšník prostřel nový ubrus a přidržel Mulliganovi židli. Mulligan se posadil, přitáhl židli blíže ke stolu, a aniž na číšníka pohlédl, poručil: „Skotskou s ledem, prosím,“ načež se pohodlně uvelebil a vyhlížel velikým oknem z tabulového skla někam ven na ulici. S oblibou sedával denně na témž místě, protože se snáze poznalo, o koho jde. A obzvláště rád sedával u tohoto stolu hned u okna, neboť tak mohl být poznán nejen od stolů v restaurantu, ale i zvenčí. Kolega advokát prošel kolem jeho stolu, řekl: „Zdravím tě, Andy, jak se máš?“ a poklepal ho po rameni. Mulligan reagoval úsměvem a v duchu přemítal, kde k čertu zůstala jeho skotská. Číšník mu ji přinesl téměř vzápětí.

„Co si poručíte k jídlu, pane Mulligane?“ zeptal se číšník.

„Podívám se, co tam máte,“ odpověděl Mulligan. Číšník mu předložil jídelní lístek, Mulligan pozvedl sklenku, usrl doušek skotské a dal se do čtení. Výběr byl téměř pokaždé stejný. Znal jídla nyní skoro nazpaměť.

Právě přemítal, zda si má objednat gratinované krabí maso, když se s třeskotem rozletěla okenní tabule před stolem.

Mulligan neměl už čas, aby uskočil před létajícími střepinami, neboť střela, která rozbila okno, mu vzápětí roztrátila pravou spánkovou kost.

Kdyby existovala stupnice důležitosti vražd, od nuly pro nejbezzvýznamnější až po desítku pro nejdůležitější oběť, pak by Blanche Lettigerová byla odpíchnutá na nule, Sal Palumbo by se vyšplhal na druhý stupeň a Anthony Forrest a Randolph Norden by se octli v pořadí důležitosti někde mezi třetím až čtvrtým stupněm.

Andrew Mulligan padl chleběnou na sklenku skotské s ledem a ručička vraždoměru okamžitě vystoupila k sedmi celým osmi. Ve městě vycházely dva rozšířené odpoledníky, jeden velkého formátu, druhý v provedení o něco menším, mohli jste si za své peníze vybrat. Ani jeden, ani druhý nestál za nic. Velké noviny používaly pro hlavní titulek nad řvavým titulem přední strany vždycky barvy červené, zatímco menší noviny používaly k tomu účelu barvy modré, neboť to byl list sice neobyčejně svobodomyšlný, ale nicméně si nepřál, aby jej lidé pokládali za tuze liberální - natož aby byl sebemeně uváděn v souvislost s červenou barvou. Velké noviny vyšly toho odpoledne s křiklavým nadpisem NÁVLADNÍ OBĚTÍ ODSŤŘELOVAČE. Řádka nad tím byla vytištěna červeně a zněla: Mulligan triumfoval, str. 5. Noviny menšího formátu vyšly toho odpoledne s titulkem MULLIGAN ZAVRAŽDĚN a pod záhlavím se táhl přes celou první stránku menší modrý titulek Bojovný návladní, studie Agnes Lovelyové, str. 33. Agnes Lovelyová tuto „studii“ vyrobila během čtvrt hodiny tím, že rychle prolistovala starší čísla v redakčním archivu, protože musela stihnout uzávěrku. Naopak sama reportáž se zase spíše podobala studii, neboť noviny s modrými titulky dodržovaly pokyn, že každá zpráva musí být stylizovaná jako krátká povídka v populárním časopise. Jestliže prezident předložil Kongresu návrh nového daňového zákona, noviny s modrými titulky seznámily se zprávou čtenáře asi tímto způsobem: V starodávných komnatách panovalo dnes ticho. Přítomní mlčky rozjímali nad listinou, neboť museli dospět k rozhodnutí. Tento dokument, který jim předložil nejvyšší představitel, může ovlivnit život každického občana... atakdále. Obvykle až kdesi na samém konci zprávy se čtenář dověděl, o čem je vůbec řeč. Převážnou část článku věnoval reportér tomu, aby navodil patřičnou atmosféru a vystupňoval napětí.

Mnoho lidí ve městě mělo dojem, že usmrcení zástupce státního návladního střelou z pušky stačí samo o sobě k vytvoření potřebné atmosféry a napětí. Poštili se domnívali, že úkolem novin je informovat, přinášet fakta. Jenže, abyste rozuměli, noviny s modrými titulky byly vlastně maskovanou školou pro začínající literáty, protože kdosi řekl šéfredaktorovi, že i takový Hemingway kdysi začínal jako novinářský zpravodaj. Šéfredaktor listu s modrými titulky byl navíc ještě toho názoru, že většina lidí ve městě je tak jako tak ngramotná, a nejráději by byl svůj list zaplnil spoustou fotografií s kratičkými podtitulky, kdyby jistý raník ve městě nepřestoval tento bohubilý zvyk už řadu let, a tak nechtěl vypadat jako plagiátor. Proto dospěl k rozhodnutí, že se zdejší ngramoti nebudou chtít dovídat zprávy přímo, ale že si raději každou novinku přečtou jako kapitolu dlouhého románu ze života.

Vysoký muž popíjel skotskou. Seděl u okna restaurantu a pozoroval uspěchané chodce venku, sám zahloubán v myšlenkách, jako křížák, který na chvíli neopatrně odložil brnění. V jiném století by třeba byl Kolumbem či hrabětem z Essexu, dlicím po boku královny Alžběty. Ale dnes tento vysoký, vlivný muž popíjel whisky a netušil, že bude Co nevidět mrtev.

Takto začal redaktor novin s modrými titulky reportáž. Ale kromě šéfredaktora, přesvědčeného, že každý kromě něho je analfabet, měli navíc v tiskárně sazeče, který se zase domníval, že lidé při čtení rádi luští kryptogramy. Když máte co dělat s analfabety, není ani tak nutné je seznámit s fakty; hlavní je vždy text zkomolit tak, že se zpráva stane tajuplnější a mnohdy vlastně nesrozumitelná.

Z toho důvodu byla zpráva na třetí stránce odpoledního vydání vytištěna asi takto:

Vysoký muž popíjel SKOTSKOU
ALŽBĚTY. Ale dnes tento vysoký,
sexu, dlicí po boku královny,
seděl u okna restaurantů a
pozoroval upěchané chodce
lenkách, jako křížák, který na
chvíli neopatrně odložil vrnění.

V jiném sto letí by třeba byl
s Kolumbem či hrabětem
Esvlivný muž popíjel WHISKY
& NEtušil že, co nevidět bude mrtev
venku, sám? zahloubán v myš

Ve skutečnosti na tom nezáleželo, co psaly noviny s modrým titulkem, neboť zástupce státního na vládního jménem Andrew Mulligan poněkud ukvapeně modral v márnici, a sám státní návladní, muž jménem Carter Cole, zmodral a zbrunátněl ještě víc, jakmile se dověděl, že jeho zástupce byl uprostřed procesu tak nečasné oddělán, když popíjel skotskou.

Návladní zvedl sluchátko, spojil se s policejním komisařem a řekl mu, že by rád věděl, kam až sakra tohle město kleslo, když si všeobecně vážený a nepostradatelný náměstek státního návladního nemůže zajít do restaurace bez nebezpečí, že mu nad sklenkou skotské někdo prostřelí lebku. Policejní komisař odpověděl, že učiní, co je v jeho silách, aby vyšetřil všechny okolnosti, načež zavěsil a zavolal náčelníkovi městského pátracího oddělení,

Zeptal se ho, kam až sakra tohle město kleslo, když si všeobecně vážený a nepostradatelný náměstek státního návladního nemůže ani zajít do restaurace bez nebezpečí, že mu nad sklenkou skotské někdo prostřelí lebku. Náčelník městské kriminálky komisaři odpověděl, že učiní, co je v jeho silách, aby vyšetřil všechny okolnosti, načež zavěsil a zavolal velitele 87. revíru, poručíka Byrnese.

Detektiv poručík Byrnes náčelníka informoval, že ho už dnes ráno volal a žádal o pomoc v tomto případě, který se mu už pomalu vymyká z ruky, protože lidé umírají jako mouchy, a navíc je všeobecně váženým a nepostradatelným náměstkům státního návladního pro-střelován mozek a podobně. Náčelník poručíku Byrneseovi řekl, že se určitě postará, aby ten Capello, nebo jak se honem jmenuje, v tomto případě obdržel veškerou potřebnou pomoc, a pak snížil

hlas a řekl: „Pete, mezi námi, sám návladní je kvůli tomu případu náramně dopálený.“

Mezitím Andrew Mulligan byl delikátně a dovedně rozřezán, neboť se v jeho těle hledala zabloudilá střela, kterou byl zabit. Když ji našli, ukázalo se, že je to opět Remington, ráže 0,308. Náměstek byl po smrti a nemohl proto tušit, že Carella a Meyer z 87. pátracího oddělení pracují na případě, že hledají pachatele, jenž prostřeluje lidem hlavy, a nemohl rovněž mít ani potuchu, jak velice svou smrtí vyšetřovatelům pomohl.

O půlnoci toho dne byly ze všech kriminálních oddělení ve městě Carellovi přiděleny dvojice detektivů, aby mu pomáhaly dopadnout odstřelovače. V podstatě měl k ruce menší armádu.

A teď už jenom zbývalo, aby ta armáda vešla v dotyk s nepřítelem.

Kapitola 10

Nepřítel, jak činí dobří nepřátelé všude, se ztratil z dohledu. Ten týden už nebyly spáchány žádné další vraždy zastřelením, až se zdálo, jako by detektivové z celého města byli uvedeni do pohotovosti, aby bojovali s přízrakem. Ve čtvrtek, v pátek, v sobotu se nepříhodilo nic. Přešel duben, nejkrutější měsíc, a s ním i část května, avšak vrah jako by se rozplynul ve vzduchu.

V neděli 6. května napadlo dva detektivy z 12. okresu nedaleko mostu Calnt's Point, že by nebylo marné toho Frankieho Pierce navštívit. Carella se o něm zmínil jen tak mimochodem jako o předčasně propuštěném trestanci, kdysi klientu Randolpha Nordena. Rovněž nadhodil, že vzhledem k pozdějšímu vývoji událostí všechno nasvědčuje tomu, že Pierce je čistý a nestojí za námahou ho vyslechnout. Ale oba detektivové z 12. revíru byli detektivy I. třídy, zatímco Carella byl detektiv 2. třídy, a radu, jak vyšetřovat vraždu, neradi slyšeli od někoho, koho služebně převyšovali, i když ten případ náhodou spadl do klína Carellovi. Kromě toho ta dvojice detektivů z 12. revíru byli řezníci.

První se jmenoval Masterson, druhý Brock. Už dlouho pracovali spolu jako parťáci a měli k dobru řadu zatčení provinilců později odsouzených, nicméně byli známi nevybíravými metodami. Tu první květnovou neděli, kdy v prachu parku rozpučely karneolové zbarvené třešňové květy a z jihu od řeky vál mírný vánek, Masterson a Brock nedokázali posedět v zatuchlé služební místnosti 12. okresu a řekli si, že se půjdou na chvíli nadýchat čerstvého vzduchu. A tak je napadlo při objíždce ulicí nedaleko mostu Calnt's Point, že se podívají na Frankieho Pierce, který bydlel v Hortonově ulici v domě číslo 371, hned u mostu.

Frankie Pierce neměl tušení, že ho co nevidět navštíví detektivové a že to budou řezníci. Ani jednou se nezapomněl hlásit u dozorcího úředníka pro podmíněčné propuštění a věděl, že neprovedl nic, proč by musel zpátky do vězení. Pracoval v garáži jako mechanik a byl pevně rozhodnut vést spořádaný život, jak se říká ve filmech. Jeho zaměstnavatel byl rozumný muž, který věděl, že Frankie je venku na podmínku, a soudil, že každému má být poskytnuta příležitost zařadit se zase mezi poctivé lidi. Frankie byl dobrý a schopný pracovník. Zaměstnavatel s ním byl spokojen a minulý měsíc mu zvýšil plat.

Ale té první květnové neděle, kdy ho navštívili dva řezníci Masterson a Brock, se Frankie dopustil dvou omylů. Za prvé se zmýlil, když předpokládal, že oba jsou pouze detektivy a že nejsou známi nevybíravými metodami. Za druhé se zmýlil, když předpokládal, že tihle řezníci mají pochopení pro druhého člověka.

Toho odpoledne měl schůzku s dívkou, která pracovala jako pokladní v restauraci nedaleko garáže. Dívce řekl, že je propuštěný trestanec, neboť chtěl, aby hned od samého začátku znala pravdu. Děvče si ho velmi pozorně změřilo a potom řeklo: „Co mi je po tom, čím jste byl?“ a bylo to. Hodlal s ní zajít do parku, kde budou chvíli veslovat, v zahradní restauraci spolu povečeří a potom se třeba projdou v centru města nebo zajdou do kina. Stál před zrcadlem a vázal si kravatu, když se ozvalo zaklepání.

„Kdo je to?“ zeptal se.

„Policie. Otevři, Frankie.“

Jeho tvář nabyla zmateného výrazu. Pohlédl do zrcadla na svůj odraz, jako by očekával, že od něj dostane odpověď, pokrčil rameny a šel ke dveřím.

Na chodbě stáli Masterson a Brock. Každý z nich byl asi sto devadesát centimetrů vysoký, každý z nich vážil něco přes devadesát kilo a oba měli na sobě sportovní košile s krátkými rukávy, takže bylo vidět jejich mohutnou hrud' a svaly na pažích. Frankie v otevřených dveřích vypadal velmi malý, třebaže měřil 176 cm a vážil sedmdesát pět kilo.

„Frankie Pierce?“ zeptal se Masterson.

„Ano, to jsem já,“ odpověděl.

„Vezmi si klobouk, Frankie,“ řekl Masterson.

„Oč běží?“

„Chceme s tebou mluvit.“

„O čem?“

„Vezmi si klobouk.“

„Nenosím klobouk. Co se děje?“

„Chceme ti dát pár otázek, Frankie.“

„No... tak proč mi je tedy nedáte?“

„Chceš dělat fóry, ano?“ zeptal se pojednou Brock. Promluvil poprvé a jeho slova působila mrazivě. Měl břídicově šedé oči, silný nos a ústa, která jako by mu někdo narýsoval - sevřená, tvrdá, a když mluvil, téměř vůbec nepohnul rty.

„Koukejte,“ řekl Frankie, „nemám nic proti tomu, abych odpovídal na otázky. Teď mám zkrátka rande, víte?“

„Chceš si dovázat tu kravatu, Frankie?“ zeptal se Masterson. „Nebo nás doprovodíš takhle, jak jsi?“

„No... víte, rád bych si uvázal kravatu a... vyleštil střevíce a...“ Zaváhal. „Říkal jsem vám, mám rande.“

„Jo, tos říkal. Jdi si uvázat kravatu.“

„Zabere ten výslech dlouho?“

„Záleží na tobě, ne, Frankie?“

„Jak to myslíte?“

„Jdi, uvaž si kravatu.“

Pierce šel k zrcadlu a na kravatě dovázal windsorský uzel. Zlobilo ho, když si povšiml, že se mu třesou ruce. Díval se do zrcadla na oba detektivy, kteří čekali uvnitř hned u dveří, a uvažoval, zda si jeho třesoucích rukou rovněž povšimlí.

„Nechceš si pospíšet, Frankie?“ zeptal se Masterson.

„Jistě, hned jsem hotov,“ řekl Frankie přívětivě. „Jen bych rád slyšel, kvůli čemu tohle je.“

„To poznáš, Frankie.“

„Totiž, jestli myslíte, že se nechodím hlásit, stačí zavolat McLaughlinovi, má nade mnou dohled, a on vám řekne, že...“

„My nepotřebujeme nikomu volat,“ řekl Brock tímž mrazivým hlasem jako předtím.

„Tak... tak dobře, jen si na sebe vezmu sako.“

Oblékl si sako a potom kráčel ke dveřím, vyšel za detektivy ven a dveře za sebou uzamkl. Na schodech před domovními dveřmi a u sousední cukrárny postávaly hloučky lidí a Frankie se cítil trapně, neboť věděl, že každý obyvatel tohoto předměstí vyčenichá poldu přes ulici, a on nechtěl, aby se některý soused domníval, že Frankie se zase zapletl do nějakého maléru. Po celou cestu na policejní stanici si opakoval, že se do žádného maléru nezapletl, že to asi bude jenom běžné prověřování, protože někdo asi něco provedl a poldové samozřejmě sbírají všechny propuštěné trestance v sousedství či něco podobného.

Těm detektivům jistě postačí, když jim vysvětlí, že se nyní chová spořádaně, že má dobré místo, dobře placené, že se s žádným z těch chlápků, s nimiž držel partu, než byl dosouzen, vůbec nestýká.

Oba detektivové vyšli do budovy, pozdravili seržanta u příjmu a Brock mu svým mrazivým hlasem řekl: „Žádné telefony, Miku,“ a nato Pierce odvedl do zadního traktu budovy a potom přes služební místnost detektivů do malé místnosti, kde na mléčném skle ve dveřích stálo VYŠETŘOVÁNÍ. Brock dveře zavřel, vytáhl z kapsy klíč, dveře uzamkl a klíč zastrčil do kapsy.

„Posaď se, Frankie,“ řekl Masterson.

Frankie usedl na židli. Slyšel, co Brock říká seržantovi, a viděl Brocka zamykat dveře a zastrkovat klíč do kapsy a jal se přemýšlet, že se asi přihodilo něco vážného, a s tím on nechtěl mít nic společného, ať už to ksakru bylo, co bylo. A také věděl, že je bývalý kriminálník, a věděl, že docela přirozeně lze předpokládat, že jakmile se něco stane, půjdou poldové po chlápky, co už jednou seděl, ale až jim všechno vysvětlí, až uvidí, že se teď chová řádně...

„Jak dlouho jsi venku, Frankie?“ zeptal se Masterson.

„Od patnáctého listopadu.“

„Castlevie?“

„Jo.“

„Proč jsi seděl?“

„Vloupání.“

„Choval ses řádně, co?“

„No, nikdo si na mě nestěžoval.“

„To je hezké, Frankie,“ řekl Masterson.

„Jak dlouho bydlíš v Hortonově ulici?“ zeptal se Brock.

„Od propuštění.“

„Pracuješ?“

„Ano. Mám místo.“

„Kde?“

„V garáži Esso u mostu. Hned vedle, když jdete...“

„Co tam děláš?“

„Mechanika.“

„Opravdu?“

„Ano. Dělal jsem ve správkárně aut v Castle -“

„Cos tam dělal? Poznávací značky?“ řekl Masterson a Brock se zasmál. Měl podivný smích. Nebylo ho slyšet. Uvázl mu v hrdle a dal se poznat podle toho, jak se mu stahovaly krční svaly.

„Ne, vyučil jsem se tam řemeslu,“ řekl Frankie. „Poslyšte, umím dost, aby mě přijali v garáži.“

„To je hezké, Frankie,“ řekl Masterson.

„Kvůli čemu tohle všechno je?“ zeptal se Frankie. „Někdo něco provedl?“

„Jo, někdo něco provedl.“

„No, já to nebyl,“ řekl Frankie. „Odesl jsem si své ponaučení.“

„Opravdu?“

„Pět let mi stačilo.“ Zavrtěl hlavou. „Dokonale. Už nikdy víc.“

„To rád slyším, Frankie,“ řekl Masterson.

„Náhodou to opravdu myslím vážně. Vydělávám osmdesát dolarů týdně, sice se hodně nadřu, ale jsou to peníze poctivě získané, víte. Daně mi srazí, a co zůstane, jsou moje poctivě vydělané peníze, bez problémů. Jednou týdně se chodím hlásit k dozorčímu úředníkovi pro podmíněně...“

„Hele, Frankie, znáš muže jménem Randolph Norden?“

„Jasně že znám. Byl to můj advokát.“

„Byl?“

„Jo. Když jsem se dostal do toho maléru. Byl. Proč? Copak je?“

„Co si o něm myslíš, Frankie?“

„Je to dobrý advokát. Proč?“

„Dobrý advokát? Dostal tě do báně, ne?“

„To nebylo jeho vinou. Chtěl, abych říkal, že nejsem vinen, ale ten kámoš, co jsem ho znal předtím a co byl v base víc než doma, mi povídal, abych řekl, že nejsem vinen, ale já mu pověděl, že jsem se rozhodl přiznat. A to jsem udělal a pak vyfasoval deset let. Krásně jsem to provalil, co?“

„Říkáš, že Norden se ti líbil, jo?“

„Ano, byl prima.“

„Třeba tě měl ještě kapku víc přemlouvat, nemyslíš? Přesvědčit tě? Nemyslíš, že tohle by měl udělat dobrý advokát?“

„To on zkoušel, já si ale nedal říct. Počítal jsem, že v trestním rejstříku mám jenom ty škraloupky z mládí, rvačky, víte, a jednou u mne našli domácíky vyrobený revolver, porušení Sullivanova zákona. Počítal jsem, že to vloupání byl vlastně můj první hřích, a když se přiznám, bude se to brát jako polehčující okolnost a dostanu podmíněčný trest. Jenomže soudce počítal, že pro mne bude ponaučením, když si nějakou dobu posedím za mřížemi.“ Frankie pokrčil rameny.

„Třeba měl pravdu.“

„Ty jsi moc hodný člověk, Frankie, vid’? Opuštíš Nordenovi, že ti špatně radil, a teď soudci, že tě poslal do basy. To je od tebe opravdu hezké, Frankie.“

„Soudce koná jen svou povinnost,“ řekl Frankie a pokrčil rameny. „Poslyšte, nerozumím, kvůli čemu tohle všechno je. Co to má společného s...“

„S čímžpak, Frankie?“

„S... nu, s čímkoliv. S... s tím, proč jste mě dovedli sem nahoru. Oč běží?“

„Čteš noviny, Frankie?“

„Občas.“

„Kdy naposledy?“

„Já nevím. Ráno chodím brzy do práce a nemám čas je vyzvednout. A vlastně mi čtení ani moc nejde. Proto jsem se vlastně dostal do maléru, když jsem chodil ještě do školy. Jiní četli...“

„Hele, to povídání, jak jsi ve škole zaostával, si nechej od cesty, Frankie,“ řekl Masterson. „Kdys četl naposledy noviny?“

„To nevím. Říkal jsem vám přece...“

„Rádio posloucháš?“ zeptal se Brock svým vyrovnaným, nevzrušeným hlasem.

„Jasně.“

„O tom chlápku, co chodí po městě a odstřeluje lidi, jsi slyšel?“

„O kterém chlápku?“

„O tom odstřelovači.“

„Jo, myslím, že něco takového jsem slyšel. Ba pravda, v Riverheadu zastřelil nějakého člověka, že ano? Někakého prodáváče ovoce či tak něco. Jo, to jsem slyšel.“ Frankie vzhledl zmateně na detektivy. „Tomu nerozumím. Co... co...?“

„Necháme už těch keců,“ řekl Brock a v místnosti nastalo ticho.

Frankie k nim vzhledl s očekáváním a oni na něj pohlíželi trpělivě a vyčkavě. Frankie si nebyl jist, jakých keců má nechat, náhle ale zatoužil, aby někdo dveře odemkl, náhle zatoužil, aby zařinčel telefon. Oba tajní stáli mlčky nad ním a on na ně mlčky vzhledl, obě strany čekaly, neboť Frankie nevěděl, co na něm žádají, aby řekl nebo učinil, a oni zase jako by oplývali nekonečnou trpělivostí. Otřel si horní ret. Pokrčil rameny. Ticho se nesnesitelně prodlužovalo. Slyšel tikot hodin na stěně.

„Koukejte,“ řekl posléze, „můžete mi říct, co...?“ a Brock ho udeřil. Udeřil ho náhle a bez úsilí, jeho paže hbitě vylétla od boku a otevřená dlaň jeho ruky hlučně pleskla na Frankieho tvář. Spíše ho to překvapilo, než zabolalo. Zvedl ruce příliš pozdě, cítil, jak ho ten políček pálí, a pohlížel se zmateným výrazem na tváři na Brocka.

„Co jsem provedl?“ zeptal se naříkavě.

„Randolph Norden je mrtev, Frankie,“ řekl Masterson.

Frankie několik okamžiků tiše seděl, vzhledl k detektivům, silně se potil a v té malé místnosti s uzamčenými dveřmi se cítil jako v pasti. „Co... co chcete?“

Brock ho udeřil znovu. Tentokrát velmi tvrdě, ruku sevřel v pěst a naplno udeřil Frankieho do obličeje. Frankie cítil, jak se tvrdé klouby Brockovy ruky srazily s jeho nosem, zvolal: „Co to děláte?“ a pokusil se zvednout ze židle, ale Masterson mu na ramena přitiskl svalnaté ruce a srazil ho na židli tak prudce, že Frankie cítil ten náraz v páteři a šíji. „Hele!“ řekl a Brock znovu udeřil a tentokrát Frankie pocítil, jak mu v nose něco ruplo, uslyšel strašné zapraskání lámající se nosí kosti a vzápětí se dotkl svého horního rtu a cítil na ruce crčící krev.

„Proč jsi to proved, Frankie?“ utrousil Brock mezi zuby.

„Neprovedl jsem nic. Poslyšte, kdybyste mě chtěli...“

Brock zvedl nad hlavu zařatou pěst, jako by v ní držel kladivo, a pak udeřil, jako by ta pěst sama byla kladivo, na hřbet nosu, Frankie zaječel bolestí a svezl se ze židle. Masterson ho jednou prudce kopl do žeber.

„Vstaň,“ řekl Brock.

„Koukejte, prosím vás...“

„Vstaň!“

S námahou se zvedl. V nose cítil nesnesitelnou bolest, krev mu kapala na rty, na bílou košili a novou kravatu, co si

koupil na dnešní schůzku.

„Poslyšte," řekl, „vyslechněte mě. Mám místo, pracuji. Živím se poctivě, copak nechápete...," a Brock ho zase udeřil. „Poslyšte!" křičel. „Vyslechněte mě! Nic jsem neprovedl! Slyšíte? Rozumíte?" a Brock ho udeřil znovu, protože Brock vůbec nerozuměl. Brock chápal jenom to, že Frankie Pierce je grázl, který se s jinými mladými grázly účastnil pouličních rvaček už od dvanácti let. Chápal jenom to, že mladý grázl Frankie Pierce vyrostl v lupiče, kterého pak zabíjeli, a že je teď propuštěný kriminálník, ale to všechno jenom dokazovalo, že jde o grázla - víc Brock nechápal. A tak když Frankie ustoupil ke stěně, pokoušeje se vysvětlit, že nyní žije řádně, poctivě, že pracuje, šel za ním po místnosti a znovu a znovu bušil do jeho zlomeného nosu, dokud se neproměnil v beztvárnou kašovitou hmotu nalepenou na obličej, copak nechápete, udeřil ho, když Frankie napráhl ruku po telefonu a chtěl zvednout sluchátko, copak mě prosím nechápete, kopl do něj, když Pierce, sténaje bolestí padl na podlahu, prosím, prosím, pochopte, a pak nad ním stál se zaťatými pěstmi a zařval: „Proč jsi ho zabil, ty holomku!" a když Frankie nemohl odpovědět, udeřil ho znovu.

Děvče čekalo na Frankieho v parku celé dvě hodiny. Nepřišel na schůzku vůbec, protože Brock a Masterson ho v uzamčené vyšetřovací místnosti drželi po šest hodin, střídavě ho křísili a zase zmlátili do bezvědomí a mezitím se ho ptali, proč zavraždil muže, kterého neviděl pět let. Ke konci té sedánky došli k přesvědčení, že Pierce mluví pravdu. Do hlášení napsali, že Frankie Pierce se v zkušební době dopustil trestného činu, neboť napadl policistu při služebním vyšetřování.

Frankie Pierce byl převezen k ošetření do vězeňské nemocnice na Walkerově ostrovu v řece Dix, odkud byl později dopraven do trestnice v Castleview.

Kapitola 11

Zřetelnou známkou toho, že s případem se nic neděje - no ovšem, nějaký syčák dostal nakládačku, aby si uvědomil, že není cesty zpět -, byl fakt, že čas míjel. Je pravda, že od té doby, co Andrew Mulligan vypil svou poslední whisky, nebyla spáchána žádná vražda, čas ale nicméně prchal a nejmakavějším důkazem toho bylo, že se z dovolené do služebny vrátil Bert Kling, opálený, svěží a s vlasy vybělenými od slunce. Poručík Byrnes, který viděl nerad, když někdo vypadal tak hezky odpočinutý, ho okamžitě přidělil k případu odstřelovače.

Opoledne dne 7. května, zatímco Meyer a Carella šli znovu vyslechnout paní O'Gradyovou, příjemnou drobnou paní, která byla při tom, když Salvátore Palumbo natáhl bačkory, Bert Kling seděl v kanceláři, probíral se papíry týkajícími se odstřelovače, aby se s případem seznámil. Proto skoro ani nezvedl hlavu, když do služebny vešla mladá blondýnka.

Meyer a Carella seděli v obývacím pokoji jednopatrového domku v Riverheadu, zatímco paní O'Gradyová jim nalévala kávu a snažila si připamatovat události, které předcházely smrti Salvátore Palumba.

„Myslím, že vážil nějaké ovoce. Smetanu a cukr?"

„Mně černou," řekl Meyer.

„A vy, detektive Carello?"

„Od obojího trochu."

„Mám vám říkat detektive Carello, nebo pane Carello, nebo jak?"

„Podle toho, co se vám nejvíce zamlouvá."

„Dobře, když vám to nevadí, budu vám říkat pane Carello. Protože když vám říkám detektive Carello, připadá mi to, jako kdybyste říkal vy mně domácí paní O'Gradyová. Souhlasíte?"

„Naprosto, paní O'Gradyová. Řekla jste, že vážil nějaké ovoce."

„Ano."

„A co potom? Ví, že jsme to už probírali, ale..."

„Potom padl prostě na stánek a sklouzl na chodník. Myslím, že jsem začala křičet."

„Zaslechla jste výstřel, paní O'Gradyová?"

„Ano."

„Kdy to bylo?"

„Těsně předtím, než přijel vlak."

„Jaký vlak?"

„Vlak. Nad schodištěm."

„Nadzemní dráha?"

„Ano."

„Vjížděl na nástupiště ve chvíli, kdy byl pan Palumbo usmrcen?"

„Víte, abych vám pravdu řekla," odpověděla paní O'Gradyová, „tak docela dobře si nepamatuji, jak to po sobě šlo. Totiž, slyšela jsem výstřel, ale v tu chvíli jsem si nemyslela, že je to výstřel, počítala jsem, že to bude asi výfuk nebo prasklá pneumatika, koho napadne, když nakupuje ovoce, že uslyší ránu z pušky? A tak i když jsem výstřel zaslechla, neuvědomila jsem si, že Sal... pan Palumbo... byl zastřelen. Myslela jsem, že ho chytil srdeční záchvat nebo že se mu udělalo nevolno, když najednou takhle zničehonic klesl a ovoce se ze stánku skutálelo na zem. Pak jsem si ovšem všimla, že mu ze zátylku teče krev, a myslím, že jsem si v duchu tu ránu, co jsem slyšela, spojila s tím, že Sal je... víte, já nevěděla, že je mrtvý... ale určitě poraněn."

„A ten vlak?"

„Víte, chci totiž říci, že se zběhlo všechno velice rychle. Vlak přijel... myslím, že přijel, ale zrovna tak mohl odjíždět... a pak se ozval výstřel a Sal klesl zraněný k zemi. Všechno to se zběhlo tak rychle, že si nejsem jista, jak to všechno za

sebou následovalo, chudák Sal."

„Tedy si nejste jista, zda vlak do stanice přijížděl nebo z ní vyjížděl?"

„To nevím. Ale určitě se pohyboval. Prostě nestál klidně ve stanici."

„Viděla jste někoho nahoře na nástupišti, paní O'Gradyová?"

„Ne, vlastně jsem se ani nahoru nepodívala. Víte, zpočátku jsem se domnívala, že to střelil výfuk nebo něco takového. Vůbec mi nenapadlo, že by někdo mohl střilet z pušky. Proto jsem ani neměla důvod se rozhlížet, kdo to byl nebo co to bylo. A mimoto jsem nakupovala ovoce, a abych pravdu řekla, ten výstřel jsem vůbec nezaregistrovala, až teprve když jsem o tom začala uvažovat, až potom, když byl Sal mrtev, chápete, co myslím? Těžko se to vysvětluje, ale ve městě je tolik hluku a vy jej už ani nevnímáte, jdete si prostě po svých."

„Takže vlastně jste v té době nezaslechla výstřel. Či jste aspoň na něj nereagovala."

„Ano, tak je to. Ale ten výstřel padl." Paní O'Gradyová se odmlčela. „Proč se ptáte? Vyrábějí se tlumiče na pušky?"

„Nikoli, paní O'Gradyová, nevyrábějí se. Jak státní, tak federální předpisy zakazují používat tlumiče. Ale každý jen trochu schopný mechanik si jej může vyrobit v garáži, zejména když zamýšlí spáchat vraždu."

„Vždycky jsem si myslela, že tlumiče jsou strašně komplikované. Ve filmech vždy vypadají velice složitě."

„No, v podstatě jsou založeny na velmi jednoduchém principu. Když revolver nebo pušku opatříte tlumičem, tím vlastně uzavíráte řadu klapků. Tlumíte zvuk."

„Klapek?" zeptala se paní O'Gradyová.

„Představte si kus potrubí, paní O'Gradyová, o průměru asi tak čtyři centimetry a dlouhé asi dvacet centimetrů. Uvnitř té roury je soustava kanálků, uzavřených klapky, pohlcující zvuk. To je tlumič. Člověk si ho může udělat na soustruhu doma!"

„Nu, já jsem ale výstřel zaslechla," řekla paní O'Gradyová.

„Neobrátíte se, nevzhledla jste, neučinila jste o tom žádnou poznámku k panu Palumbovi."

„Ne."

„Puška, z níž byl vypálen projektil kalibru 0,308, má velkou razanci, paní O'Gradyová. Dostatečnou, aby složila útočícího lva."

„Ano?"

„Zaslechla byste velice hlučnou ránu."

„Myslíte?"

„Pouze vám naznačuji, paní O'Gradyová, že vaše rekonstrukce události snad vychází z vašich dodatečných vzpomínek na ni."

„Slyšela jsem výstřel," trvala paní O'Gradyová na svém.

„Skutečně? Nebo si vzpomínáte teprve teď, když víte, že pan Palumbo byl zastřelen, že jste slyšela výstřel? Jinými slovy, není vaše vzpomínka navozena logicky?"

„Logicky?"

„Ano. Byla-li vypálena střela a zabila člověka, tudíž padl také výstřel. A jestliže výstřel padl, pak jste jej jistě zaslechla. Jestliže jste jej zaslechla, pak jste jej pokládala za výstřel z výfuku nebo prasklou pneumatiku."

„Jsem přesvědčena, že se to tak stalo."

„Slyšela jste už někdy bouchnout pneumatiku, paní O'Gradyová?"

„Ano, myslím, že ano."

„A co se stalo? Přešla jste to, nebo vás to na chvíli polekalo?"

„Mám za to, že mě to polekalo."

„Ale přestože pana Palumba zabila střela z pušky s velkou razancí, která je velice hlučná, vzpomněla jste si až dodatečně, že jste slyšela výstřel. Zní to logicky?"

„No, myslím, že jsem ten výstřel slyšela," řekla paní O'Gradyová.

Carella se usmál. „Snad ano," odpověděl. „Ověříme si to ještě u zřízence na nástupišti. Paní O'Gradyová, rozhodně jste projevila nezvyklou ochotu a velice jste nám pomohla."

„Byl to milý člověk," řekla paní O'Gradyová. „Sal byl opravdu milý člověk."

Muž ve směnářské budce na nádražní plošině nad Palumbovým krámkem nebyl vůbec milý člověk. Byl to nevrlý starý morous a soužení s ním začalo detektivům hned ve chvíli, kdy se k budce přiblížili.

„Kolik?" zeptal se okamžitě.

„Kolik čeho?" zeptal se Meyer.

„Neumíte číst, co tu je napsáno? Sdělte počet požadovaných peněžních známek."

„Žádné známky nechceme," řekl Meyer.

„Orientální plánky linek visí na zdi támhle," řekl zřízenec. „Za to, abych dal cestovní informace, nejsem placen."

„Jste placen, abyste spolupracoval s policií?" zeptal se přátelsky Carella.

„S kým?"

„S policií," řekl Meyer a ukázal služební odznak.

„Copak tam stojí? Jsem kapku krátkozraký."

„Stojí tam detektiv," řekl Meyer.

„Opravdu?"

„Opravdu."

„Dobře, tak co chcete?"

„Chceme vědět, jak se nejlíp dostaneme do Caruthersovy ulice v předměstí Calm's Point," řekl Carella.

„Cože?"

„Slyšel jste.“
„O žádný Caruthersovy ulici jsem nikdá neslyšel.“
„Jistě proto, že jsem si ji zrovna vymyslel,“ řekl Carella.
„Hele, copak jste zač, vy vtipálkové?“ zeptal se zřízenec.
„Jsme dva študáci na honbě za pokladem,“ řekl Meyer. „Máme sehnat nabručeného medvěda a vy jste první, na kterého jsme za celý den natrefili.“
„Chachá,“ řekl zřízenec nevesele. „To je děsně legrační.“
„Jak se jmenujete?“ zeptal se Carella.
„Quentin. Chcete mi dělat maléry? Jsem taky městský zaměstnanec, rozumíte. A to není správný, abyste kolegu od fochu dostal do maléru.“
„Pane Quentine, jak zní vaše křestní jméno?“
„Stan.“
„Stan Quentin?“ zeptal se Meyer nevěřicně.
„Jo. Copak se vám na tom nelíbí?“ Stařík mžouravě pohlédl Meyerovi do tváře. „Jak se jmenujete vy?“
Meyer, plným jménem Meyer Meyer, což měl na svědomí jeho otec, samostatný komik, chvatně řekl: „Nechme jména jiný, pane Quentine, ano? Chceme vám dát pár otázek o tom, co se stalo minulý týden dole pod schody, jasné?“
„To myslíte jako toho zabitýho Taliána?“ zeptal se Quentin.
„Ano, toho zabitýho Taliána,“ řekl Carella.
„Co s ním? Vůbec jsem ho neznal.“
„Jak tedy víte, že to byl Talián?“
„Jeho jméno jsem četl v novinách.“ Otočil se znovu k Meyerovi. „Co se vám na Stanu Quentinovi nelíbí? Můžete mi to říct?“
„Ale nic. Taktak že po vás nepojmenovali káznici.“
„Neříkejte. Kterou?“
„Alcatraz,“ řekl Meyer.
Stařík na něj prázdně zíral. „Asi mám dlouhý vedení,“ řekl.
„Povězte nám něco o tom dni, kdy byla spáchána ta vražda.“
„Nemám, co bych povídal. Ten chlápek dole pod schody byl zastřelen, to je všechno.“
„Byl zastřelen odsud z tohoto nástupiště, pane Quentine,“ řekl Meyer. „Mohl jste to třeba udělat vy.“
„Chachá,“ řekl Quentin.
„Proč ne?“
„Proč ne? Protože nepřečtu ani z jednoho metru, co máte napsáno na odznaku. Jak bych sakra mohl zastřelit nějakého chláпка, co stojí někde dole na ulici?“
„Mohl jste použít teleskopického hledí, pane Quentine.“
„To určitě. A nemohl - bych podle vás dělat taky státního guvernéra?“
„Viděl jste na plošinu přijít člověka s puškou?“
„Hele,“ řekl Quentin, „třeba mi dobře nerozumíte. Špatně vidím, je vám to jasné? Jsem největší slepýš, kterého vůbec můžete potkat.“
„Proč tedy nenosíte brýle?“ zeptal se Carella.
„Jo, a pokazím si tím vzhled,“ odpověděl Quentin vážně.
„Jak poznáte, že vás cestující nešidí při placení?“ zeptal se Meyer.
„Podrším si bankovku těsně u očí.“
„Tak abychom si tu věc vyjasnili. Kdyby někdo přišel s puškou na nástupiště, vy byste neviděl, co nese. Tohle nám asi chcete říct, že ano?“
„Myslel jsem, že jsem to řekl docela jasně,“ odpověděl Quentin. „Co je s tím Alcatrazem? Jak to, že ho pojmenovali po mně?“
„Nechť si to ještě projít hlavou, pane Quentine,“ řekl Meyer. „Máte tady jízdní řád?“
„Společnost žádný jízdní řády nevydává. To jistě víte.“
„To vím, ale dražní zaměstnanci snad mají jízdní řád pro služební potřebu, ne? Cožpak neznáte příjezdy a odjezdy vlaků z této stanice?“
„To si pisté, že je znám.“
„Byl byste nám je ochoten říci?“
„Beze všeho.“
„Kdy to bude, pane Quentine? Jsme drobet nedočkaví, neboť nás čeká ta naše společnost.“
„Jaká společnost?“
„Ta, co nás vyslala na honbu za pokladem.“
„Chachá,“ řekl Quentin.
„Tak kdy už to bude?“
„Chcete vědět příjezdy a odjezdy všech vlaků?“
„Ne. Potřebujeme pouze vědět, kdy odjíždějí a přijíždějí vlaky kolem poledne. To bychom rádi věděli. Domníváte se, že nám tu informaci můžete poskytnout?“
„To můžu,“ řekl Quentin. „Říkal jste Alcatraz? Kde to leží?“
„Na skále v moři u Saň Franciska.“
„Byl o tom taky film, vidíte?“

„Ano, to byl."
„A jak to udělali? Použili v tom filmu mého jména?"
„Proč nenapišete společnosti, která film natočila?" navrhl Carella.
„To udělám. Která to byla?"
„Byl to muzikál firmy Metro Goldwyn Meyer," řekl Meyer.
„Chachá," řekl Quentin. „No tak, kdo natočil ten film?"
„Pár trestanců," řekl Carella. „Byl součástí vězeňského psychiatricko-léčebného programu."
„Můžu trestance žalovat?"
„Kdepak, to nejde."
„Tak na kom se můžu hojit?"
„Na nikom. Buďte jim prostě vděčný za to, že ten lapák po vás pojmenovali, to je všechno. A svou vděčnost prokážete tím, že nám řeknete, jak je to s těmi vlaky, ano?"
„Jste prostě dva čímani," řekl Quentin kysele. „V tu ránu, jak jste se tady objevili, jsem to věděl."
„Ty vlaky," napověděl mu Meyer.
„Dobře, už to bude. Pracovní dny?"
„Pracovní dny."
„Kolem poledního?"
„Ano, kolem poledne."
„Tak jeden vlak přijede jedenáct padesát sedm a odjíždí třicet vteřin po tom."
„A další vlak?"
„Ten přijede dvanáct nula tři."
„A kdy odjíždí?"
„Taky tak - o půl minuty později. Jenom se otevřou dveře, aby mohli cestující vystoupit a nastoupit, načež jede hned dál. Copak si myslíte, že to je? Spací vůz první třídy do Istanbulu? Tohle je nadzemní dráha."
„Co dělají vaše uši, pane Quentine?"
„Moje co?"
„Vaše uši. Zaslechl jste výstřel kolem poledne v den, kdy byl Palumbo zabit?"
„Jaký to byl den?"
„Prvního května."
„To je jenom datum. V který den týdne? Já si dny pamatuju jako dny."
„V úterý."
„Před týdnem?"
„Zítra týden."
„Kdepak, ten den zítra týden jsem neslyšel žádný výstřel."
„Díky, pane Quentine," řekl Meyer, „náramně jste nám pomohl."
„Znáte lidi v Alcatrazu?"
„V Alcatrazu známe spoustu lidí," řekl Carella.
„Tak jim tedy povězte, ať mé jméno z filmu vymažou, rozumíte?"
„To uděláme," řekl Carella.
„To se sakra taky patří," řekl Quentin.
Dole na ulici řekl Meyer: „Tak co?"
„Myslím si, že pachatel používá tlumiče."
„Myslím si to taky."
„To nám strašně pomůže, vid'?"
„Jasně. Oj, jak velice nám to pomůže."
„Začíná se mi z toho případu točit hlava, co říkáš?"
„Chceš kávu?"
„Ne, zkazil bych si chuť. Musím znovu za obsluhovatelem výtahu v Nordenově domě a pak si chci ještě jednou promluvit se ženou, která byla svědkyní Forrestovy smrti, a potom..."
„Proč tam neposlat některého našeho pilného pomocníka?"
„S těmi lidmi musím promluvit sám."
„Pročpak?"
„Nemám důvěru k policajtům," řekl Carella a zazubil se.

Ta mladá blondýnka, která vkročila do služební místnosti, kde uvažoval Bert Kling nad spisy, byla Cindy Forrestová. Držela v ruce velkou černou kabelku, skládací desky z konopného papíru svírala v podpaždí a hledala detektiva Carellu pod záminkou, že mu předá listiny v těch deskách. Cindy -jak sama přiznala - byla dívka devatenáctiletá, dvacet jí mělo být v červnu a všechno už viděla a slyšela a něco málo i prožila. Myslela si, že Steve Carella je přitažlivý mužský a že má báječné povolání - poslyšte, některá děvčata letí na poldy -, a třebaže věděla, že Carella je ženatý, a podezírala ho, že má čtyři tucty dětí, myslela si, že bude docela zajímavé se s ním znovu sejít, vždyť manželská smlouvaje tak vzdálená a tak nepochopitelná kulturní starožitnost pro většinu devatenáctiletých, kterým jde na dvacet. Nevěděla, co bude, až znovu Carellu uvidí, třebaže si už napřed vytvořila jistou velmi složitou představu toho, co by si přála, aby se stalo. Neznal jí fakt, že Carella je ženatý, právě tak jako jí nevadilo, že je skoro dvakrát tak starý jako o'na. Viděla v něm muže s přitažlivou živočišnou vitalitou, který na poldu není nijak hloupý a jenž dost možná asi viděl a slyšel víc a určitě prožil víc než ona, neboť její vlastní zážitky byly omezeny jednou zkušeností na zadním sedadle automobilu a

druhou při večírku v New Ashtonu na posteli. Jména obou chlapců si pamatovala, byli to však jenom chlapci, a Steve Carella jí připadal jako muž, což je něco docela jiného. Cítila, že by to měla prožít nyní, dříve než se provdá a bude zaneprázdněná péčí o děti.

Nestačila se ještě zeptat Carelly, co tomu říká, ale zdálo se jí, že je to zanedbatelný detail. Byla neskonale sebejistá, neboť byla hezká a měla jistou nepopiratelnou přednost, zvanou mládí. Byla přesvědčena, že jakmile Carella její záměr pochopí, bude šťasten, že jí může vyjít vstříc, načež zapředou šíleně ztřeštěný a rozkošný milostný poměr, který za několik měsíců přirozeně skončí, protože ten nikdy dlouho nevydrží. Carella však na ni bude věčně vzpomínat, na devatenáctiletou dívku, které šlo na dvacet, s níž prožíval chvíle slastné vášně, dívku, která obohatila jeho život, darovala mu svou hloubavou mladou mysl a své mladistvé, vnímavé tělo.

S pocity Héloisy jdoucí na domluvenou schůzku s Abelardem vkročila do služební místnosti v domnění, že tam bude Carellaa místo něho našla Berta Klinga.

Kling seděl za svým stolem a sluneční paprsky dopadaly zamřížovaným oknem na jeho plavou hlavu a zalévaly ji svatozáří. Byl opálený a svalnatý, bílou košili měl u krku rozhalenou, skláněl se nad listinami rozloženými na desce stolu, jeho vlasů se dotýkalo slunce. Vypadal neobyčejně zdravě, hezky, mladě.

Byl jí protivný už na první pohled.

„Promiňte," řekla.

Kling vzhledl. „Přejete si, slečno?"

„Mohla bych mluvit s detektivem Carellou, prosím?"

„Teď není přítomen," odpověděl. „Mohu vám nějak pomoci?"

„Kdo jste?" zeptala se Cindy.

„Detektiv Kling."

„Těší mě." Odmlčela se. „Říkal jste detektiv Kling?"

„To souhlasí."

„Zdáte se mi nějak," zaváhala, jako by jí to slovo bylo odporné, „mladý. Totiž na detektiva."

Kling neprodleně vytušil její nepřátelství a neprodleně reagoval stejným způsobem. „Abyste tomu rozuměla," řekl, „jsem šéfov syn. Proto jsem to dotáhl tak rychle na detektiva."

„Aha." rozhlédla se po služební místnosti, neboť ji zřejmě dopaloval Kling i místnost, Carellova nepřítomnost a svět. „Kdy přijde? Myslím Carella?"

„To neříkal. Odešel něco vyšetřit."

S démonicky sladkým úsměvem Cindy řekla: „A vás nechali hlídat krám. Jak jsou k vám milí."

„Jo," odpověděl Kling, „mě nechali hlídat krám." Neusmíval se, neboť se netěšil z přítomnosti toho dovoleného zajdy s tvářinkou jako fotografie na obálce Saturday Evening Postu, který mluvil jako z vyšší dívčí. „A protože hlídám krám, povězte mi, slečno, co si přejete. Mám spoustu práce."

„Ovšem, to vidím."

„V čem vám mohu pomoci?"

„V ničem. Počkám na Carellu, jestli vám to nevadí." Otevírala vrátka v mřížové přepážce, když Kling znenadání hbitě vyskočil ze židle.

„Zůstaňte, kde jste!" vyštěkl.

„C-co?" zeptala se Cindy a rozevřela oči doširoka.

Nehýbejte se, slečno!" vykřikl Kling a vyděšená Cindy s překvapením viděla, jak z pouzdra zavěšeného na opasku vytrhne pistoli a zaměřuje ji na její srdce.

„Pojďte dál," řekl. „Nesahejte do kabelky!"

„Cože? Copak jste...?"

„Rychle!" vykřikl Kling.

Okamžitě uposlechla, neboť byla přesvědčena, že jinak by ji neprodleně zastřelil. Slyšela vykládat historky o poldech, kteří se najednou zbláznili a stříleli po všem, co se kde hnulo. Rovněž ji napadlo, zda před sebou má skutečně poldu, zda to není třeba nějaký gangster, který se vloudil na policejní stanici.

„Vysypte kabelku na stůl," řekl Kling.

„Poslyšte, co si to sakra dovolu..."

„Slečno, říkal jsem, vyprázdněte kabelku," řekl výhružně.

„Budu vás žalovat, rozumíte," řekla chladně a obrátila kabelku dnem vzhůru, takže se na stůl vysypal její obsah.

Kling rychle prošel tu hromádku nicotností. „Co máte v té složce?" zeptal se.

„Nějaké listiny pro detektiva Carellu."

„Položte ji na stůl."

Učinila, co jí nakázal. Kling rozvázal stužky a vsunul ruku dovnitř. Ústí pistole, kterou držel v ruce, mířilo na její žaludek a dívka hleděla na detektiva se vzrůstajícím rozhořčením.

„Už jste spokojen?" otázala se posléze.

„Zvedněte ruce nad hlavu, tak vysoko, jak můžete."

„Poslyšte, já mu..."

„Slečno," řekl varovně a Cindy zvedla ruce.

„Ještě výš. Vzpažte."

„Proč?"

„Poněvadž bych vás nejraději prohledal, ale tohle musí postačit."

„Človče, dostáváš se do maléru," řekla a napráhla ruce ke stropu. Důkladně si prohlížel její postavu, zda neuvidí

vypuklinu, která by prozrazovala, že pod šaty skrývá revolver. Viděl však pouze štíhlou, mladistvou dívčí postavu v bílém svetru a černé sukni. Nikde nenašel nepatřičné oblíny.

„Dobrá, můžete spustit ruce. Co chcete Carellovi?“

„Chci mu předat obsah té složky. A teď byste mi mohl vysvětlit vy...“

„Slečno, před pár lety sem přišlo nějaké děvče a ptalo se také po Steve Carellovi, který byl náhodou mimo budovu. Nechtěla mluvit s nikým jiným. Řekla, že zde na Steva počká. Prošla vrátky, zrovna tak, jak jste se to chystala učinit vy, potom vytáhla osmatřicítku, a než jsme se vzpomatovali, prohlásila, že přišla Carellu zabít“

„Co to má co společného s...“

„Slečno, i když jsem pouze šéfův synáček a velmi omezený polda, řeknu vám, že ta ženská nám všem dala pár dlouhých hodin pěkně zabrat, a nerad na tu příhodu vzpomínám. Vím aspoň tolik, že před deštěm je dobré se schovat. Zejména když se k tomu ještě blýská.“

„Rozumím. A tohle děláte s každou dívkou, která vkročí do kanceláře? Tělesnou prohlídku?“

„Neperlustroval jsem vás, slečno.“

„Už jste skončil?“

„Ano.“

„Tak se tedy můžete perlustrovat sám,“ řekla Cindy, chladně se otočila a jala se věci na hromádce ukládat zase do kabelky.

„Dovolte, abych vám s tím pomohl,“ řekl Kling.

„Pane, radši se ode mne držte co nejdál. Žádnou osmatřicítku sice nemám, ale jestli se jen o krok přiblížíte, bacím vás střevíčkem přes hlavu.“

„Koukejte, když jste vešla, nevyzařovala z vás...“

„Jaktěživ jsem se ještě nesetkala s takovým...“

„...žádná radostná nálada. Vypadala jste dopáleně a já ovšem...“

„...podezíravým a hrubým a nafoukaným.“

„...se domníval...“

„Mlčte, když mluvím já!“ vykřikla Cindy.

„Koukejte, slečno,“ řekl zlostně Kling. „Náhodou jste na policejní stanici a já mimochodem jsem policista a...“

„Výstavní kousek!“ odsekla Cindy.

„Chcete, abych vás odsud vyhodil?“ řekl Kling výhružně.

„Přeji si, abyste se mi omluvil!“ zaječela Cindy.

„To jistě, na to si počkáte.“

„Poslyšte, teď vám něco povím, pane synáčku šéfovského papírka. Jestli si myslíte, že občan...“

„Nejsme žádný šéfův synáček!“ vykřikl Kling.

„Říkal jste, že jste!“ křikla na něj Cindy.

„Protože jste byla tolik dovolená!“

Já byla dovolená? Já...“

„Nejsem zvyklý tomu, aby sedmnáctiletí frackové...“

„Mně je devatenáct! Jděte se bodnout, je mi dvacet!“

„Už se konečně rozhodněte!“ zvolal Kling, načež Cindy uchopila kabelku za řemínek a švihla jí po něm. Kling instinktivně zvedl ruku, černá kůže narazila na jeho plochou dlaň a všechno, co Cindy pečlivě do kabelky naskládala, se vysypalo znovu, tentokrát na podlahu.

Oba zůstali nehnutě stát, jako by rozsypaný obsah kabelky byla lavina. Cigarety, trhací zápalky, rtěnka, tužka na obočí, sluneční brýle, hřebínek, adresář, tuba s aspirinem, sešitek obsahující 25 štítků na balíky s lepidlem na rubu, šeková knížka, pudřenka, žvýkačka, prázdná cigaretová krabička, útržek žlutého papíru s ručně napsanou poznámkou „Prádelna, Filozofický test“, kartáč na vlasy, kleště na řasy, další dva hřebínky, balíček papírových kapesníků, několik našpíněných osvěžujících ubrousků, další trhací zápalky, prázdná tuba na tablety, dvě tužky, peněženka, další trhací zápalky, kuličkové pero, tři jednocentové mince, několik prázdných celofánových obalů a broskvová pecka - to všechno se z kabelky vyhrnulo na podlahu a v neladné hromadě na ní zůstalo ležet.

Kling pohlížel na to nadělení.

Cindy pohlížela na to nadělení.

Mlčky poklekla a opět začala vkládat věci do kabelky. Pracovala, aniž vzhledla, aniž slůvko pronesla. Posléze se vzpřímila, vzala ze stolu složku z konopného papíru, vložila ji Klingovi do rukou a mrazivě pronesla: „Postaráte se laskavě, aby to detektiv Carella dostal?“

Kling vzal složku. „Kdo mu to posílá, co mám říct?“

„Cynthia Forrestová.“

„Podívejte se, je mi líto...“

„Detektive Klingu,“ řekla Cindy, jasně a zřetelně vyslovujíc každé slovo, „myslím, že jaktěživa jsem nepotkala ohavnějšího chlapa, než jste vy.“

Pak se otočila a vyšla ze služební místnosti.

Kling za ní chvíli zíral a potom pokrčil rameny. Nesl složku z konopného papíru na Carellův stůl, pojednou si vzpomněl, že ve spisech, které četl, se vyskytlo jméno Cynthia Forrestová aspoň dvakrát, vzápětí si uvědomil, že to je dcera zavražděného Anthony Forresta, a jen taktak že se z kanceláře za ní nerozběhl, ale řekl si: „K čertu s tím!“ a složku hodil na desku Carellova stolu.

Složka neobsahovala tolik zbytečností jako Cindyina kabelka, ale řadu materiálů o jejím zesnulém otci. Většinou se

týkaly jeho studentských let na Ramseyově univerzitě - témata dílčích zkoušek, fotografie ragbyového mužstva, několik vysvědčení, zápisník, který si tehdy vedl, a podobné věci. Carella měl uvidět obsah složky až nazítří ráno, neboť se celý den zdržel výslechem svědků ve městě a odešel rovnou domů na večeři s manželkou a svými dvěma dětmi.

V té složce vlastně nebylo moc věcí, které by mu v pátrání pomohly. Až snad na jeden dokument.

Byl to roztřepaný, stářím zežloutlý divadelní program.

Na první straně programu stálo:

Spolek Kothurn a maska

uvádí

jednoaktovku od

Eugena O'Nelila

DLOUHÁ CESTA DOMŮ

Program ležel na Carellově stole, zastrčený v složce z konopného papíru. Na druhé straně programu byly uvedeny předchozí inscenace dramatického kroužku, dolní polovinu stránky zabírala gratulace absolventů, končících studium v červnu 1940. Na poslední straně programu zval celostránkový inzerát do Harryho cukrárny (Ochutnejte naše speciality — Zmrzlinové poháry) hned v sousedství univerzity.

Třetí strana programu obsahovala tuto informaci:

HERCI V POŘADÍ, JAK PŘICHÁZEJÍ NA SCÉNU

PUPKÁČ JOE Thomas Di Pasquale

NICK Andrew Mulligan

MÁG Margaret Buffová

OLSON Randolph Norden

DRISCOLL Anthony Forrest

ČOČKY David Arthur Cohen

IVAN Peter Kelby

KATE Helen Struthersová

FREDA Blanche Ruth Lettigerová

PRVNÍ RVÁČ Salvátore Palumbo

DRUHÝ RVÁČ Rudy Fenstermacher

Toho večera, zatímco detektiv Steve Carella usedal se svou ženou Teddy a dvojčaty Markem a Aprilou k večeři, muž jménem Rudy Fenstermacher kráčel od stanice metra domů do čtvrti Majesta.

Nedošel však, neboť mu střela ráže 0,308 proletěla hlavou a na místě ho usmrtila.

Kapitola 12

Carella zahájil příští den randálem. Neměl v povaze na někoho křičet a Berta Klinga, proti němuž byla jeho tiráda namířena, měl velmi rád. Ale stejně řval tak hlasitě, že ho slyšeli na strážnici o poschodí níže.

„Ty si říkáš polda?“ křičel. „Kterýpak polda...“

„Nenapadlo mě, abych se podíval, víš?“ vysvětloval Kling trpělivě. „Říkala, že je to určeno tobě, a...“

„Myslel jsem, že ti tenhle případ byl přidělen.“

„To souhlasí,“ řekl Kling trpělivě.

„Tak proč ses nepodíval?“

„Jak jsem krucinál měl vědět, co v té složce je?“

„Předala ti ji, nebo ne?“

„Říkala, že je pro tebe.“

„Takže ses nepodíval vůbec dovnitř, abys...“

„Strčil jsem dovnitř prsty,“ řekl Kling, „když mi tu složku podala.“

„Cože?“

„Strčil jsem dovnitř prsty.“

„Prsty? Ty jsi strčil dovnitř prsty?“

„Ano.“

„Pročpak, sakra?“

„Abych se přesvědčil, že tam nemá revolver.“

„Kdo?“

„Cynthia Forrestová.“

„Že nemá co?“

„Revolver.“

„Cynthia Forrestová?“

„Ano.“

„Jak tě jenom, u všech rohatých, mohlo napadnout, že Cynthia Forrestová...“

„Protože vešla do kanceláře, ptala se po tobě, a když jsem jí řekl, že tu nejsi, odpověděla, že na tebe počká. Potom chtěla projít vrátky. A já si vzpomněl, co se stalo, když nás tehdy navštívila Virginie Dodgeová, a řekl jsem si, že ti tahle

ženská chce taky udělat díru do hlavy. Proto. Jsi spokojen?"

„Kristepane!" řekl Carella.

„Koukej, já vím, že jsem jen ubohý packal ve srovnání s takovým esem..."

„Přestaň," řekl Carella.

„... naši pátračky, ale tenhle případ je pro mne nový, ani ještě pořádně nevím, kdo je kdo, a mimoto nemám ve zvyku otvírat výslovně privátní..."

„Meyere, podej mu ručník, aby se mohl vybrečet."

„...zásilky, určené jiné osobě. Jestliže máš zájem tohleto rozmáznout a vyrobit z toho náramný federální případ..."

„Včera v noci byl usmrčen člověk!" zařval Carella.

„To vím, Steve," řekl Kling. „Ale na tom divadelním programu z koleje je těch jmen víc. A zatímco se tady hádáme, co jsem provedl či neprovedl, náš odstřelovač třeba číhá na další oběť." Kling se odmlčel. „Chceš se hádat dál, nebo se vrhneme na telefonní seznam a zkusíme vyhledat adresy těch ostatních?"

„Pro tvou informaci, mladý Sherlocku, Meyer a já jsme dnes přišli do kanceláře v sedm ráno, neboť jsme celou noc strávili u rodiny Rudyho Fenstermachera, který byl včera večer zastřelen, protože..."

„Steve, přestaň mě buzerovat," řekl Kling. „Nemůžu přece za to, co se stalo včera večer."

„Možná že nemůžeš!" křičel Carella.

„Žádné možné!"

„Dobrá! Snažím se ti vysvětlit, že jsme hned začali s ověřováním všech jmen na divadelním programu, jakmile jsem jej našel na stole. V té hře hrálo jedenáct lidí a šest z nich je už po smrti. Z těch pěti zbývajících se nám podařilo zjistit jenom dva muže. Třetí muž v telefonním seznamu není a ty ženy jsou patrně provdány a mají jiné příjmení. Spojili jsme se s univerzitou, a jestli něco najdou, zavolají nás. Mezitím jsme telefonovali oběma mužům, jejichž adresu známe, a oni naši návštěvu očekávají. Myslíš, že kdybych ti řekl jisté jméno a adresu, dokázal bys najít správný dům a uměl se toho člověka zeptat na..."

„Poslyš, Steve," řekl Kling, „začínáš mě dopalovat, víš?"

„Ten muž se jmenuje Thomas Di Pasquale. VO'Neillově aktovce hrál Pupkáče Joea. Adresa zní Servatius 419, je to tady v Isole. Očekává tě."

„Co se chceš dovědět?"

„Chci zkrátka vědět, co se tehdy v tom čtyřicátém roce vlastně stalo."

Thomas Di Pasquale bydlel v přepychovém činžovním domě na jihu města. Když toho odpoledne Kling stiskl tlačítko, ozvalo se: „Pojďte dál, není zamčeno," a Kling zmáčkl kliku a vešel. Octl se v široké předsíni, pokryté hustými koberci, odkud bylo vidět trochu níže do obývacího pokoje, kde nějaký muž zrovna telefonoval.

Představitel Pupkáče Joea ze hry inscenované univerzitním divadelním kroužkem před mnoha lety byl vysoký a štíhlý a bylo mu asi čtyřicet. Di Pasquale se nepodíval na Klinga ani nepřerušil telefonní hovor, pouze ukázal rukou na lenošku naproti sobě, zapálil si cigaretu, odmlčel se, aby mluvěcí na druhém konci linky mohl něco říci, a potom odpověděl: „Hany, tak tohle zrovna si strč za klobouk. Žádný kšeft nebude. Už se o tom nebudeme bavit."

Kling se posadil naproti Di Pasqualemu a tvářil se, jako by vůbec neposlouchal.

„Kdepak, Hany, když takovému esu, jako je on, nabízíš čtyřicet táců, na to prostě nemám odpověď. Nesmíš se zlobit, Hany, mám fůru práce a stejně přijdu už pozdě do kanceláře..."

Kling si zapálil cigaretu, zatímco Di Pasquale několik vteřin naslouchal. „Jo? Tak se konečně vymáčkni, Hany. Kdo? Ten člověk je podle tebe nějaký scenárista? Já si myslím, že je to obyčejný hezounek z Francie. Neumí anglicky žbleptnout a má psát western? Spad jsi z višně, Hany?"

Zakryl mikrofon, podíval se na Klinga, řekl: „Zdravím vás, kafe si vemte v kuchyni," a hned nato zase promluvil do telefonu: „Co je mi po tom, že dostal cenu francouzské akademie? Víš, co s tou cenou můžeš udělat, že jo? Koukej, Hany, je mi to putna, koho za čtyřicet táců splášíš. Jestli chceš nahrát scénář pro western nějakému francouzskému hezounkovi, mně je to volný. A přeju ti všechno nejlepší." Di Pasquale se odmlčel. „Jak to myslíš, kolik žádám? Udělej mi rozumnou nabídku, tak od sto táců výš, a potom to bude třeba jiný kafe." Znovu dlaní zakryl mikrofon. „Kafe je v kuchyni," řekl Klingovi.

„Jsem už po snídani."

„Jestli si chcete nalejt, kafe máte v kuchyni. Jak to myslíš, že nedostal jaktěživ sto táců? Posledně mu Metro dalo sto dvacet pět a předtím dostal od Foxe sto pět táců! Chceš udělat kšeft, Hany, nebo mě jen okrádáš o čas? No tak, jak to bude? Kdo? Hany, hele, s tím Cliffordem Odetsem na mě nechod'. Je mi kimono, já ho nezastupuju, a heleď, má Clifford Odets vůbec páru, jak se píše takový western? Tak to ti gratuluju, když tedy Clifford Odets umí všechno nadrásat, tak se s ním dej do kupy. Jo, a pak mi povíš, jaký balík tě to stálo. Cože? Dej si pohov. Začínáme od jednoho sta, jinak ani ránu. Koukej se, Hany, nech si to všechno projít hlavou a brnkni mi. Uháním za moment do kanceláře. Prosím tebe, Hany, na tohle já neletím, už jsem ti říkal. Je mi buřt, jestli v tom bude hrát Liz Taylorová, čemuž stejně nevěřím. Postav si Taylorku před kameru, a když nebude mít napsaný, co má povídat, hned budeš vidět, jak dlouho svede mluvit spatra. Jen si posluž. Brnkneš mi? Cože? Kolik! Pětasedmdesát? To má být fór? Kdybych mu zavola a řekl pětasedmdesát, víš, co udělá? Zítra odkluše k Williamu Morrisovi. Namouduši. Takhle urazit ho nemůžu. Hele, podumej o tom, mám tu společnost. Koho? Jasně, pul tuctu nahatých blond slečen, koho jinýho myslíš? My tady na východě víme, jak si užívat. Brnkneš mi, fešáku, dobrý? Přece ti neudělám žádný podraz, to mi věř, Hany, copak jsem ti nahrál někdy nějakýho sraba? Tenhle chlápek píše jedna báseň, mohl bys z toho scénáře rovnou natočit film, ani k tomu nepotřebuješ herce, víš, zlato? Dobrá, dobrá, tak mi brnkneš, prima, zlato, jo, do kanceláře, měj se, jasně, zlato, nech si to projít hlavou, samo, tak zatím pá, jsem rád, že jsme si to řekli, ahoj, zlato."

Zavěsil a obrátil se ke Klingovi.

„Je to vejtaha, jaktěživ neudělal pořádný film. Chcete kafe?“
„Děkuji, už jsem snídal.“
„Copak vás další šálek zabije?“
Di Pasquale se otočil a kráčel do kuchyně. Přes rameno řekl: „Kdo jste?“
„Detektiv Kling,“ křičel za ním Kling.
„Nejste na tajného kapku mladej?“
„Ne, jiní muži v mých letech...“
„Kde jste se opálil?“ zavolal Di Pasquale z kuchyně.
„Byl jsem na dovolené. Vrátil jsem se teprve včera.“
„Děsně vám to sekne, mládenče. Blond vlasy a bronzová pleť, to je milionový. Já vždycky zčervenám jako rak. Smetanu a cukr?“
„Ano.“
„Fajn, přinesu to. Nabízí pětasedmdesát táců. Já ho nelakoval. Přijdu s touhle nabídkou za scenáristou a uslyším, abych se šel vycpat.“ Di Pasquale se vrátil do obývacího pokoje s podnosem, na němž stály kávová konvice, šálky, nádobka se smetanou a cukřenka. Postavil tác na stůl a řekl: „Něco ostřejšího nechcete? No jo, je na to ještě moc brzy, že jo? Sakra, kolik je vlastně vůbec hodin?“
„Půl desáté, pane Di Pasquale.“
„Aha. Víte, v kolik hodin mi ten chlápek zavolal? Ten váš kolega?“
„Carella!“
„Jo, ten. Zavolal mi v půl osmý, uprostřed noci! Když jsem se probudil, byla taková tma, až jsem si myslel, že jsem oslepnul.“ Di Pasquale se zasmál a nalil kávu z konvice. „Tak o co kráčí, mládenče?“
„Pane Di Pasquale, hrál jste v O'Neillově Dlouhé cestě domu, uvedené univerzitním dramatickým kroužkem v roce devatenáct set čtyřicet?“
„Cóó?“ zeptal se Di Pasquale.
„Hrál jste ve hře...“
„Dobrá, to jsem slyšel, ale prokrindapána, kdepak jste tohle vyšťoural? To bylo děsně dávno, někdy v prehistorii, kdy po zemi ještě běhali dinosauři.“
„Účinkoval jste v té hře, pane Di Pasquale?“
„Jasně že jsem v tom hrál. Dělal jsem výčepního, Pupkáče Joea, a odvedl jsem dobrou práci. Chtěl jsem se stát hercem, víte, ale byl jsem moc tlustý, rozumíte? No, a po absolutoriu jsem obešel všechny agentury a všude mi řekli, že jsem pro ně moc břichatý. A tak jsem dělal odtučňovací kuru, koukněte se na mě teď, vážím pětáctyřicet kilo, jsem upíná papěrka, jen mě odfouknout. Ale největší fór je v tom, že jakmile jsem zhubnul, přešla mě chuť plácet se po jevišti. A dneska? Dneska jsem divadelní a filmový agent. A u telefonu denně předvádím víc hereckých výkonů, než kdybych byl profesionálním hercem. Tak co je s tou hrou, mládenče, napijte se kafe.“
„Vzpomínáte si na některé ze svých spoluherců, pane Di Pasquale?“
„Jenom na jednu sazi, Helen Struthersovou. Namouduši, to byl kus! Štramanda, opravdu, to byste valil bulvy. Rád bych věděl, jestli udělala kariéru.“
„Vzpomínáte si na Anthonyho Forresta?“
„Ne.“
„A na Randolpha Nordena?“
„Randolph Norden... jo, moment, ten hrál toho Švéda, jo, už si vzpomínám.“
„Pane Di Pasquale, čtete noviny?“
„Jasně že čtu. Variety, Hollywoodského reportéra...“
„A deníky?“
„Hollywoodský reportéry deník,“ řekl Di Pasquale.
„Myslel jsem noviny, ne odborné časopisy.“
„Jasně že čtu.“
„Pane Di Pasquale, četl jste některou z reportáží o tom odstřelo-vači, který doposavad zabil už šest lidí?“
„Ovšem.“
„Víte, že Randolph Norden byl...“
„Panebože, Randolph Norden!“ řekl Di Pasquale a plácl se přes čelo. „Šmarjá, že mě tohle hned nenapadlo! Je to jasný! Namouduši, je to jasný! Zabil ho ten cvok, že jo? Aha, tak proto jste za mnou přišel. Co je? Kdo to provedl?“
„To zatím nevím. Zmínil jsem se o Randolphu Nordenovi pouze proto, že si ho pamatujete, ale zdá se, pane Di Pasquale, že v tom vraždění je určitý záměr...“
„Nic mi neříkejte,“ odpověděl Di Pasquale a obrátil oči ke stropu.
„Jak to myslíte?“
„Má políčeno na nás na všechny, co jsme v té hře hráli.“
„Domníváme se, že ta možnost tu je.“
„Já to věděl.“
„Jak jste to mohl vědět, pane Di Pasquale?“
„Co jiného by to mohlo být? Mládenče, já prodávám náměty na filmové povídky už od doby, co jste chodil do školky. Co jiného by to mohlo být? Nějaký cvok si vezme do hlavy, že odbouchne každého, kdo hrál v té ochotničině. Je Helen Struthersová už po smrti? Poněvadž to by opravdu byla děsná škoda, to mi věřte. Byla to holka krásná jako anděl. Ovšem třeba je z ní dneska potvora, ne? Kdoví?“

„Nejste příliš vyděšen představou, že...“
„Vyděšen? Jakou představou?“
„Nu, jestliže chce oddělat všechny, co tehdy hráli...“
„Mne? Myslíte i mne?“
„Hrál jste v ní také, pane Di Pasquale.“
„To jo, jenomže...“
„Takže chápete...“
„Kdepak," řekl Di Pasquale. Vážně na Klinga chvíli hleděl a potom řekl: „Myslíte?“
„To nelze vyloučit.“
„Pšá," řekl Di Pasquale.
„Máte ponětí, kdo by to mohl být?“
„Nalejte si ještě kafe.“
„Díky.“
„Říkáte, kdo by to mohl být? Šest jich je po smrti, ano? Kdo? Kdo byl zastřelen?“
„Anthony Forrest, říkal jste, myslím, že ho neznáte.“
„Ne, nic mi to jméno neříká.“
„Randolph Norden.“
„Jo.“
„Blanche Lettigerová.“
„Ne, na Blanche Lettigerovou si nevzpomínám.“
„Salvátore Palumbo.“
„Ano.“
„Toho znáte?“
„Jo, takový prťavý Talián, emigrant, hotová čamrda. Chodil na večerní kursy angličtiny. Náhodou jednou zašel na naši zkoušku a to jsme zrovna hledali někoho na štek, nevím už, na jakou roli. A vzal ji tenhle mrňous, který se sotva dovedl anglicky vymáchnout. Víte, hrál Anglána. Bylo to za všechny drobný, když na scéně chodil a mluvil rodlého Londýňana s italským přízvukem, který bylo cítit na sto honů. Legrační chlápek. Tak ten je tedy taky po smrti, říkáte? To je velká škoda. Byl to moc prima chlápek." Di Pasquale si povzdechl. „A kdo ještě?“
„Muž jménem Andrew Mulligan.“
„Jo, o něm jsem četl. Státní návladní. Nenapadlo mě, že je to tentýž člověk, který s námi hrál.“
„A včera večer Rudy Fenstermacher.“
„To je celkem pět," řekl Di Pasquale.
„Mýlíte se, pane," řekl Kling.
„Norden, dobře?“
„Ano a Forrest a Lettigerová...“
„A ten maličký Talián...“
„Správně, to jsou čtyři. A Mulligan a Fenstermacher. Celkem šest.“
„To souhlasí, šest. Máte pravdu.“
„Můžete mi povědět něco o té hře?“
„Hráli jsme uprostřed hlediště na otevřené kruhové scéně," řekl Di Pasquale. „Byli jsme mladí a víte přece, jak hrají ochotníci. Všichni, kromě toho taliánského chlápka, jakpak se honem jmenoval?“
„Palumbo.“
„Jo, tomu mohlo být už aspoň pětatřicet. Ale my ostatní jsme byli pubertáči a počítám, že to bylo uhozené představení. Abych vám pravdu řekl, už si na to moc nepamatuju. Až na tu Helenku Struthersovou, co hrála jednu z prostitutek a měla na sobě takovou tu blůzu s hlubokým výstřihem. Rád bych věděl, co se s ní stalo.“
„Snažíme se její pobyt vypátrat. Nevíte, jestli se provdala, či ne? Nebo zda se neodstěhovala z města?“
„Před inscenací ani po ní jsem ji vůbec neviděl. Ovšem, možná že jsem ji občas potkal na chodbě, když jsme chodili na přednášky, ahoj, měj se, takhle, víte.“
„Dokončil jste studia, pane Di Pasquale?“
„Jasně. Nemluví jako vysokoškolák, že ne?“
„Mluvíte výborně, pane.“
„Hele, mě lakovat nemusíte. Já vím, jak mluví. Ale ve filmové branži se to hemží samými žehlíři kalhot. Kdybych mluvil jako absolvent univerzity, chytil by je psotník. Chtějí, abych mluvil jako krejčovský tovaryš, a proto takhle mluví." Pokrčil rameny. „Poslyšte, doved bych vám pořád ještě zarecitovat Chaucera: „Když duben vniká v šumných přeprškách až do kořání pod březnový prach-, ale koho ve filmové branži interese Chaucer? Jestli v producentově kanceláři zarecitujete nějaký verš z Chaucera, pošle hned pro chlapy se svěrací kazajkou. Jo, v červnu čtyřicet dva jsem absolvoval.“
„Sloužil jste v armádě, pane Di Pasquale?“
„Kdepak. Mám děravý ušní bubínek.“
„Povězte mi ještě něco o té hře.“
„Co třeba? Bylo to studentské představení. Dostali jsme role, chodili na zkoušky, odehráli představení, a tím to hasne.“
„Kdo tu hru režíroval?“
„Počkejte, někdo z fakulty, zapomněl jsem, jak se - moment. Richardson. Ano, profesor Richardson. Je to divný, na

kolik věcí si člověk vzpomene, že? To bylo před víc než dvaceti lety." Di Pasquale se odmlčel. „Určitě myslíte, že někdo má zájem, aby..." Pokrčil rameny „Víte, dvacet let je dlouhá doba. Totiž, myslím, člověk musí mít setsakra dopal, aby mu celých dvacet let vydržel."

„Nedošlo k nějakému výstupu při zkouškách, nepamatujete si?"

„Nic extra. Znáte herce. I s profíky je to otrava, každý se nafukuje a myslí si o sobě, že je kdovíco. Jenomže ochotníci jsou ještě horší. Ale nevzpomínám si, že by došlo k nějaké větší hádce nebo tak. Rozhodně se nestalo nic, aby to někoho žralo dvacet let."

„A co profesor Richardson? Vycházeli s ním všichni herci dobře?"

„Jasně. Neškodný chlápek. Drobet uhozený, ale neškodný."

„Pak si tedy nevzpomínáte na nic, co by mohlo vyvolat tuto neobyčejně prudkou reakci."

„Na nic," dodal Di Pasquale zamyšleně. „Máte dojem, že ten chlápek má na nás všechny opravdu poličeno?"

„Z toho předpokladu vycházíme, pane Di Pasquale."

„A co bude se mnou? Můžu dostat policejní ochranu?"

„Budete-li si ji přát." v

„Přeju si ji."

„Dostanete ji."

„Pšá," řekl Di Pasquale.

„Ještě jednu maličkost, pane Di Pasquale," řekl Kling.

„Jo já vím. Neopouštějte město."

Kling se usmál. „To jsem vám chtěl zrovna říct."

„Jasně, co byste mi mohl říct jiného? Mládenče, já ve filmové branži pracuju už hrozně moc dlouho. Všecko jsem viděl, všecko znám. Není žádný kumšt si to na prstech spočítat."

„Spočítat co?"

„No, jestliže má nějaký chlápek spadeno na nás všechny, co jsme v té hře hráli, tak si to spočítejte, mládenče. Ten někdo, kdo nás chce oddělat, může být jeden z těch herců. Je to tak? Dobrá tedy, neopustím město. Kdy mi pošlete toho strážného anděla?"

„Za půlhodinku tu bude policista. Musím vás upozornit, pane Di Pasquale, že vrah až dosud pokaždé střílel bez výstrahy a z dálky. Nevím, do jaké míry vám ta ochrana bude co platná..."

„Pořád je lepší něco než nic," řekl Di Paquale. „Hele, zlato, tak jste se mnou už skoncoval?"

„Ano, myslím, že..."

„Tak tedy fajn, mládenče," řekl a vedl ho ke dveřím. „Mám strašně moc práce, nezlobte se. Ten chlápek mi má brknout do kanceláře, víte, a mám na stole milion věcí k vyřízení, tak díky, že jste za mnou přišel, jo? Počkám na toho poldu, mládenče, pošlete ho rovnou sem, než odejdu, jo, zlato? Moc prima jsem si s vámi popovídal, to všecko chce klid, zlato, tak nashle, jo?"

A za Klingem se zavřely dveře.

Kapitola 13

David Arthur Cohen byl žlučovitý mužik, který se živil vymýšlením vtipů.

Měl kancelář ve čtrnáctém poschodí domu na Jeffersonově třídě a v té jediné místnosti detektivy žlučovitě pozdravil, nabídl jim žlučovitě židle, načež řekl: „Přišli jste kvůli těm vraždám, že?"

„To souhlasí, pane Cohene," řekl Meyer.

Cohen přikývl. Byl to hubený muž se ztrápeným výrazem v hnědých očích. Lebku měl téměř stejně holou jako Meyer. Zatímco Carella stál u jedné strany stolu, hlavy obou mužů sedících naproti sobě vypadaly jako dvě kulečnickové koule, čekající na zkušeného hráče biliáru, až se rozhodne ke šťouchu.

„Po Mulliganově smrti se mi v hlavě rozbřesklo," řekl Cohen. „Poznal jsem ta jména předtím, ale jakmile byl usmrčen Mulligan, najednou mi všechno bylo jasné. Uvědomil jsem si, že ten vrah má spadeno na nás na všechny."

„To jste si uvědomil po Mulliganově smrti, že?" zeptal se Meyer. „Mulligan byl usmrčen druhého května, pane Cohene. Dnes už máme osmého."

„To souhlasí."

„Uplynul téměř celý týden, pane Cohene."

„To vím."

„Proč jste nezavolał policii?"

„Proč jsem ji měl zavolať?"

„Abyste nám sdělil své podezření."

„Jsem Člověk velice zaneprázdněný."

„To chápeme," řekl Carella. „Jistě ale nejste zaneprázdněn natolik, abyste neměl čas snažit se zachránit si život, že ne?"

„Mě nikdo nezastřelí," řekl Cohen.

„Ne? Máte na to nějakou záruku?"

„Přišli jste za mnou, abyste se přeli? Na to opravdu nemám čas."

„Proč jste nám nezavolał, pane Cohene?"

„Už jsem vám říkal. Jsem zaneprázdněn."

„A co vás tolik zaneprazdňuje, pane Cohene?"

„Vymýšlím vtipy."

„Jak tomu máme rozumět?"

„Píšu vtipy."

„Proč? Pro koho?"

„Pro karikaturisty."

„Seriály?"

„Ne, ne, samostatné kresby. Jak bývají v časopisech. Píšu náměty a podtitulky."

„Abychom si to ujasnili, pane Cohene," řekl Carella. „Spolupracujete s nějakým karikaturistou, který..."

„Spolupracuji s hromadou karikaturistů."

„Dobře, spolupracujete s hromadou karikaturistů, kteří vám zašlou své kresby a vy k nim napíšete text, že ano?"

„Kdepak. Já pošlu text jim a oni k němu nakreslí obrázek."

„Podle podtitulku?"

„Podle námětu."

„Není mi to pořád ještě jasné."

„Vidíte ty šuplíky?" zeptal se Cohen a máchl rukou ke stěně za sebou. „Jsou v nich samé náměty. Napíšu pár vtípů a zašlu je některému karikaturistovi, kterého mám v seznamu. On si ty vtipy přečte, a jestli se mu zalíbí čtyři, pět nebo třeba jenom jeden z nich, tak si jej ponechá, nakreslí nahrubo a ukáže redaktorovi časopisu nebo novin. Když redaktor námět schválí, karikaturista nakreslí vtíp na čisto, dostane šek a pak mi pošle podíl."

„Kolik činí váš podíl?"

„Dostávám deset procent z prodejní ceny." Cohen se podíval na oba detektivy, a když viděl, že se ještě stále tváří zmateně, řekl: „Já vám to předvedu, dovolíte?" Otočil se v otáčecí židli, otevřel namátkou jednu ze zásuvek a vytáhl z ní silný svazek kartiček polovičního formátu pohlednice. „Na každé kartě je jeden vtíp," řekl Cohen. „Vidíte? V pravém horním rohu je číslo - každý vtíp má jiné - a dole má adresa." Rozložil několik lístků na desce stolu. Meyer a Carella se nahnuli nad stůl a přečetli si text na nejbližší bílé kartičce.

702

Hlídka proti stávkokazům před továrnou zápalek Excelsior. Kolemjdoucí muž se u ní zastaví a říká: „Nemáš sirku, kamaráde?"

David Arthur Cohen Jeffersonova třída 1142 Isola

„Tak tohle posíláte karikaturistům?" zeptal se Carella. „Ano," řekl Cohen. „Tohle mi vyšlo. Přečtete si to." Carella tak učinil.

708

Výčep. Dva muži si pěstmi řeší nějaký spor. V pozadí vidíme ostatní hosty stát u nálevního pultu. Všichni napjatě sledují boxerský zápas na obrazovce. Beze slov.

David Arthur Cohen Jeffersonova třída 1142 Isola

„Nechápu," řekl Meyer.

„No, buď vám to dojde, nebo ne," odpověděl Cohen a pokrčil rameny. „Tady je jeden z mých oblíbených."

712

Trestnice San Quentin. Do cely vejde nový přírůstek a druhý vězeň se ho ptá: „Kolik jsi vyfás?"

Příchozí odpovídá: „Sedmdesát pět metrů. A ty?"

„Devadesát devět. Lehneš si blíž dveří. Vyjdeš dřív na frajnohu."

David Arthur Cohen Jeffersonova třída 1142 Isola

„A tohle děláte celý den:" zeptal se Carella.

„Celý den," řekl Cohen.

„Kolik vtípů denně napíšete?"

„Jak kdy," odpověděl Cohen. „Někdy se mi nápady sypou a vystřihnu jich dvacet třicet za den. Jindy zírám do stropu a nevymyslím nic. Je to různé."

„Mají všichni karikaturisté své spolupracovníky na náměty?"

„Ne všichni, ale většina. Pravidelně posílám náměty asi tuctu lidí. Zrovna teď mám v oběhu... no... takových dvě stě námětů. Myslím tím náměty s hotovými kresbami, předložené redaktorům ke schválení. Tahle práce mi přináší celkem slušný výdělek."

„Já bych z toho zcvoknul," řekl Meyer.

„Věřte mi, je to docela příjemné zaměstnání," řekl Cohen.

„A vám se vaše práce líbí?" zeptal se Carella.

Na chvíli všichni tři zapomněli, proč tu jsou. Přišli si promluvit o šesti vraždách, ale v tuhle chvíli byl Cohen profesionál, který nezasvěceným vykládá o své práci, a Meyer a Carella zase byli profesionálové z jiné branže, zaujatí detaily práce experta z jiného oboru.

„Někdy mně jde kapku na nervy," řekl Cohen. „Když mě nic nenapadne. Celkem vzato se mi však má práce líbí."

„Smějete se vlastním vtípům?" zeptal se Carella.

„Málokdy."

„Podle čeho tedy poznáte, jestli jsou legrační, nebo ne?"

„To já nepoznám. Prostě je napíšu a doufám, že se najde někdo, komu budou připadat legrační." Pokrčil rameny. „Počítám, že asi na nich něco bude, vždyť jich prodám spoustu. A do nejlepších časopisů."

„Dosud jsem se nesešel s autorem námětů ke karikaturám," řekl Meyer a s uznáním pokynul hlavou.

„Doposud jsem se nesešel s detektivem," řekl Cohen a najednou pravý účel návštěvy vystoupil do popředí, najednou seděli v kanceláři o jedné místnosti dva detektivové s mužem, který měl nějakou souvislost se šesti vraždami. Z úcty k příjemnému odbočení zavládlo asi na půl minuty ticho. Potom Meyer řekl: „Můžete nám říct něco o tom divadelním představení v roce devatenáct set čtyřicet, pane Cohene?"

„Není toho moc," řekl Cohen. „Vzal jsem tu roli, abych se nějak pobavil. Zapsal jsem si obor svobodných umění a ještě jsem nebyl rozhodnut, co vlastně budu studovat, a tak jsem zkoušel všelicos. Ten dramatický kroužek jsem mohl navštěvovat asi tak rok, počítám."

„Hrál jste?"

„Nejen to, napsal jsem dokonce pár čísel pro revui. A víte, že ta se dostala na jeviště?"

„Kdy to bylo?"

„Hned po Dlouhé cestě domu, zdá se mi, že v jednačtyřicátém roce."

„A co ostatní, kteří s vámi v O'Neillově hře vystupovali? Pamatujete si o nich něco?"

„No jo, je to už pěkně dávno," řekl Cohen.

„Stalo se něco mimořádného? Došlo k nějakému incidentu? Rvačce nebo ostřejší hádce?"

„Na nic takového si nevzpomínám. Ta inscenace proběhla docela hladce. Myslím, že jsme všichni spolu dobře vycházeli."

„V té hře byly tři dívky," řekl Carella. „Došlo kvůli nim k nějakým mrzutostem?"

„K jakým kupříkladu?"

„Třeba že se do jedné dívky zamilovali dva mládenci nebo podobně?"

„Ne, o ničem takovém nevím," řekl Cohen.

„Tudíž se nic mimořádného neudalo?"

„Nevzpomínám si na nic. Bylo to normální studentské představení. Všichni jsme spolu vycházeli celkem dobře." Cohen zaváhal. „Dokonce jsme si po představení udělali takový mejdan."

„A na tom mejdanu nedošlo k něčemu mimořádnému?"

„Ne."

„Kdo se účastnil toho večírku?"

„Herci, technikaři a náš režisér profesor Richardson. Dost brzy odešel."

„Jak dlouho jste zůstal vy?"

„Až do konce."

„Kdy byl konec?"

„No, to už si nepamatuji. Někdy k ránu."

„Kolik vás zůstalo až do konce?"

„Pět nebo šest," pokrčil Cohen rameny. „Myslím, že šest."

„Kdo to byl?"

„Tři mladíci a tři děvčata."

„Které dívky?"

„Ty tři, co s námi hrály. Helen Struthersová a ty dvě druhé."

„A kteří mladíci?"

„Tony Forrest, Randy Nordei a já."

„Strhla se tam nějaká hádka?"

„Ne. Koukejte, byli jsme pubertáci. Každý pár měl samostatný pokoj a muckal se tam, jak se říká."

„A potom, pane Cohene?"

„Pak jsem všichni odešli domů."

„Dobrá, a co jste dělal po odchodu z koleje? Sloužil jste v armádě?"

„Ano."

„U které zbraně?"

„U pěchoty."

„V jaké hodnosti?"

„Jako desátník."

„Kam jste byl zařazen?"

Cohen zaváhal. „Já..." Pokrčil rameny. „Už jsem vám to říkal. Sloužil jsem u pěchoty."

„Ano, ale v jaké přesně funkci?"

„Byl jsem odstřelovačem," řekl Cohen.

V místnosti se rozhostilo ticho.

„Já vím, jak to zní."

„Jak to zní, pane Cohene?"

„Poslyšte, nejsem tak padlý na hlavu, abych nevěděl, že ty vraždy spáchal... odstřelovač."

„Ano, to souhlasí."

„Od propuštění z armády v roce devatenáct set čtyřicet šest jsem nevzal pušku do ruky," řekl Cohen. „A nechci do smrti žádnou pušku vidět."

„Proč?"

„Poněvadž se mi přičilo lidi zabíjet střelbou ze zálohy."

„Byl jste zkušený a výborný střelec, že ano?"

„Ano."
„Chodíte si ještě dnes zastřílet?"
„Říkal jsem vám..."
„Myslím na hony. Ze sportu."
„Ne."
„Máte pušku, pane Cohene?"
„Ne."
„Pistoli?"
„Ne."
„Vlastníte nějakou jinou zbraň?"
„Ne."
„Používal jste někdy teleskopické hledí?"
„Ano, za války." Cohen se odmlčel. „Sáhli jste vedle," řekl. „Když dnes řeknu, že jsem někoho oddělal, znamená to, že jsem napsal fór, který čtenáře porazí."
„Neznamená to nic víc?"
„Ne."
„Pane Cohene," řekl Meyer, „kde bydlíte?"
„Nahoře u Colisea."
„Rádi bychom si váš byt prohlédli, pane Cohene, pokud proti tomu nic nemáte."
„A kdybych měl?"
„Byli bychom nuceni vyžádat si písemný příkaz k domovní prohlídce."
Cohen sáhl do kapsy a vytáhl kroužek s klíči. „Nemám co skrývat," řekl. „Ten klíč s kulatou hlavou je od vestibulu. Mosazný klíček je ke dveřím mého bytu."
„Jak zní adresa?"
„North Garrod 127."
„Číslo bytu?"
„Čtyři C."
„Dáme vám na ty klíče potvrzenku, pane Cohene," řekl Carella.
„Budete do šesti s prohlídkou hotovi?" zeptal se Cohen. „Mám schůzku."
„Doufám, že budeme. Děkujeme vám za spolupráci."
„Mám jeden dotaz," řekl Cohen. „Jestliže ten chlápek má na nás všechny spadeno, jak můžu vědět, že teď nejsem na řadě já?"
„Přejete si policejní ochranu?" zeptal se Carella. „Když ano, můžeme to zařídit."
„Jakou ochranu?"
„Policistu."
Cohen na chvíli přemítal. Potom řekl: „Zapomeňte na to. Proti odstřelovači není žádná ochrana. Vím to sám nejlíp."
Venku na ulici se Carella zeptal: „Co myslíš?"
„Myslím, že je čistý," řekl Meyer.
„Proč?"
„Když chceš, tak ti to teda povím. Koukám se na televizi, chodím do kina, čtu knihy, takže o vraždách něco vím."
„Kupříkladu co?"
„Jestli je do případu zapleten nějaký žid nebo Talián, černoch, Portorikán nebo vůbec chlápek s nějakým cizokrajným jménem, není pachatelem nikdy on."
„Proč ne?"
„Poněvadž se to nenosí. Vrahem musí být stoprocentně čistokrevný běloch, Američan protestantského vyznání. Vsadím se s tebou o pětku, že v Cohenově bytě najdeme leda tak dětský prak."

Kapitola 14

1841

V kanceláři kriminálky sedí u stolu naproti sobě dva detektivové. Vyhlízejí oknem ven na ulici zalitou májovým sluncem. Na stole leží velká černá puma s doutnajícím zápalnou šňůrou, ale detektivové ji nevidí. Jeden z nich říká: „Koho by napadlo v tak úchvatný den myslet na zločin, vid'?"

David Arthur Cohen Jeffersonova třída 1142 Isola

Ta velká černá puma s plápolající zápalnou šňůrou byl neznámý odstřelovač, ukrývající se kdesi v desetimilionovém velkoměstě. V ošumělé kanceláři seděli dva detektivové, popíjeli kávu z pohárků z voskovaného papíru a dívali se na paprsky májového sluníčka, které padaly zamřížovanými okny. Byt Davida Arthura Cohena prohledali od dveří až po balkónek, odkud byl nádherný výhled na řeku Harb, a nenašli ani ten dětský prak. To ovšem neznamenalo, že Cohen není třeba neobyčejně prohnáný vrah, který má pušku schovanou někde v garáži. Značilo to prostě, že zatím v jeho bytě nic nenašli.

V půl čtvrté odpoledne, dlouho poté, co vrátili Cohenovi klíče od bytu, zazvonil telefon na Carellově stole a on sluchátko zvedl a řekl: „Služebna 87, detektiv Carella."

„Pane Carella, zde je Agnes Moriartyová."

„Zdravím vás, slečno Moriartyová. Jak se máte?"

„Děkuji, výborně. Mám drobet namožené oči, ale jinak jsem v pořádku."

„Vypátrala jste něco?"

„Pane Carello, prohledávám naše archivy hned od rána, jakmile jste zavolal. Jsem z toho už celá zmožená."

„Rozhodně si vaši pomoci velmi ceníme," řekl Carella.

„Nerozplývejte se díky, dokud vám neřeknu, co jsem našla."

„A co jste našla, slečno Moriartyová?"

„Dohromady nic."

„Hm," odmlčel se Carella. „Vůbec nic?"

„No, vlastně skoro nic. O těch dvou děvčatech jsem nenašla ždíbeček. Jejich bydliště ve městě ovšem mám, jenže to bylo před dvaceti třemi lety, pane Carello, a když jsem na uvedené adresy telefonovala, ozvali se mi lidé, kteří o Margaret Buffové ani o Helen Struthersové jaktěživi neslyšeli."

„To je pochopitelné," řekl Carella.

„Jistě," odpověděla slečna Moriartyová. „Potom jsem zavolala slečně Finchové, co má na starosti sdružení absolventů, a zeptala se, zda má o těch dvou nějaké zprávy. Účastnily se sice schůzky absolventů po pěti letech, ale tehdy byly ještě obě svobodné a záhy nato ze sdružení vystoupily." Slečna Moriartyová se odmlčela. „Takové schůzky absolventů mnohdy bývají náramně otravné, rozumíte."

„Má slečna Finchová nějaké zprávy, zda se obě provdaly?"

„Od té schůzky po pěti letech slečna Finchová neslyšela nic o Margaret ani o Helen."

„To je mrzuté."

„Ano. Je mi líto."

„A co ten mládenec? Peter Kelby?"

„Opět jsem velmi pečlivě prohledala všechny záznamy a zavolala v nich uvedené telefonní číslo, ale ozval se náramně rozhořčený člověk a říkal mi, že dělá noční šichty a nemá chuť se dávat budit uprostřed dne nějakými slečinkami. Zeptala jsem se ho, zda se jmenuje Peter Kelby, načež odpověděl, že je Irving Dreyfus, jestli vám něco říká tohle jméno."

„Vůbec nic."

„Řekl, že o Petrovi Kelbym nikdy v životě neslyšel. Jeho odpověď mě vůbec nepřekvapila."

„A co jste učinila potom?"

„Zavolala jsem znovu slečně Finchové. Prošla své záznamy a řekla mi, že Peter Kelby studia zřejmě nedokončil, takže se v kartotéce absolventů vůbec nevyskytuje. Poděkovala jsem jí, zavěsila a vrátila se ke svým záznamům. Slečna Finchová měla pravdu a bylo mi trapné, že jsem si nevšimla, že Peter Kelby po druhém roce studií odešel. Zjistila jsem místní odbočku a zeptala se, zda znají jeho nynější adresu. Odkázali mě na ústředí, načež jsem volala tam a oni měli adresu Petra Kelbyho z roku 1957."

„Jak zní adresa?"

„Minneapolis, stát Minnesota."

„Zkusila jste mu telefonovat?"

„Pane Carello, myslím, že školská správa by mě kvůli meziměstskému rozhovoru volala k zodpovědnosti. Jeho přesnou adresu mám a sdělím vám ji, ovšem pod jednou podmínkou."

„A tak podmínka je, slečno Moriartyová?"

„Chci, abyste mi slíbil, že mě vytáhnete z maléru, kdybych někdy dostala pokutu za rychlou jízdu."

„Ale, ale, slečno Moriartyová!" řekl Carella. „Neříkejte, že jezdíte pod pirátskou vlajkou!"

„Mohu se vůbec k něčemu takovému přiznat poldovi?" zeptala se. „Čekám na ten slib."

„Jak vás vůbec napadlo, že bych já mohl zařídit, abyste neplatila za dopravní přestupek?"

„Kolují pověsti, že pokud se to netýká omamných drog nebo vraždy, jde v tomhle městě zařídit prostě všechno."

„A vy jim věříte?"

„Slyšela jsem, že za výtržnictví vysolíte sto dolarů. A za vloupání pět stovek."

„Odkud máte ty informace, slečno Moriartyová?"

„Jsem sice stará panna," řekla slečna Moriartyová, „ale do styku přijdu s všelijakými lidmi."

„Mohu vás zatknout pro pokus o úplatkářství - nabízení prospěchu veřejnému činiteli - a rovněž pro odepření výpovědi," řekl Carella s úsměvem.

„Jaké výpovědi? Nevím, o čem mluvíte."

„O poslední adrese Petra Kelbyho."

„Kdo je Peter Kelby?" zeptala se slečna Moriartyová a Carella se rozesmál.

„Tak dobře, dobře," řekl, „slibuji vám to. Nemohu se vám za nic zaručit, to víte, ale určitě se pokusím..."

„Máte po ruce tužku?" zeptala se slečna Moriartyová.

Telefonní centrála podle adresy sdělila Carellovi číslo telefonu Petra Kelbyho v Minneapolisu. Požádal telefonistku, aby mu uvedené číslo zavolala, a naslouchal potom cvakání a cinkání, až posléze uslyšel na druhém, mnoho mil vzdáleném konci linky vyzvánět telefon. Po chvíli se v sluchátku ozval ženský hlas: „Byt pana Kelbyho."

„Můžete mi dát k aparátu pana Kelbyho?" řekl Carella.

„Kdo volá, prosím?" zeptal se hlas.

„Detektiv Stephen Carella."

„Moment, prosím."

Carella čekal. Slyšel, jak hlas na někoho volá, a potom se jiný hlas zeptal: „Kdo?" a první hlas odpověděl: „Nějaký

detektiv Carella, "načež uslyšel blížící se kroky, zašramocení sluchátka zvednutého ze stolu a jiný ženský hlas řekl: „Haló?"

„U aparátu detektiv Carella z 87. pátracího oddělení v Isole," řekl Carella. „Volám..."

„Ano? Zde je paní Kelbyová."

„Manželka Petra Kelbyho?"

„Ano, to souhlasí. Co si přejete?"

„Paní Kelbyová, mohu prosím mluvit s vaším manželem?" řekl Carella.

Nastala delší odmlka.

„Paní Kelbyová?"

„Ano?"

„Mohu mluvit..."

„Ano, slyšela jsem vás."

Nastala zase odmlka.

Potom paní Kelbyová řekla: „Můj manžel je mrtev."

To ovšem vysvětlovalo jednu věc.

Peter Kelby byl zastřelen 4. května. Stalo se to, když jel autem do venkovského klubu, kde se obvykle zastavoval na sklenku po týdenní perné práci v pojišťovací kanceláři. Střela Remington 0,308 roztržila přední ochranné sklo a vnikla mu do hrdla. Neovládaný vůz se srazil s nákladním autem jedoucím v protisměru. Peter Kelby byl mrtev ještě dřív, než se obě vozidla srazila. Vrah měl nyní na kontě pár obětí navíc, poněvadž v kabině nákladního vozu seděli dva lidé, a když došlo ke srážce, závozník byl vržen proti ochrannému sklu a střepina mu přetřela krční tepnu, zatímco řidič zápolil s volantem, aby udržel nákladní vůz na vozovce. Ještě pocítil, jak mu sloupek řízení vniká do hrudního koše. Byl to jeho poslední zážitek, neboť do deseti vteřin zemřel.

Ti tři mrtví vysvětlovali jednu věc.

Vysvětlovali, proč nebyla ve městě spáchána žádná nová vražda mezi 2. květnem, kdy zahynul Andrew Mulligan, a 7. květnem, kdy zemřel Rudy Fenstermacher.

Je převelice obtížné, aby člověk byl současně na dvou místech.

Žena vešla do kanceláře přesně v 17.37, právě když se Carella a Meyer chystali odejít domů. Věta, prošpikovaná sprostými slovy, se Carellovi zadrhla v hrdle u slov „proč ten kur-", jakmile se návštěvnice objevila u mřížové přepážky.

Byla to urostlá vysoká rusovláska se smetanově bílou pletí a šikmými zelenými očima. Na sobě měla tmavozelené šaty, které ladily s barvou očí a padly jako ulité na její klasicky zakřivenou postavu s útlým pasem a oblými kyčlemi. Blížila se sice čtyřicítce, ale jak stála u mřížové přepážky, vyzařovala z ní tak nezkrocená smyslnost, že Meyer a Carella - oba zelenáči - na okamžik zadrželi dech, jako kdyby se náhle jejich sny proměnily ve skutečnost. Miscolo - který zahlédl ženu na chodbě, když mýjela otevřené dveře jeho kukaně - vykroukl ven a potom otočil oči ke stropu.

„Přejete si, slečno?" zeptal se Carella.

„Jsem Helen Wareová," řekla.

„Ano, slečno Wareová?" řekl Carella. „Co vás sem přivádí?"

„Paní Wareová," opravila ho.

„Ano, paní Wareová."

„Helen Struthersová - Wareová."

Promluvila hlubokým hlasem, nesoucím neomylnou pečť lekcí deklamace. Tiskla obě ruce na laťovou přepážku, jako by objímala milence. Trpělivě čekala, jako by ji toto prostředí uvádělo do rozpaků stejně jako zralost jejího těla. V pozorovateli mohla vzbudit dojem, že si je této skutečnosti vědoma, a tím ho ještě víc rozjitřit. Byla teoreticky možnou obětí znásilnění, která očekává to nejhorší a tím vyzývavým vyčkáváním si je přivolává. Detektivům trvalo několik vteřin, než dívčí jméno „Struthersová" vyloupili z jmen vpředu a vzadu a potom je odloučili od těžkého miasmatu smyslnosti, které náhle naplnilo místnost.

„Pojďte dál, paní Wareová," řekl Carella, otevřel dvířka v laťové přepážce a přidržel je.

„Děkuji," řekla. Když kolem něho procházela, klopila oči jako novicka, která váhavě složila opožděný slib cudnosti. Meyer vzal židli od jednoho stolu a přisunul ji návštěvnici, aby se posadila. Zkřížila nohy, krátká sukně se povytáhla nad skvostná kolena, snažila se ji stáhnout, ale sukně zůstala na místě, takže žena seděla vyzývavě a svůdně.

Meyer si otřel čelo.

„Snažili jsme se vypátrat vaše adresu, paní Wareová," řekl Carella. „Jste Helen Struthersová, která..."

„Ano," odpověděla.

„Předpokládali jsme, že jste provdána, ale vaše nynější příjmení jsme neznali, ani jsme neměli tušení, kde máme začít hledat, protože žijeme ve velkoměstě, a třebaže jsme se snažili..." Znenadání se odmlčel a v duchu si položil otázku, proč hovoří tak rychle a tolik toho namluví.

„Rozhodně jsme rádi, že jste zde," řekl Meyer.

Carella si otřel čelo.

„Ano. Myslela jsem si, že bych měla přijít," řekla Helen, „a jsem teď ráda, že jsem to učinila." Poslední slova pronesla tónem, který jako by vzdával poctu těmto dvěma nejhezčím, nejkouzelnějším, nejgalantnějším a nejinteligentnějším mužům na světě. Oba detektivové se mimovolně usmáli, a když si povšimli vlastních úsměvů, zachmuřili se a snažili se nasadit služební tón.

„Proč jste přišla, paní Wareová?" zeptal se Carella.

„No... kvůli tomu střílení," řekla Helen a doširoka otevřela oči.

„Ano, co je s ním?"

„Zabijí přece všechny, kdo účinkovali v té hře, copak nechápete?“ řekla.

„Kdo, paní Wareová?“

„No, to nevím,“ řekla, znovu sklopila oči, zase se pokusila stáhnout sukni níže, ale sukně pevně tkvěla na místě.

„Nejdřív mne to napadlo, když jsem spojila jména Forrest a Norden, pak jsem si ale pomyslela: ‚Kdepak, Heleno, to jenom tak fantazíruješ!‘ Mám velmi bujnou fantazii,“ vysvětlovala a pozvedla zrak.

„Ano, paní Wareová, pokračujte.“

„Nato byla usmrcena ta žena, zapoměla jsem, jak se jmenuje, a pak Sal Palumbo, ten hodný Ital, který chodil do večerních kursů na angličtinu, a poté Andy Mulligan a Rudy, a to už jsem si byla jistá. Řekla jsem manželovi: ‚Aleku, někdo vraždí všechny účinkující ve hře Dlouhá cesta domů, co jsme v čtyřicátém roce inscenovali na Ramseyově univerzitě. Tohle jsem mu řekla.“

„A co vám manžel na to odpověděl?“

„Povídá mi: ‚Heleno, ty ses zbláznila.““

„Ano, rozumím.“

„Dočista ses zbláznila,“ řekla Helen a oči se jí zúžily. „Tak jsem se rozhodla přijít sem.“

„Proč? Můžete nám poskytnout nějaké informace, paní Wareová?“

„Ne,“ řekla Helen a olízla si rty. „Víte, já jsem herečka.“

„Rozumím.“

„Ano, Helen Wareová. Myslíte, že Struthersová by znělo lépe?“

„Prosím?“

„Helen Struthersová. Mé dívčí jméno. Zní to lépe?“

„Ani ne, to, co máte, je velice pěkné.“

„Helen Wareová zní opravdu hezky,“ přikývl Meyer.

„Ryze,“ řekla. „Klasicky.“

„Cože?“

„Helen. Zní to ryze a klasicky.“

„Ano, ovšem.“

„A Wareová tomu dodává ten tajuplný nádech, co myslíte? Ware. W-A-R-E. Manžel se takhle skutečně jmenuje. Ale dá se to psát také W-E-I-R, výslovnost je stejná. A to dává tomu jménu ten tajuplný nádech. Helen Wareová.“

„To jistě.“

„Jsem herečka, a tak jsem se rozhodla za vámi přijít.“

„Proč?“

„Nu, načpak je mrtvá herečka?“ řekla Helen. Pokrčila rameny a prostoduše rozpráhla ruce.

„Máte pravdu,“ řekl Meyer.

„Takže jsem tady.“

„Ano,“ řekl Carella.

Do kanceláře se přiloudal Miscoło a řekl: „Přeje si někdo z vás kávu? Promiňte, nevěděl jsem, že tu máte návštěvu.“ Líbezně se na Helen usmál a ona mu úsměv upejpavě vrátila a zatáhla si za lem sukně. „Nepřejete si kávu, slečno?“ zeptal se.

„Ne, děkuji vám,“ odpověděla. „Ale i tak vám za nabídku děkuji.“

„Není zač,“ řekl Miscoło a pobzukuje si vyšel ze služebny.

„Bezmála jsem se provdala za muže jménem Hell,“ řekla Helen. „Helen Heliová, to by znělo hrozně, vidíte?“

„Děsně,“ souhlasil Meyer.

„Ale i tak to byl příjemný muž.“

„Slečno Hell... slečno... ehm... paní Wareová,“ řekl Carella, „co si pamatujete o té inscenaci Dlouhé cesty domů?“

„Hrála jsem v ní roli Kate,“ řekla. Usmála se.

„A co si pamatujete ještě?“

„Nic.“

„Vůbec nic?“

„Bylo to mizerné představení, myslím. Už si nevzpomínám.“

„A pamatujete si na ostatní účinkující?“

„Všichni ti mládenci byli náramně milí.“

„A děvčata?“

„Na ta si nevzpomínám.“

„Nevíte náhodou, zda se Margaret Buffová provdala?“

„Margaret -jak to bylo dál?“

„Buffová. Také v té hře účinkovala.“

„Ne, nevzpomínám si na ni.“

Dva strážníci vešli loudavě do kanceláře, přistoupili ke kartotéční skřini, otevřeli ji, pohlédli k Helen Wareové, jak tam sedí s nohou přes nohu, potom přešli k vodovodu a každý vypil tři sklenice vody, zatímco si prohlíželi Helen Wareovou, jak tam sedí s nohou přes nohu. Ještě ani nebyli venku ze dveří, když se přiloudali do kanceláře další čtyři strážníci. Carella se na ně zakabonil, ale všichni se pilně zabývali nějakou prací, při níž měli náhodou Helen ve svém zorném poli.

„Věnovala jste se herecké dráze. Stala jste se herečkou hned po odchodu z koleje, paní Wareová?“ zeptal se Carella.

„Ano.“

„Účinkovala jste také ve zdejších divadlech?“

„Ano. Jsem v Equity a dalších hereckých sdruženích.“

„Už vás někdy někdo ohrožoval na životě, paní Wareová?“

„Ne.“ Helen sraštila čelo. „To je velmi divná otázka. Proč by se měla ta hrozba týkat pouze mne, když má ten vrah spadeno na nás na všechny?“

„Paní Wareová, to hromadné zabíjení mu třeba slouží jako kamufláž. Dejme tomu, že ten vrah má spadeno jenom na jednoho z vás a ti ostatní zastřelení nás mají svěst ze stopy, abychom se domnívali, že jeho motivace je jiná, než ve skutečnosti vlastně je.“

„Opravdu?“

„Ano,“ řekl Carella.

„Z toho jsem nepochopila ani slovo,“ řekla Helen.

„Totiž, víte...“

„A stejně mě to nezajímá. Ta jeho motivace i to ostatní.“

V kanceláři bylo nyní už čtrnáct strážníků. Ta zvěst neobyčejně rychle kolovala po celé budově, ba snad po celém okrese. Jenom jednou během celé své kariéry viděl Carella ve služebně tolik strážníků, když komisař onehda vydal slavný zákaz střílet po provinilcích. Všichni uniformovaní poldové z celého okresu se tu tehdy nahoře shromáždili, aby si zde, na jakési volné tribuně, vylili svůj bol.

„Co vás tedy zajímá, paní Wareová?“ zeptal se a do místnosti se nahrnulo dalších pět strážců pořádku.

„Myslím, že budu potřebovat ochranu,“ řekla a v té chvíli sklopila oči, jako by nemluvila o odstřelovači, který usmrcuje lidi, ale o těch strážnících, kteří se v kanceláři shromažďovali jako ryby na trdlišti.

Carella se náhle zvedl a řekl: „Mládenci, tady začíná být kapánek těžký vzduch. Nemáte tu schůzi v šatně?“

„Jakou schůzi?“ zeptal se jeden strážník.

„Která začíná v šatně přesně za tři vteřiny,“ řekl Carella. „Potom zvednu telefon a zavolám dolů kapitánu Frickovi.“

Strážníci se začali rozcházet. Některý z nich v hlasitém sotto voce pronesl: „Housko,“ ale Carella jeho poznámku ignoroval. Díval se, dokud všichni neodešli, potom se obrátil k Helen a řekl: „Přidělíme vám policistu, paní Wareová.“

„To budu velice ráda,“ řekla. „Koho?“

„No... to zatím ještě nevím. Záleží na tom, kdo bude k dispozici, a...“

„Jsem přesvědčena, že na něj bude spolehnutí,“ řekla.

„Paní Wareová,“ řekl Carella, „rád bych věděl, zda se na to představení můžete rozpomenout. Já vím, uplynula už dlouhá doba, ale...“

„Mám skutečně dobrou paměť,“ řekla Helen.

„O tom nepochybuji.“

„Herečky potřebují mít dobrou paměť, víte.“

„To vím.“

„Jinak bychom se nikdy nenaučily rolím,“ řekla Helen a pousmála se.

„Ovšem. Co si o té hře pamatujete?“

„Nic,“ řekla Helen.

„Všichni spolu dobře vycházeli, že ano?“ napovídal Carella.

„Ach, to ano, byl to opravdu velice kamarádský kroužek.“

„A také na večírku potom, když jste to oslavovali? Žádné nesnáze?“

„Kdepak, byl to rozkošný večírek.“

„Zůstala jste tam až do konce, ano?“

„To souhlasí,“ usmála se Helen. „Na každém večírku zůstanu až do konce.“

„Kde se konal ten večírek, paní Wareová?“

„Který večírek?“ zeptala se Helen.

„Ten oslavný, po představení.“

„Ach, ten! V Randyho bytě, myslím. U Randyho Nordena. Byl to fakt formát. Studium mu báječně šlo, víte, ale jak ten se uměl odvázat! Jeho rodiče byli v Evropě na dovolené, a tak jsme po představení všichni zapadli k nim do bytu.“

„A vy a ty dvě dívky jste tam zůstaly až do konce, je to tak?“

„Ano. Byl to báječný večírek.“

„S těmi třemi mládenci.“

„Kdepak, bylo jich mnohem víc.“

„Myslel jsem, že jste s třemi mládenci zůstali až do konce.“

„Ach ano. To souhlasí. Zůstali jsme tam.“

„Došlo k nějakým nesrovnalostem?“

„Ne,“ řekla Helen sladce. „Milovali jsme se spolu.“

„Myslíte tím, že jste se spolu muckali?“

„Ne, kdepak. Zlobili jsme se navzájem.“

Carella si odkašlal a pohlédl na Meyera.

„Byl to nádherný večírek,“ řekla Helen.

„Paní Wareová,“ zeptal se Carella, „co míníte tím zlobením?“

Helen sklopila oči. „Nu, však víte,“ řekla.

Carella znovu pohlédl na Meyera. Meyer rozpačitě pokrčil rameny.

„S těmi mládenci, myslíte? Se třemi?“

„Ano.“
„Byli... jste v oddělených pokojích, je to tak?“
„Ano. Aspoň ze začátku ano. Byla tam strašná spousta pitiva, víte, Randyho rodiče byli v Evropě, tak jsme si prostě báječně užívali.“
„Paní Wareová," řekl Carella, který přestal chodit kolem horké kaše, „chcete tím říci, že jste vy a ty druhé dvě dívky měly intimní styk s přítomnými mládenci?“
„Ach ano, velice intimní," řekla.
„A ti tři přítomní mládenci byli Arthur Forrest, Randolph Norden a David Arthur Cohen, je to tak?“
„To souhlasí. Všichni ti chlápci byli náramně milí.“
„A vy... vy děvčata jste vlastně jako chodila z pokoje do pokoje, je to tak? Všechny tři?“
„Ach ano," řekla Helen s potěšením. „Byly to nádherné orgie.“
Carella se rozkašlal a Meyer ho plácl do zad.
„Něco na vás leze," řekla Helen vlídně. „Měl byste si lehnout.“
„Zajisté, to udělám," řekl Carella mezi kašlem. „Velice vám děkuji, paní Wareová, moc jste nám pomohla.“
„Och, jsem potěšena, že jsem si mohla s vámi promluvit," řekla Helen. „Ten večírek mi už skoro vypadl z paměti a opravdu patřil k nejrozkošnějším večírkům, jaké jsem kdy prožila.“
Vstala, zvedla kabelku, otevřela ji a na stůl položila malý bílý karton. „Tady máte mou domovskou adresu a telefon," řekla, „a také číslo mé informační služby, kdybyste mě nezastihl doma.“
Usmála se a kráčela k laťové přepážce. Carella a Meyer seděli u stolu jako přibití a pohlíželi za ní, když kráčela přes místnost. U přepážky se otočila a řekla: „Opravdu se vynasnažíte, aby mě nezabili, vidíte?“
„To určitě," řekl Carella zaníceně. „Určitě učiníme všechno, co jen bude v našich silách.“
„Děkuji vám," zašeptala a potom vyšla na chodbu. Slyšeli klapot jejich vysokých podpatků na železném schodišti.
„A to proto," zašeptal Meyer, „dám, že by to byl zločin, vás zamordovat, přísámbohu, byl by to hnusný zločin.“
Poznali snadno, kdy vyšla na ulici, neboť v tu chvíli se ozval hromadný pokřik strážníků, kteří tam dole na ni čekali.

Kapitola 15

Všechno začínalo vypadat slibněji. Nyní detektivové nejen věděli, že všech sedm obětí, zavražděných odstřelovačem, účinkovalo ve hře Dlouhá cesta domu, inscenované dramatickým kroužkem Ramseyovy univerzity roku 1940, ale věděli také, že se po představení konal večírek, kterého se účastnili všichni účinkující, včetně jevištního personálu a profesora Richardsona. Rovněž věděli, že Richardson někdy v průběhu onoho večírku přestal dozírat a že se nakonec počet přítomných ztenčil na šest, tři muže a tři ženy, kteří té příjemné konstelace patřičně využili. Nazítří ráno se detektivové tedy rozhodli znovu si promluvit s Davidem Arthurem Cohenem, jenž přiznal, že sloužil za války jako odstřelovač, a také se účastnil oné nevázané noční zábavy před řadou let. Zatelefonovali mu a požádali ho, aby se k nim dostavil do služebny. Cohen naříkal, že v tomto týdnu, kdy jeho vtipy rychle a úspěšně zabírají, ztratí celý pracovní den, detektivové mu však řekli, že jde o vyšetřování vraždy a že pokud se na policii dostaví sám, nebudou nuceni poslat strážníka, aby ho předvedl.

Cohen přišel v deset hodin dopoledne.

Posadili ho na židli a rozestavili se kolem něho, Kling, Carella a Meyer. Cohen poněkud předbíhal roční údobí, neboť si na sebe vzal lehký letní oblek z bavlněné látky. Vypadal klidně a nevzrušeně. Seděl na židli s obvyklým zlučovitým výrazem v obličeji a čekal, až některý detektiv začne s výsledkem. Meyer promluvil první.

„Především se zajímáme o ten večírek, uspořádaný na oslavu představení, pane Cohene," řekl.

„Co je s ním?“

„Chceme se dovědět, co se tam udalo.“

„Říkal jsem vám, co se tam stalo.“

„Dobrá, pane Cohene," řekl Carella, „tak nejdřív, kdo na něm byl?“

„Všichni, co účinkovali na představení.“

„Všichni, co v té hře hráli, nebo všichni, co se zúčastnili inscenace?“

„Také ti, co při inscenaci pomáhali.“

„Co tím přesně myslíte?“

„Herce, technický personál a pár hostů.“

„Jako třeba?“

„Jako třeba děvčata, která si přivedli někteří přítomní, anebo nějací mládenci, kteří sice přímo členy dramatického kroužku nebyli, ale různě se tam vyskytovali.“

„A kdo ještě?“

„Profesor Richardson.“

„Byl to hezký večírek?“ zeptal se Kling.

„To jo, docela ušel. Tohle se stalo před dvaceti lety, propána. Čekáte, že si vzpomenu...“

„Včera tady byla Helen Struthersová, pane Cohene," řekl Meyer. „Zdá se, že se na ten večírek velmi dobře pamatuje.“

„Že by?“

„Jo. Říkala, že to byl jeden z nejbáječnějších večírků, jaký kdy prožila. Co na to odpovíte?“

„Každý má, myslím, právo na vlastní názor.“ Cohen se odmlčel. „Jak vypadá Helen?“

„Velmi dobře. Jaký byl ten večírek podle vašeho názoru, pane Cohene?"

„Docela ušel."

„Helen jej hodnotila poněkud výš," řekl Carella.

„Opravdu?"

„Opravdu. Zdá se, že to, co se stalo, když větší část společnosti odešla domů, si pamatuje zejména dobře."

„Ano? Co si pamatujete?"

„Nu, nač si pamatujete vy, pane Cohene?"

„Drobt jsme se muchlovali."

„To bylo všechno?"

„To bylo všechno. Byli jsme teprve pubertáči."

„Nu, pokud jde o pubertáky, pane Cohene, Helen si zřejmě myslí, že došlo potom ještě k jiným věcem než pouze k nějakému miliskování."

„Copak si myslí?"

„Myslí si, jako že jste si to pěkně dohromady spolu rozdali."

„Ano?"

„Ano. Vlastně si myslí, jako že jste si to spolu odbyli v jedné chvíli najednou"

„Ano?"

„Ano. Ve skutečnosti, pane Cohene, nám popsala to, co se tam dělo, jako ‚nádherné orgie‘."

„Ano?"

„Ano. Je divné, že jste mohl zapomenout na tak výjimečný zážitek, pane Cohene, nemyslíte? Ovšem, pokud nejste zvyklý, abyste se účastnil org-"

„Tak ano," řekl Cohen.

„Tohle se tam tehdy zběhlo?"

„Ano, ano, to se tam stalo."

„Teď si na to vzpomínáte?"

„Jestli si vzpomínám?" řekl Cohen. „Třidvacet let se na to pokouším zapomenout, co se udalo oné noci."

„Proč?"

„Protože to bylo nechutné. Byli jsme opilí. Bylo to odporné. Poznamenalo mě to na celý život."

„Jak?"

„Co myslíte -jak? Protože jsme - jsme z čistě intimní věci udělali cirkus. Proto. Koukejte se, musíme se o tom šířit?"

„Ano, musíme se o tom šířit. Všichni přítomní se opili?"

„Jo. Randy Norden byl jak z divokých vajec. Byl starší než my ostatní, víte, něco přes dvacet, už chodil na práva. Jeho rodičům patřil prostorný byt v nejhořejším patře domu blízko Groverova parku, a jelikož odjeli do Evropy na dovolenou, šlo se po představení tam. Děvčata se rychle dostala do nálady. Myslím, že Helen je přiměla k tomu, aby držely krok při pití. Nu, viděli jste, co je to za ženskou. Už tehdy nebyla jiná."

„Moment, pane Cohene!" řekl Meyer ostře.

„Co? Co se stalo?"

„Jak víte, co je Helen teď za ženskou, pane Cohene? Kdy jste ji viděl naposledy?"

„Nikoho z účinkujících v té hře jsem neviděl od té doby, co jsem vyšel z koleje."

„Jak můžete tedy vědět, jak vypadá Helen nyní?"

„To nevím."

„Proč tedy říkáte, že není jiná dnes, než bývala tehdy?"

„To jsem pouze předpokládal. Bývala hodně do větru a tenhle typ ženských se nemění."

„A co ta druhá děvčata?"

„Ty - byly to slušné holky. Namazaly se, to je všechno."

„A co se stalo pak?"

„Nu, my... počítám, že na ten nápad přišel Randy. Byl starší, víte, a k tomu tam byla Helen a přirozeně... nu, pak jsme si rozdělili holky... v bytě bylo několik ložnic... a víte... pak se to stalo."

„Co se stalo?" naléhal Meyer. „Nechci o tom mluvit!" vykřikl Cohen.

„Proč ne?"

„Protože mi je hanba. Jasně?"

„Povězte nám o tom, jak to bylo, když jste sloužil jako odstřelovač, pane Cohene," řekl Carella.

„To se odehrálo už dávno."

„Ten večírek také. Vypravujte nám o tom."

„Co chcete vědět?"

„Kde jste sloužil?"

„V Tichomoří."

„Kde?"

„Na ostrově Guamu."

„Jakou jste měl pušku?"

„Typu BAR s teleskopickým hledím."

„A bezdýmým prachem?"

„Ano."

„Kolik jste usmrtil nepřátel?"

„Čtyřicet sedm," řekl Cohen bez váhání.
„Jak se vám ta služba líbila?"
„Měl jsem k ní hluboký odpor."
„Tak proč jste toho nenechal?"
„Žádal jsem o přeložení jinam, ale zamítli to. Vykonával jsem službu dobře."
„Ti usmrcení byli Japonci?"
„Japonci, jo."
„Kolik jste toho na večírku vypil?"
„Spoustu."
„Kolik?"
„Nevzpomínám si. Teprve až Richardson odešel, se všechno rozjelo naplno. Pít bylo moře. Tony měl na starosti vstupenky..."
„Tony?"
„Forrest. Tony Forrest. Měl na starosti prodej vstupenek na představení a zdá se mi, že nějaké peníze vzal z pokladny, aby mohl ten večírek financovat. Nebyl to podvod, krádež nebo tak. Myslím, že všichni z našeho kroužku o tom věděli. Vypůjčil si ty peníze na ten večírek. A měli jsme moře pít." Cohen se odmlčel. „Kromě toho ještě tehdejší ovzduší, víte, v Evropě začala válka a většina studentů tehdy už věděla, že Amerika dříve nebo později půjde do toho. Jednoduše panovala nálada „užít, co se dá". Všechno nám bylo fuk."
„Střílel jste z koruny nebo jak?" zeptal se náhle Kling.
„Co?"
„Když jste sloužil na Guam." "Aha. Obvykle jo."
„Co bylo potom?"
„To záleželo na druhu operace. Obvykle jsem měl upoutat..."
„Potom, když to Helen a Randy načili, myslím."
„Vlétli jsme do toho všichni a snažili se jim vyrovnat."
„A potom?"
„Nakonec jsme zapadli do jedné místnosti."
„Do které?"
„Do ložnice Randyho mámy. Takové velké ložnice."
„Kde jste byl v pátek 4. května?" zeptal se Meyer.
„Nevím."
„Snažte si vzpomenout."
„Kdy to bylo?"
„V pátek, čtvrtého května. Dnes je středa, devátého května. Kde jste byl, Cohene?"
„Byl jsem myslím mimo město."
„Kde?"
„Na venkově. Ano, správně. Odjel jsem v pátek ráno. Na dlouhý víkend, víte?"
„Čtvrtého května jste náhodou nebyl v Minneapolisu, nebo ano?"
„V Minneapolisu? Ne. Co bych tam dělal? Jakživ jsem v tom městě nebyl."
„Vzpomínáte si na nějakého Petra Kelbyho?"
„Ano, ten s námi v tom představení hrál."
„Účastnil se večírku?"
„Ano, účastnil."
„Kde jste byl na tom víkendu? Kam jste si vyjel?"
„Na ryby."
„Neptáme se vás, co jste dělal, ale kde jste se zdržoval."
„Tábořil jsem."
„Kde?"
„V rezervaci. Poblíž Cattawanu."
„Ve stanu?"
„Ano."
„Sám?"
„Ano."
„Byli poblíž nějaké stanář?"
„Ne."
„Bral jste cestou benzín?"
„Ano."
„Na úvěrovou kartu?"
„Ne."
„Zaplatil jste hotově?"
„Ano."
„A v restauracích, kde jste se třeba zastavil, jste také platil hotově?"
„Ano."

„Jinými slovy, pane Cohene, máme jenom vaše slovo na to, že jste se zdržoval u Cattawanu, a nikoli v Minneapolisu, abyste tam zabil muže jménem Peter Kelby.“

„C-o-o-ó-ž-e?“

„Ano, pane Cohene.“

„Koukejte se, já...“

„Ano, pane Cohene?“

„Koukejte... proč bych já... a jak bych sakra mohl vůbec vědět, kde Peter Kelby bydlí? Totiž...“

„Někdo totiž věděl, kde bydlí, pane Cohene, protože mu ten někdo prostřelil hlavu. Plným právem máme podezření, že ten někdo předtím usmrtil šest lidí přímo tady ve městě.“

„Petra Kelbyho jsem neviděl od chvíle, co jsem odešel z univerzity,“ ohrazoval se Cohen. „Neměl jsem tušení, že bydlí v Minneapolisu.“

„Jenomže, pane Cohene, jeho bydliště někdo vypátral. Pane Cohene, to není příliš obtížné, neboť jedna příjemná paní jménem Agnes Moriartyová z Ramseyovy univerzity si klidně zjistila Kelbyho adresu - a to neměla vůbec zájem ho zavraždit.“

„Já rovněž ne!“ vykřikl Cohen.

„Ale ten večírek vám pořád straší v hlavě, že ano, Cohene?“

„Proč vás straší?“

„Moc jste si házeli hrbem?“

„Střílet z pušky je gusto, že?“

„S kterou holkou jste si užíval, Cohene?“

„Co jste té noci ještě prováděl?“

„DRŽTE HUBU, DRŽTE HUBU!“ zařval Cohen.

V kanceláři nastalo najednou hluboké ticho. Přerušil je Carella dotazem: „Jak se jmenuje ten váš psychiatr, Cohene?“

„Proč?“

„Chceme mu položit pár otázek.“

„Jděte se bodnout!“ řekl Cohen.

„Třeba si své choulostivé postavení ani neuvědomujete, Cohene.“

„Ale uvědomuju, ovšem. Jenže všechno, co řeknu lékaři nebo on mně, je má soukromá věc, nikoli vaše. S těmi ztracenými vraždami nemám nic společného. Můžete klidně šťourat a zpěvračet celou mou minulost, ale některé mé privátní věci zůstanou privátní, slyšíte? Protože s vámi ani s tím vaším případem nemají sebemenší souvislost, týkají se pouze mne osobně. Slyšíte? Mne. Davida Arthura Cohena, srabáckého výrobce fůrů, který se ani nedovede zasmát, víte? Neumím se smát, víte, proto navštěvuji psychiatra, jasně? A třeba jsem se nedovedl smát už ve čtyřicátém roce, tenkrát mi bylo osmnáct - ani na tom prokletém večírku, který mě měl uvést do stavu extáze, ale z toho ještě nevyplyvá, že chodím střílet lidi. Zabil jsem jich už dost. V životě jsem zabil celkem čtyřicet sedm lidí, samé Japonce, a nad každým jedním z nich brečím noc co noc.“

Detektivové na něj několik vteřin zírali, načež Meyer oběma kolegům pokynul, a trojice detektivů odešla do kouta, kde se shlukli hlavami k sobě.

„Co myslíš?“ zeptal se Meyer.

„Zdá se mi, že jsme káplí na pravého,“ řekl Carella.

„Jo, myslím si to taky.“

„Já si tak zcela jist nejsem,“ řekl Kling.

„Máme ho zadržet?“

„Nemáme nic, aby to sedělo,“ řekl Carella.

„Nemusíme ho zatknout kvůli vraždě. Vymyslíme něco jiného, jak ho tady chvíli zdržet. Myslím, že když si ho ještě chvíli podáme, kápne božskou.“

„Kvůli čemu ho vzít do vazby? Pro tuláctví? Je přece výdělečně zaměstnán.“

„Pro urážku na cti.“

„Jak to?“

„Před chvílí nadával.“

„Co myslíš?“

„Řekl, aby ses šel bodnout.“

„To neprojde,“ řekl Carella.

„Přece ho nenecháme odejít jen tak?“

„Jak dlouho ho můžeme zadržet bez uvalení vazby?“

„Jestliže přijde případ před soud, ten pak rozhodne, zda vazba trvala přiměřenou dobu. Ovšem, milánku, jestli nám to sklapne, budeme mít na krku žalobu pro újmy utrpěné zajišťovací vazbou a nepomůže nám ani pámbu.“

„Když ho zadržíme, tak ho vlastně nebereme do vazby, nebo ano?“ zeptal se Kling.

„To je pořád jedno a totéž. Jakmile mu zabráníme volně odejít, je to vazba. Může se jasně a prokazatelně domáhat nároků na odškodné vůči městu i policistovi, který ho zatkl.“

„Tak co s ním sakra budeme dělat?“

„Myslím, že bychom měli zatelefonovat do kanceláře státního nevládního,“ řekl Carella.

„Myslíš?“

„Rozhodně. Zavolej ústředí městské kriminálky, vysvětlí jim, že máme podezřelého, který vypadá slibně, a že potřebujeme, aby se zástupce státního návládního účastnil výslechu. Ať rozhodnou oni.“

„To bude nejlepší," řekl Meyer. „Berte?"
„Zkusme ho zpracovávat ještě dalších deset minut a možná že z něj něco dostaneme."
„Pochybují, že to bude k něčemu."
„Dobře, tak dělej, jak rozumíš."
„Zavoláš tedy ústředí, Steve?"
„Jasně. Co mezitím uděláme s ním?"
„Odvedu ho dolů."
„Ne do cel, Meyere."
„Ale kdepak, budu drobet filmovat, abych ho zdržel. Stejně asi neví, jak to s tím zadržením chodí."
„Dobrá," řekl Carella.
Meyer přešel místnost. „Tak pojďte, Cohene."
„Kam mě vedete?"
„Dolů. Potřebují, abyste se podíval na několik fotografií."
„Na jaké fotografie?"
„Na fotky těch lidí zavražděných odstřelovačem."
„Proč?"

„Soudím, že byste je měl vidět. Chceme mít jistotu, že to jsou titíž lidé, co účinkovali v představení."
„Tak ano," řekl Cohen. Zdálo se, že se mu velice ulevilo. „Potom mohu odejít?"
„Radši si ty fotografie nejdříve prohlédněte."

Vyšel s Meyerem a Klingem z kanceláře. Na chodbě venku prošel kolem jiného muže. Byl to asi pětáctýřicátník v pomačkaném hnědém obleku, menší, obtloustlé postavy, smutných hnědých očí. Došel k laťové přepážce, zastavil se u ní a s kloboukem v ruce čekal, až si ho někdo všimne.

Carella, který seděl u stolu nejbližší přepážky, mezitím už vytočil číslo městského pátracího oddělení, úkosem pohlédl na muže a soustředil se na telefon.

„Ne, ještě jsme ho nevzali do vazby," řekl Carella. „Nemáme nic, co bychom mu přišli, aby to sedělo." Odmlčel se a poslouchal. „Ne, nic nám neřekl. Všechno popírá. Myslím, že změkne, když ho vezmeme do prádla. Dobře. Můžete k nám hned někoho poslat? Ano, ale na jak dlouho ho legálně můžeme zadržet? Ano, to je i můj názor. Myslím, že by o tom měl rozhodnout někdo z kanceláře státního návladního. Dobře, kdy se může nejdřív dostavit? To je pozdě. Nemůžete sehnat někoho, kdo by přišel ještě teď dopoledne? Ano, výborně, budeme ho očekávat."

Zavěsil a otočil se k návštěvníkovi.

„Přejete si, pane?"
„Jsem Lewis Redfield," odpověděl muž.
„Prosím, pane Redfelde?"
„Nerad vás obtěžuji..."
„Ano?"

„...ale domnívám se, že mé ženě hrozí nebezpečí."
„Pojďte dovnitř, pane Redfelde," řekl Carella.

Redfield kývl, váhavě přikročil k přepážce, šmátral po klice a potom se nerozhodně zastavil. Carella přistoupil a otevřel mu vrátka.

„Děkuji vám," řekl Redfield a počkal, až ho Carella dovede ke stolu.

Když usedli, zeptal se Carella: „Proč se domníváte, že vaši ženě hrozí nebezpečí, pane Redfelde? Dostala nějaké výhrůžné..."

„To ne, ale já... snad to budete považovat za hloupost."

„Co chcete říci, pane Redfelde?"

„Zdá se mi, že snad má na ni spadeno ten chlap."

„Který chlap?"

„Ten odstřelovač."

Carella si olízl rty a dlouze hleděl na malého obtloustlého muže proti sobě. „Jak jste na to přišel, pane Redfelde?"

„Víte, čtu noviny," řekl Redfield. „Všichni ti zavraždění... před mnoha lety účinkovali s Margaret v jedné hře."

„S Margaret Buffovou? Vaše žena se tak jmenovala za svobodna?"

„Ano, pane."

„Kdo by to řekl!" Carella se usmál a podal muži ruku. „Jsem velice rád, že vás poznávám, pane Redfelde. Pokoušeli jsme se zjistit adresu vaší ženy."

„Byl bych přišel dřív, nebyl jsem si však jist."

„Kde je vaše žena, pane? Velmi rádi bychom si s ní pohovořili."

„Proč?"

„Zadrželi jsme člověka, který je vážně podezřelý, a každá informace..."

„Vy jste toho vraha chytili?"

„Nevíme to jistě, pane Redfelde, ale domníváme se, že ano."

Redfield si hlasitě oddechl. „To velice rád slyším. Nemáte tušení, jaké nervové napětí prožívám. Byl jsem přesvědčen, že Margaret může být každou chvíli..." Zavrtěl hlavou. „Opravdu se mi ulevilo."

„Můžeme si s ní promluvit, pane?"

„Ano, ovšem." Redfield se odmlčel. „Koho jste zatkli? Co je to za člověka?"

„Jmenuje se David Arthur Cohen," řekl Carella. „Zatím však není ještě zatčen, pane."
„Také v té hře účinkoval?"
„Ano."
„Proč to udělal? Proč všechny ty lidi zabíjel?"
„To zatím přesné nevíme. Jen se domníváme, že to nějak souvisí s večírkem, kterého se účastnil."
„S jakým večírkem?" zeptal se Redfield.
„Vysvětlení je poněkud složité, proto bych rád promluvil s vaší ženou."
„Beze všeho," řekl Redfield. „Zavolejte Grover 62 - 100. Mohl byste ji nyní zastihnout."
„To je vaše číslo domů, pane?"
„Ano."
„Bude možné, aby vaše žena přijela okamžitě?"
„Myslím, že ano."
„Děti nemáte, pane?"
„Prosím?"
„Nebude třeba, aby někdo mezitím dohlédl na děti? Mohl bych zařídít..."
„Ne. Jsme bezdětní." Redfield rychle dodal: „Jsme spolu teprve krátkou dobu."
„Chápu," řekl Carella. Přitáhl si telefonní aparát a začal vytáčet.
„Dva roky. Jsem druhým manželem Margaret."
„Rozumím."
„S prvním mužem se v šestapadesátém roce rozvedla."
Carella přiložil sluchátko k uchu a naslouchal vyzvánění na druhém konci. „Velmi nutně ji zde potřebujeme, protože buď Cohena zatkneme pro podezření z vraždy, nebo ho musíme pustit. Zanedlouho přijde někdo z úřadu státního návladního a nám by velice pomohl nějaký konkrétní důkaz. Vaše žena by snad mohla..."
„Haló?" řekl ženský hlas.
„Mluvím s paní Redfieldovou?"
„Ano?"
„U aparátu detektiv Carella, 87. služebna. Váš manžel sedí u mne v kanceláři, paní Redfieldová. Snažili jsme se vás najít v souvislosti s těmi vraždami spáchanými odstřelovačem."
„Ach ano," řekla. Její hlas náhle podivně zbezbarvěl.
„Rád bych, kdybyste mohla přijít k nám na pátrací oddělení. Máme tu podezřelého a velmi naléhavě s vámi musíme mluvit."
„Prosím?"
„Můžete přijít ihned?"
„Ano."
„Výborně, paní Redfieldová. Dole ve vrátnici jednoduše řeknete, že jdete za mnou, za detektivem Carellou, a strážný vás pustí."
„Dobrá. Kde úradujete?"
„Na Groverově třídě, hned proti vchodu do parku."
„Ano. Je u vás Lewis?"
„Je. Přejete si pane Redfielda k telefonu?"
„Ne, to je v pořádku."
„Tak za chvíli na viděnpu."
„Dobrá," řekla Margaret Redfieldová a zavěsila.
„Přijede," řekl Carella.
„Fajn," odpověděl Redfield.
Carella se usmál a položil sluchátko. Aparát zadrmčel téměř vzápětí. Znovu zvedl sluchátko a řekl: „87. služebna, Carella."
„Carella, tady Freddie Holt z osmaosmdesátky na druhé straně parku."
„Zdravím tě, Freddie," řekl Carella potěšeně. „Co máš na srdci?"
„Pořád ještě hledáš toho odstřelovače?"
„Jo."
„Prima. Zrovna jsme ho čapli."
„Cože?" zeptal se Carella.
„No, toho chlápka, co hledáš."
„Jak tomu mám rozumět?"
„Sbalili jsme ho před deseti minutami. Dopadli ho Shields a Durante na střeše v Rexworthské třídě. Střelil dvě žensky na ulici, než jsme ho stačili odzbrojit." Holt se odmlčel. „Carella? Slyšíš mě?"
„Slyším," řekl Carella unaveně.

Kapitola 16

Muž za mřížemi klece v služebně 88. pátracího oddělení byl zuřící šílenec. Byl oblečen v texasky a potrhanou bílou košili, měl dlouhé a rozcuchané vlasy a divoký pohled. Jako opice šplhal po stěnách svého malého vězení, vykukoval

na detektivy v kanceláři, vrčel a plival a koulel očima.

Jakmile Carella vešel do služebny, muž v kleci vykřikl: „Tady je další. Zastřelte toho hříšníka!“

„To je ten chlápek?“ zeptal se Carella Holta.

„Jo, to je on. Hej, Danny!“ zavolal Holt. Detektiv sedící za jedním stolem se zvedl a přistoupil k nim.

„Steve Carella. Danny Shields.“

„Zdravím tě,“ řekl Shields. „Myslím, že jsme se někdy už viděli. Při tom požáru na Čtrnácté, že?“

„Jo, taky se mi zdá,“ řekl Carella.

„Nepřibližuj se k té kleci,“ varoval ho Shields. „Ten chlap plivá po lidech.“

„Řekneš mi bližší okolnosti, Danny?“ zeptal se Carella.

Shields pokrčil rameny. „Moc toho není. Strážník na obchůzce asi před půlhodinou volal - bylo to asi tak před půlhodinkou, vid', Freddie?“

„Jo, tak nějak,“ řekl Holt.

„Oznámil nám, že nějaký cvok odstřeluje ze střechy ulici. Durante a já jsme se tam vypravili, a když jsme přišli na místo, ten cvok střílel ještě pořád ostošest. Vyběhl jsem po schodišti a Durante zase sousední budovou, víš, abychom se dostali na střechu a překvapili ho. Než jsme vylezli nahoru, trefil dvě ženy na ulici. Jednu starou dámu a jednu těhotnou ženu. Obě leží v nemocnici.“ Shields zavrtěl hlavou. „Zrovna před chvilkou jsem mluvil s lékařem. Povídal, že ta těhotná to nepřežije. Stará dáma má jistou naději. Takhle to chodí vždycky, že?“

„Co se odehrálo na té střeše, Danny?“

„No, Durante ho ostřeloval z vedlejší střechy a já se k tomu cvokovi přiblížil zezadu. Byla to s ním fuška, to mi věř. Jen se na něho podívej! Myslí si o sobě, že je Tarzan.“

„Zastřelím hříšníky!“ zaječel muž v kleci. „Všecky ty ohavné hříšníky zastřelím!“

„Máš jeho zbraň?“

„Jo. Je tamhle na stole, má cedulku a je připravena k předání.“

Carella se podíval na stůl. „Vypadá jako dvaadvacítko,“ řekl.

„To taky je.“

„Nemůžeš z ní vystřelit třistaosmičku,“ řekl Carella.

„Tvrdí to někdo?“

„Tak proč mi tedy toho chlápka chceš přehrát?“

„Počítali jsme, že bys o něj možná měl zájem. Víš, Carello, prohání nás kvůli tomu pořád seshora. Zrovna včera volali z ústředí našemu poručíkovi, jestli vám ze sedmaosmdesátky vůbec nějak pomáháme nebo vedeme sladký život.“

„Pochybují, že ten chlápek má nějakou souvislost s mým případem,“ řekl Carella.

„Tak co bys tedy od nás chtěl?“

„Už jste prohledali jeho byt?“

„Jakýpak byt? Přespává stejně někde v parku na lavičce.“

„Kde vzal pušku?“

„Zrovna kontrolujeme seznam ukradených zbraní. Předevčirem v noci bylo pár zastaváren vykradeno. Třeba to má na svědomí tenhle chlápek.“

„Už jste ho vyslyšeli?“

„Vyslyšeli? Hraší mu v bedně, jenom pořád vyhrožuje hříšníkům zastřelením a plivá na každého, kdo se k němu přiblíží. Koukni, jak ten magor řadí.“ Shields pohlédl na vězně a dal se do smíchu. „Pro všechny svaté, vždyť je to hotová opice, jenom se na něj podívej,“ řekl.

„Až zjistíte jeho adresu, tak mu profilujte kvartýr, ano? Hledáme nějakou pušku pro střely Remington ráže 308.“

„Takových pušek je celá řada, kamaráde,“

„Jistě, ale dvaadvacítko mezi ně nepatří.“

„To ne.“

„Měli byste zavolat Buenavistu a říct jim, aby na psychiatrii přichystali lůžko.“

„Už se stalo,“ řekl Shields. „Takže ty o toho chlápka nemáš zájem?“

„Sotva.“

„Škoda. Abych ti pravdu řekl, Carello, měli bychom ho moc rádi z krku.“

„Pročpak? Je to přece takový hodný a milý pán.“

„Víš, máme s ním jeden problém.“

„Jaký problém?“

„Kdo toho cvoka vyndá z té klece?“ zeptal se Shields.

Když se Carella vrátil do kanceláře, čekala na něj Margaret Buffová-Redfieldová.

Bylo jí devětadvacet a vypadala unavené. Mela kaštanové vlasy, hnědé oči, na rty si nanasla příliš tmavý odstín rtěnky, jenž se k její pleti nehodil, a šaty na ní zplihle visely.

Chabě stiskla Carellovi ruku, když je její manžel navzájem představil, načež na něj pohlédla, jako by každou chvíli čekala, že ji Carella udeří. Blesklo mu hlavou, že ta žena byla nejednou udeřena již dříve. Vrhla pohled na nesmělého Redfielda a potom obrátil pozornost na Margaret.

„Paní Redfieldová,“ řekl, „rádi bychom vám položili několik otázek.“

„Prosím,“ řekla Margaret.

V náhlém vnuknutí se Carella otočil k Redfieldovi a řekl: „Pane Redfelde, nebudete se snad hněvat, ale mluvil bych rád s vaší paní mezi čtyřma očima.“

„Proč?“ otázal se Redfield. „Jsme manželé. Nemáme před sebou tajnosti.“

„To vím, a věřte mi, že na to беру zřetel. Jenomže z praxe máme zkušenost, že v přítomnosti svých manželů nebo manželek bývají lidé nervózní, a proto s nimi rozmlouváme o samotě, když je to možné.“

„Rozumím,“ řekl Redfield.

„Je to tak.“

„No...“

„Když budete tak laskav, pane, požádám Miscola, aby vás zavedl do pokoje na konci chodby. Tam máte k dispozici různé časopisy, můžete kouřit...“

„Jsem nekuřák,“ odpověděl Redfield.

„Miscolo vám přinese šálek kávy.“

„Děkuji, já nechci...“

„Miscolo!“ vykřikl Carella a volaný rychle přiběhl. „Uvedeš pana Redfielda do čekárny a postaráš se o něho, ano?“

„Račte za mnou, pane,“ řekl Miscolo.

Redfield se zdráhavě zvedl ze židle a vyšel za Miscolem z kanceláře. Carella počkal, dokud si nebyl jist, že je Redfield mimo doslech, a potom se obrátil k Margaret. „Vypravujte mi o tom večírku v roce čtyřicátém,“ řekl rychle.

„Co?“ zeptala se zaraženě.

„O tom večírku v bytě Randyho Nordena.“

„Jak... odkud jste se to dověděl?“

„Vím to.“

„Víš o tom manžel?“ zeptala se rychle.

„Na to jsme se ho neptali, paní Redfieldová.“

„Nepovíte mu o tom, vidíte?“

„Ovšemže ne. Chceme se jenom dovědět něco o Davidu Arthuru Cohenovi, paní Redfieldová. Můžete mi říci, jak se oné noci choval?“

„Nevím,“ řekla. Poposedla si dál dozadu a hlas se jí dral úpěnlivě z hrdla, jako by nad ní Carella držel hůl a vyhrožoval jí. Oči měla doširoka rozveřené, odsunula se ještě dál, zády a rameny se přitlačila k opěradlu.

„Co dělal, paní Redfieldová?“

„Nevím,“ řekla a opět ta slova zazněla jako záupnění a oči jí nejistě zamžikaly.

„Paní Redfieldová, netáží se vás, co jste tu noc dělala vy. Chtěl bych jenom vědět...“

„Já nic neudělala!“ vykřikla a sevřela opěradla židle oběma rukama, jako by věděla, že nyní bude udeřena, a chystala se čelit ráně.

„Nikdo nic takového neříkal, paní Redfieldová. Jenom bych chtěl vědět, zda se stalo něco, co snad Cohena přivedlo k...“

„Nic se nestalo,“ řekla. „Chci domů. Chci, abyste přivedl manžela.“

„Paní Redfieldová, domníváme se, že jsme dopadli vraha. Tvrdí, že s těmi vraždami nemá nic společného, ale kdybychom zjistili sebemenší maličkost, která by mu rozvázala jazyk...“

„Nevím nic. Chci domů.“

„Paní Redfieldová, nerad bych...“

„Nevím nic.“

„... vás uváděl do trapné situace nebo vaše postavení ztěžoval. Ale když se nám nepodán najít nic konkrétního...“

„Už jsem vám říkala, že nic nevím. Chci domů. Já nic nevím.“

„Paní Redfieldová,“ řekl Carella mírně, „víme všechno, co se stalo oné noci u Randyho Nordena. Všechno. Vyprávěli nám o tom Helen Struthersová a rovněž Cohen.“

„Nic jsem neudělala. To oni.“

„Kdo?“

„Oni... ti druzí.“

„Kteří druzí?“

„Helen a Blanche. Já ne. Já ne.“

„Co vám udělali?“

„Nemohli mě k tomu přimět,“ řekla Margaret. „Nechtěla jsem a oni mě k tomu nemohli přimět. Vím, co se sluší. Bylo mi teprve sedmnáct, ale já dobře věděla, co se sluší a co ne. To ti druzí, rozumíte.“

„Nepodílela jste se na ničem, co se tam udalo, je to tak?“

„Ano, to souhlasí.“

„Proč jste tedy neodešla, paní Redfieldová?“

„Protože oni... oni mě drželi. Všichni. Děvčata taky. Drželi mě, zatímco... víte, já vlastně vůbec v té hře nechtěla vystupovat. Hrála jsem Mág, číšnici, byla to číšnice, ani ne děvče jako ostatní, maminka mi ze začátku nechtěla dovolit v tom představení hrát už kvůli tomu, jaká špatná děvčata měly ty herečky představovat, já v tom hrála jen proto, že mě k tomu přemluvil Randy. Ale pravou Randyho povahu jsem poznala až teprve pozdě v noci po tom večírku, když byl s Helen. Tím to všechno začalo, že tam byl s Helen, a pilo se tam...“

„Byla jste opilá, paní Redfieldová?“

„Ne, ano, já nevím. Určitě jsem opilá byla, protože střízlivá bych jim nikdy nebyla dovolila, aby...“

Margaret se odmlčela.

„Ano?“

„Nic.“

„Paní Redfieldová, chcete to říci policistce?“

„Nemám co říct.“

„Přivedu vám policistku.“

„Nemám jí co říct. Nenesu vinu na tom, co se stalo. Nikdy jsem... myslíte, že jsem si přála, aby k tomu došlo?“

„Miscolo, přiveď policistku, ale ať už to letí!“ zavolal Carella.

„To ti druzí, ne já. Byla jsem opilá, jinak by mě nemohli udržet. Bylo mi teprve sedmnáct. O takových věcech jsem nic nevěděla, protože jsem byla slušně vychovaná. Kdybych nebyla opilá... nebyla bych jim dovolila, aby mi zničili život. Kdybych byla věděla, co je Randy za chlapa, jaký je hnusný sprosták tělem a duší, kdybych to byla věděla o těch druhých, zejména o Helen, kdybych byla věděla, co je ona zač, nebyla bych na večírku zůstala, nebyla bych vypila ani skleničku, ani bych nebyla účinkovala v té hře, kdybych byla věděla, co jsou zač ti mládenci a holky, kdybych byla věděla, co se mnou provedou, kdybych to jen bývala věděla. Bylo mi ale sedmnáct, na podobné věci jsem vůbec nepomyslela, a když řekli, že si po představení uděláme večírek, myslela jsem si, že to bude příjemná zábava, nakonec tam měl přijít profesor Richardson, ale oni už začali pít za jeho přítomnosti a potom, když odešel, to mohlo být asi kolem půlnoci, začali naplno, předtím jsem neochutnala nic silnějšího než pivo a oni začali najednou nalévat alkohol, a než jsem se vzpamatovala, zůstalo nás tam jenom šest...“

Alf Miscolo viděl jít policistku po chodbě ke kanceláři a řekl si v duchu, že snad už brzy bude moci přestat předstírat snahu, aby se Lewis Redfield nenudil. Redfielda rychle omrzelo dokonce i nové číslo obrázkového časopisu Saturday Evening Post a nyní se vrtěl neklidně na židli v místnůstce vedle Miscolovy kukaně, spoře zařízené nábytkem a nepřesně nazývané „recepcí“. Miscolo si přál, aby Redfield a jeho žena odešli konečně domů a on se zase mohl vrátit k psaní a zakládání spisů. Jenomže místo toho policistka zmizela na chodbě a Redfield neklidně poposedával na židli, jako by jeho žena byla upadla do spárů nelítostných mučitelů.

Miscolo byl sám ženáč, a tak řekl: „Nedělejte si o manželku žádné starosti, pane Redfelde. Odpoví jim jenom na pár otázek.“

„Manželka je žena velmi nervózní.“ odpověděl Redfield. „Bojím se, že ji třeba rozruší.“ Promluvil, ale na Miscolu se nepodíval. Soustředěval pohled a veškerou pozornost na otevřené dveře vedoucí na chodbu. Ze svého místa nemohl vidět na služebnu ani nemohl slyšet, o čem se tam mluví, přesto však upíral oči na chodbu a zdálo se, že nastražuje uši, aby zachytil sebemenší zvuk.

„Jak dlouho jste už ženat, pane?“ zeptal se Miscolo, aby udržel zábavu v chodu.

„Dva roky,“ řekl Redfield.

„To jste vlastně novomanželé, že?“ řekl Miscolo a zazubil se. „Proto si kvůli ní děláte takové starosti. Například já jsem ženatý...“

„Myslím, že do kategorie novomanželů nespadáme,“ řekl Redfield. „Nepatříme zrovna mezi mládež.“

„Totiž, já nemyslel.“

„A kromě toho je manželka provdána podruhé.“

„Aha,“ řekl Miscolo a nenapadlo ho nic, co by k tomu dodal.

„Ano,“ řekl Redfield.

„No, spousta lidí uzavírá sňatek později,“ řekl Miscolo nepřesvědčivě. „Mockrát se už ukázalo, že takové manželství spíš vydrží. Partneři jsou ochotni vzít na sebe odpovědnost za rodinu, urovnat...“

„My žádnou rodinu nemáme,“ řekl Redfield.

„Prosím?“

„Žádné děti nemáme.“

„No, ty přijdou dřív nebo později,“ řekl Miscolo s úsměvem. „Ledaže ovšem děti nechcete.“

„Já bych chtěl mít rodinu,“ řekl Redfield.

„Není nad to,“ odpověděl Miscolo, který se tímto tématem rozehl. „Mám dvě děti, holku a kluka. Dcera studuje na obchodní střední škole kurs pro sekretářky. Syn je zase na technice v Bostonu. Byl jste někdy v Bostonu.“

„Ne.“

„Já tam byl, když jsem sloužil u válečného námořnictva, jo, dávno před druhou světovou válkou. Taky jste sloužil v armádě?“

„Ano.“

„U které zbraně?“

„V armádě.“

„Nejsou někde blízko Bostonu kasárna?“

„To nevím.“

„Zdá se mi, že jsem tam tenkrát viděl spoustu vojáků,“ pokrčil Miscolo rameny. „Kde jste vojákoval?“

„Jak dlouho to ještě bude trvat?“ zeptal se Redfield najednou.

„No, nanejvýš ještě pár minut. Kde jste vojákoval, pane Redfelde?“

„V Texasu.“

„A co jste dělal?“

„No, jako obvykle. Sloužil jsem u pěchoty.“

„Dostal jste se taky za moře?“

„Ano.“

„Kam?“

„Účastnil jsem se invaze do Normandie.“

„Vážně?“

Redfield přikývl. „Den D plus jedna.“

„To jistě nebyl žádný med, co?“

„Vývázl jsem,“ řekl Redfield.

„Díky bohu. Spousta vojáků na to doplatila.“

„To vím.“

„Abych vám řekl pravdu, cítím tak trochu lítost, že jsem se toho nemohl účastnit. Myslím to vážně. Když jsem sloužil u válečného námořnictva, vůbec se nikomu ani nesnilo, že bude nějaká válka. A potom, když vypukla, jsem už byl moc starý. Byl bych pyšný, kdybych byl mohl bojovat za vlast.“

„Proč?“ zeptal se Redfield.

„Proč?“ Na chvíli to Miscolovi vyrazilo dech. Potom řekl: „No... kvůli... budoucnosti.“

„Zabezpečit svět pro demokracii?“

„Jo. To a...“

„A uchovat svobodu příštím generacím?“ Redfieldův hlas měl podivně výsměšný tón. Miscolo na něj udiveně zíral.

„Myslím, že je důležité, aby mé děti vyrůstaly svobodně,“ řekl Miscolo posléze.

„To si myslím rovněž,“ odpověděl Redfield. „Vaše děti a moje.“

„Ano, tak je to. Až děti budete mít.“

„Ano, až je budu mít.“

V místnosti nastalo ticho.

Redfield si zapálil cigaretu a mávnutím uhasil plamínek. „Proč jim to jen tak dlouho trvá?“ zeptal se.

Policistce, která mluvila s Margaret Redfieldovou o samotě, bylo čtyřiaadvacet let. Jmenovala se Alice Bannionová, seděla naproti paní Redfieldové v prázdné služebně a s očima vyjevenýma a srdcem bušícím naslouchala každému jejímu slovu. Margaret trvalo pouze čtvrt hodinu, aby podrobně vyličila, co se udalo na večíрку v roce 1940. Během vyprávění Alice Bannionová střídavě rudla, bledla, byla ořřesena, cítila podivné vzrušení, odpor, zájem i soucit. Hodinu po poledni Margaret a Lewis Redfieldovi opustili služebnu a detektiv 3. třídy Alice Bannionová usedla ke stroji, aby sepsala hlášení. Pokusila se je sestavit objektivně, s minimálním citovým zaujetím. Ale čím déle psala, čím víc pronikala do minulosti, tím častěji se na papíře vyskytovaly překlepy. Když konečně vytáhla list ze stroje, byla celá zpocená. Říkala si, že si dnes neměla brát podvazkový pás. Hlášení odnesla do poručíkovy kanceláře, kde čekal Carella. Stála u stolu, zatímco Carella četl její zápis svědecké výpovědi.

„Tohle se tam tedy stalo?“ zeptal se.

„Tohle se tam stalo,“ odpověděla. „Prokážeš mi napříště jednu laskavost, ano?“

„Co to má být?“

„Výptávej se sám,“ řekla Alice Bannionová a vyšla & kanceláře. „Ukaž,“ řekl poručík Byrnes a Carella mu podal hlášení:

Podrobnosti

Pí Redfieldová silně rozrušena nechtěla vůbec o věci hovořit. Prohlásila, že to v životě řekla pouze jedné osobě, svému rodinnému lékaři, protože její stav si naléhavě vyžadoval lék. zákroku. Navštěvuje téhož praktického lékaře dodnes: MUDr. Andrew Fidio, Amsleyova třída 106, Isola.

Pí Redfieldová prohlásila, že jí byly proti její vůli vnucovány alkoholické nápoje na večíрку v domě Randolpha Nordena, konaném v dubnu 1940. Prohlásila, že byla už opilá, když v jednu či ve dvě ráno ostatní studenti odešli. Věděla, že na večíрку začíná docházet k nevázanostem, ale měla už tolik v hlavě, že se nezmohla k odchodu. Odmítla se účastnit volné zábavy v ostatních pokojích, zůstala v obývacím u klavíru. Obě druhá děvčata, Blanche Lettigerová a Helen Struthersová, pí Redfieldovou odvěklely násilím do ložnice a s pomocí chlapců ji držely, zatímco ji Randy Norden „zneužíval“. Pokusila se z ložnice utéci, ostatní jí však svázali ruce a napadali ji jeden po druhém, dokud neztratila vědomí. Prohlásila, že toho násilí se na ní dopouštěli všichni přítomní chlapci, a vzpomíná si, že děvčata se tomu smála. Také si mlhavě vzpomíná, že něco hořelo, jedna záclona vzplanula. Kolem páté hodiny ranní ji kdosi odvedl domů, kdo to byl, neví. Z rodičů žila pouze její matka, které ze strachu nic neřekla.

Asi v říjnu 1940 navštívila dr. Fidio kvůli podráždění děložního hrdla. Krevní zkouška prokázala pohlavní nákazu a chronický gonorrhoidní zánět cervix. Vyprávěla dr. Fidiovi o tom dubnovém večíрку a on jí doporučil pachatele soudně stíhat. Odmítla, protože nechtěla, aby se matka o té příhodě dověděla. Vážné příznaky doktora přiměly, že ji poslal na operaci. V listopadu se jí v nemocnici p o drobila. Její matce dr. Fidio řekl, že pacientka se podrobila operaci slepého střeva.

Pí Redfieldová se dodnes domnívá, že to „chytila“ od Randy Nordena, určitě to ale neví, neboť se na ní vystřídali všichni přítomní studenti. Mezi řečí dala na srozuměnou, že také došlo k nepřírozenému styku s děvčaty, ale nemohla se přimět, aby se rozhovořila o věci blít. Prohlásila, že je ráda tomu, že ti muži byli usmrceni. Když jí bylo řečeno, že Blanche Lettigerová se stala později prostitutkou, odpověděla: „To mě nepřekvapuje.“ Zakončila slovy: „Přála bych si, aby Helen byla také mrtva. Ona všechno začala.“

Zpracovávali Davida Arthura Cohena po čtyři hodiny a podrobili ho nárazové léčbě, o jaké se jeho psychiatrovi ani nesnilo. Znovu a znovu musel opakovat podrobnosti o večíрку pořádaném před mnoha lety, četli mu výňatky z výpovědi Margaret Redfieldové, četli mu je znovu, chtěli, aby jim vlastními slovy vyprávěl, co se tehdy udalo, žádali, aby jim vysvětlil, proč záclony začaly hořet, tázali se ho, jaké kousky tam ty dívky prováděly, všechno omílali znova a znova, až to Cohen déle nevydržel a v slzách opět a opět prostě jen opakoval: „Nejsem vrah. Nejsem vrah.“

Náměstek státního návladního, který se dostavil k výslechu, se po něm sešel s detektivy na krátkou schůzku.

„Pochybují, že ho můžeme zadržet,“ řekl náměstek. „Nemáme žádný pádný důkaz, který bychom soudu předložili.“

Carella a Meyer přikývli.

„Pověsíme mu někoho na paty," řekl Carella. „Díky, že jste přišel."

Ve čtyři hodiny odpoledne byl David Arthur Cohen propuštěn. Bert Kling dostal příkaz, aby ho sledoval. Neměl s tím vůbec žádnou práci, neboť Cohen byl zastřelen, když v odpoledním slunci sestupoval po schodišti před policejní budovou.

Kapitola 17

Naproti policejní budově nestály jiné budovy, rozkládal se tam jenom park. Za nízkou kamennou zídhou, lemující chodník, nerostly žádné stromy. Detektivové za ní našli vypálenou nábojnici a došli k názoru, že odtud vrah vypálil ránu ze vzdálenosti mnohem menší než obvykle, takže střela utrhla Cohenovi půl hlavy. Kling vyběhl okamžitě z kanceláře a hnál se po schodišti dolů, přes ulici a do parku, kde bez cíle běhal po pěšinkách a nakukoval do houštin, ale vrah byl ten tam. Zpovzdálí bylo slyšet jenom zurčení vodotrysku.

Strážníci 87. revíru se začali dívat na celou věc jako na velkou legraci. Když je zastřelen člověk na schodišti před policejní budovou, je to ovšem velmi pochmurný žert, ale oni se tím přesto dobře bavili. Bylo jim známo, že si detektivové nahoře v patře objednali na odpoledne státního návladního, také věděli, že Cohen pobyl zatraceně dlouho ve službě, a vtípkovali, že si teď už nemůže stěžovat na neoprávněné zatčení, protože ho jako na zvanou kdosi odbouchl. Jakýsi strážník žertem poznamenal, že postačí, aby ti detektivové ještě nějakou chvíli počkali, než všichni účinkující budou po smrti, že pak vraždy ustanou a oni všichni budou moci jít domů se pořádně vyspat. Jiný strážník měl lepší nápad. Jde prostě o vylučovací metodu. Jakmile vrah pozabíjí všechny osoby kromě jediné, má potom ten, kdo zůstane naživu, všechny vraždy očividně na triku.

Carella to za legraci zrovna nepovažoval. Věděl, že ani Thomas Di Pasquale, ani Helen Wareová neprostřelili Cohenovi lebku, protože byli oba sledováni policisty, kteří z nich nespouštěli oči. Naproti tomu Lewis a Margaret Redfieldovi ze služebny odešli v jednu, asi tři hodiny předtím, než Cohen vyšel na schodiště, kde ho čekala střela Remington ráže 0,308. Detektiv Meyer Meyer neprodleně navštívil Redfieldův byt na nároží Groverovy třídy a 41. ulice ve čtvrti Isola a dověděl se, že Margaret Redfieldová šla ze služebny rovnou ke kadeřníkovi: zřejmě po svém očištném zážitku cítila potřebu trochu se přikrášlit. Lewis Redfield řekl Meyerovi, že se po odchodu z policejní služebny vrátil do kanceláře v Curwin Street, kde zůstal do pěti hodin, načež šel domů. Dokonce si pamatoval, že sekretářce nadiktoval několik dopisů a ve tři hodiny šel na poradu. Telefonický dotaz v jeho kanceláři potvrdil, že Redfield přišel do práce kolem půl druhé a odešel teprve v pět hodin. Kde byl Redfield o čtvrté hodině, v kritické době, kdy byl Cohen zavražděn, se Meyer nedověděl. Sotva se však dalo pochybovat, že se Redfield zdržoval někde v budově. Nicméně protože se vyskytl ten malý stín pochybnosti, Meyer zavolal Carellovi, že se na chvíli ještě Redfieldovým zavěsí na paty. Carella Meyerovi nápad schválil a potom odešel domů se navečeřet. Ani on, ani Meyer na celém případu nic legračního neviděli. Ve skutečnosti ho měli až po krk.

A je až s podivem - když uvážíme, na jak lehkou váhu strážníci brali to hromadné vraždění -, že právě jeden strážník upozornil na další možnosti v tomto případě, a navíc ještě nepřímou. V jedenáct hodin večer, zrovna když se Carella pokoušel začíst do novin, telefonoval kapitán Frick.

Jakmile zazvonil telefon, Carella nevlídně vzhlédl, vstal z lenošky v obývacím pokoji a rychle vyšel do předsíně, zvedl sluchátko a řekl: „Ano?"

„Steve, u aparátu kapitán Frick. Doufám, že jsem tě neprobudil."

„Ne, vůbec ne. Copak je?"

„Nerad tě obtěžuji, ale ještě sedím v kanceláři a pokouším se nějak dát do kupy pracovní výkazy."

„Jaké pracovní výkazy máte na mysli, kapitáne?"

„No, výkazy služeb mých strážníků."

„Ano. Co máte na srdci?"

„Mám tady, že Antonio měl hlídat tu Helen Wareovou od osmi ráno do čtyř hodin odpoledne a službu po něm měl převzít Boardman až do půlnoci. Souhlasí to?"

„Proč ne?" řekl Carella.

„Dobrá. A toho Di Pasquala měl držet v merku Samalman od osmi ráno do čtyř odpoledne, ale v jeho výkaze stojí, že odešel ve tři. A Canavan, který ho měl ve čtyři střídát, v devět večer zavolal, že zrovna nastoupil službu. Tohle mi nějak nejde do hlavy, Steve. Dal jsi k tomu těm dvěma svolení?"

„Jak tomu mám rozumět, kapitáne? Že od tří odpoledne do deváté večer zůstal Di Pasquale bez dozoru?"

„Aspoň podle těch výkazů se to tak jeví."

„Rozumím," řekl Carella.

„Dal jsi jim k tomu dovolení?"

„Ne," odpověděl Carella. „Žádné dovolení jsem nedával."

Před bytem Thomase Di Pasquala stál policista a uvnitř byla žena, když tam Carella ten večer přišel. Strážník poodstoupil, aby jeho nadřízený mohl stisknout tlačítko zvonku. Carella spěšně zazvonil a čekal, až mu Di Pasquale otevře. Di Pasquale ale neměl naspěch, protože byl v ložnici na druhém konci bytu. Nejdřív si oblékl župan, pak si vzal trepky, načež musel projít šesti místnostmi. Když otevřel dveře, spatřil před sebou neznámý obličej.

„No, copak je?"

„Pan Di Pasquale?"

„A co od něj chcete?"

„Jsem detektiv Carella."

„Vida. Jestlipak víte, že je půl dvanácté v noci?“
„Je mi líto, pane Di Pasquale, musím vám ale položit několik otázek.“
„Nemůžou počkat do rána?“
„Lituji, ale nemohou.“
„Víte, že vás dovnitř nemusím vpouštět. Můžu vám říct, abyste se šel projít na čerstvý vzduch.“
„Máte pravdu, pane, to ovšem můžete. V tom případě ovšem budu nucen požádat o vydání zatykače.“
„Koukejte, milej pane, já nejsem odněkud z balíkova," řekl Di Pasquale. „Nemůžete mě zatknout jen tak pro nic za nic, protože jsem vůbec nic neprovedl.“
„Ani pro podezření z vraždy?“
„Jakživ jsem neslyšel, že nějaké podezření je zločin. Pro vraždu? Co je to za fór? Kohopak jsem měl zavraždit?“
„Pane Di Pasquale, nemůžeme si o tom promluvit uvnitř?“
„Proč? Bojíte se, že probudíte sousedy? Už jste probudil mne, tak proč ještě nevyburcovat ze spánku pár tuctů lidí okolo? Kruci, tak tedy pojdte dál, pojdte dál. Policajti v tomhle zatraceném městě nemají ani kapku vychování. Přijdou za člověkem uprostřed noci. Prokrista, pojdte dál, nestůjte mi tady v předsíni.“
Vešli do bytu. Di Pasquale rozsvítil lustr v obývacím pokoji a oba usedli naproti sobě.
„Co je?“ zeptal se. „Jste tady, vytáhl jste mě z postele, povězte mi tedy, co po mně chcete.“
„Pane Di Pasquale, ptali jsme se policisty, který vám byl přidělen k ochraně. Řekl nám, že ve tři hodiny jste ho poslal pryč. Je to tak?“
„To souhlasí.“
„A pověděl jste mu, že ho nebudete potřebovat před devátou hodinou večer? Je to pravda, pane Di Pasquale?“
„To je pravda. Co na tom? Kvůli tomu mi přijdete uprostřed noci mlátit do dveří? Abyste zkontroloval, jestli ten váš strážník říká pravdu nebo neříká? Nemáte nic jiného na práci? Ten chlápek, co mě volal v půl osmý ráno, to jste byl vy, že jo?“
„Pane Di Pasquale, proč jste tomu strážníkovi říkal, že ho nebudete potřebovat?“
„Z toho prostého a jednoduchého důvodu, že dnes jsem měl obchodní jednání s hlavním dramaturgem filmové společnosti Columbia. Byl jsem objednan na třetí hodinu a počítal jsem, že se tam zdržím aspoň do šesti, a věděl jsem, že pak nás bude dole čekat přepychový cadillac se šoférem, který nás zaveze do luxusní restaurace, kde si určitě nesednu nikam k oknu. Zaskočíme do baru na pár skleniček a v sedm měl přijít scenárista, který hlavnímu dramaturgovi načrtne kostur svého námětu, a potom všichni společně povečeříme, ovšem nikam blízko oken si nesedneme. Potom zase všichni nastoupíme do toho cadillacu, který mě odveze domů, kde na mě měl čekat ten trumbera strážník - viděl jsem, že už tu není, ale že venku stojí nějaký jiný poděs - a kde taky na mě čekala jistá mladá dáma, která spí vedle v ložnici. Takže vidíte, pane Carello, vy, kdo si libujete v tom, že rušíte lidi uprostřed noci za spaní, napadlo mi, že ušetřím městu pár dolarů a uvolním jednoho poldu pro službu na ožehavých místech, však je jich v městě plno, kde se v jednom kuse mezi sebou perou chuligáni, takže nemusí zbytečně okounět kolem mne, neboť jsem věděl, že budu na těch pár hodin stoprocentně bezpečný. Proto tedy, pane Carello. Stačí vám tahle odpověď?“
„Zdržoval jste se někde poblíž budovy 87. revíru, pane Di Pasquale?“
„Celé odpoledne jsem byl v kanceláři filmové společnosti Columbia, nato jsem jel rovnou na večeři a potom rovnou domů.“
„Pane Di Pasquale, vlastně nějakou střelnou zbraň?“
„Ne.“ Di Pasquale se rozhořčeně zvedl. „Budete tak laskav a povíte mi, co to má znamenat? Proč mě najednou začínáte podezírat? Co se děje? Dochází vám zásoba lidí?“
Pronesl ta slova ve hněvu, ale téměř trefil hřebík na hlavičku. Zásoba lidí jim opravdu docházela. Na začátku případu se chytali každého stébka a ještě dosud se chytali stébel.
Carella si povzdychl, „Mám za to, že hlavní dramaturg může potvrdit...“
„Chcete mu zavolat ode mne? Dám vám jeho telefon domů. Jen si poslužte, co byste mu zatelefonoval? Když jste se do toho už dal, můžete vyburcovat ze spaní všechny lidi v tomhle zatraceném městě.“
„Myslím, že to počká do rána," řekl Carella. „Promiňte, že jsem vás vyrušil. Dobrou noc, pane Di Pasquale.“
„Ven trefíte už sám, ne?“ zeptal se Di Pasquale sarkasticky.
Blížila se hodina duchů.
Meyer Meyer stál na nároží proti komfortnímu činžovnímu domu, v němž bydlel Redfield, a uvažoval, zda by toho neměl pro dnešek už nechat. Postavil se tam v šest večer a teď bylo dvacet minut před půlnocí. Byl si jist, že manželé Redfieldovi co nevidět zhasnou a půjdou spát. O sedmé večer vyšla Margaret Redfieldová na ulici, s velšteriérem na řemeni se prošla kolem domovního bloku a ve tři čtvrti na osm se zase vrátila domů. Meyer neměl psa, ale byl přesvědčen, že pro psa chovaného v městském bytě nevystačí jedna zdravotní procházka v sedm hodin. Bylo však už za pět minut tři čtvrti na dvanáct - koukl se na hodinky, ne, bylo už tři čtvrtě -, a nic nenasvědčovalo, že někdo z Redfieldových půjde toho smetáka ještě před spaním vy-venčit. A navíc se rozpršelo.
Zpočátku se déšť nespustil naplno: pouze jemně zamrholilo, ale studená voda pronikala až na kůži. Meyer znovu pohlédl na osvětlené okno v druhém patře. Procedil kletbu, rozhodl se jít domů, v příští chvíli si to rozmyslel, přešel přes ulici a postavil se pod plátěnou stříšku před pekařstvím. Pekařská prodejna byla zavřená. Přiblížila se půlnoc a ulice byly liduprázdné. Najednou zadul od řeky prudký vítr a přihnál těžká dešťová mračna. Na ulici se spustily proudy vody. Mžení se v několika vteřinách změnilo v hustý lijavec. Oblohu nad střechami budov roztínaly blesky. Meyer stál pod plátěnou stříškou a myslel na teplou postel se Sarah vedle sebe. Znovu proklel Redfieldovy, rozhodl se jít domů, vzpomněl si na toho zatraceného velšteriéra, řekl si, že to psisko určitě ještě jednou musí ven, ohrnul si límec saka a zase se podíval na osvětlené okno v druhém patře. Seshora na něj křápl. Vzhlédl k trhlíně v plátnu a potom pohlédl na

okno.

Světlo v okně zhaslo.

Chvilí, která mu připadala dlouhá jako půlhodina, zůstala okna tmavá a potom se jeden obdélník rozsvítil, asi v ložnici, říkal si, načež se za menším oknem objevilo světlo. Koupelna, pomyslel si Meyer. Bohudíky, konečně jdou na kutě. Čekal. Světlo v obou oknech svítilo dál. Uposlechl náhlého popudu, rychle přešel přes ulici a vstoupil do domu. Hned naproti domovnímu vchodu byl výtah. Meyer vešel do haly a pohlédl na osvětlenou tabulku nad zavřenými dveřmi výtahu. Viděl šestku. Trpělivě několik vteřin tu číslici pozoroval a pojednou se objevila pětka. Potom čtyřka, trojka, dvojka...

Dvojka, pomyslel si. Redfieldovi bydlí v druhém patře.

Číslice se znovu začaly střídát.

Meyer vyběhl z budovy přes ulici a zase se postavil pod protrženou plátěnou stříšku. Byl si jist, že buď Lewis, nebo Margaret Redfieldovi vyjdou se psem ven. Hned vzápětí si lál - copak na tom k čertu záleží? Znovu zatoužil ležet pěkně doma v posteli. Pozoroval domovní vchod. Margaret Redfieldová s teriěrem na řemínku vyšla z domu právě ve chvíli, když se za nárožím vynořil strážník na obchůzce.

Bylo za pět minut půlnoc.

Strážník zběžně pohlédl na Meyera, když procházel kolem něho. Spatřil plešatého muže bez klobouku, s ohnutým límcem saka, který stál před zavřenou pekárnou pět minut před půlnocí, ulice prázdná...

Strážník se otočil Čelem vzad.

Odstřelovač zalpal po dechu.

Přeskočil větrací šachtu mezi dvěma budovami, zaujal postavení za ochrannou zídkou a nyní pozoroval ulici dole pod sebou, prázdnou a opuštěnou: věděl však, že se ta žena zakrátko za rohem vynoří, že se nenuceně projde se psem na řemínku podél bloku, a věděl, že zakrátko bude mrtva. Těžce oddechoval a čekal.

V rukou svíral dlouhou smrtící pušku, jejíž smrtící účinek ještě zvyšovalo teleskopické hledí, které zaostřovalo a přibližovalo ulici dole pod ním. Zamířil na stojan pouliční lampy Uprostřed domovního bloku, hluboko pod sebou, ale díky hledí blízko. Bude to dobrý terč.

Přemítal, zda by neměl přestat.

Přemítal, zda ona bude jeho poslední obětí, a potom přemítal, zda neměla vlastně být první. Věděl, že pes dovede ženu ke stojanu pouliční lampy. Věděl, že se tam zastaví. Opravil mušku, takže se stojan octl v průsečíku kříže, a proklínal déšť. Nepředpokládal, že mu déšť bude nějak překážet. Teď poznal, že vidí trochu rozmazaně, a uvažoval, zda by neměl počkat na jindy.

Ne.

Vy pancharti, pomyslel si.

Ty, pomyslel si.

Měl jsem se nejdřív vypořádat s tebou.

Déšť mu pleskal na hlavu a na ramena. Byl zahalen v plášť do deště, noční tma ho halila, noc ho skrývala.

Vzrušovalo ho čekání na tu ženu. Kdepak jsi, říkal si v duchu, pojď se mi postavit před mušku, pojď, ať tě zabij u, pojď, jen pojď, pojď.

Pes se zastavil na nároží u požárního hydrantu. Přichlchl k němu, zvedl čenich a znovu zavěťřil. Meyer, zabraný pozorováním Margaret a jejího psa, si nepovšiml, že se u něho zastavil strážník.

„Stalo se vám něco, pane?“ řekl strážník.

„Cože?“ trhl sebou Meyer.

„Proč tady stojíte?“

Meyer se zazubil. Teď je zrovna nejvhodnější chvíle, aby se bavil s nějakým přesvědomitým poldou, pomyslel si. Potom řekl: „Koukejte, já...“

Strážník do něho strčil. Zrovna nastoupil do služby, páčila ho záha a neměl vůbec náladu poslouchat drzé kecy nějakého podezřelého individua, které vypadalo jako lupič na číhané. „Hněte sebou,“ řekl zlostně. „Tak pohyb, zmizte odsud.“

„Koukejte,“ řekl Meyer a přestal se zubit. „Náhodou jsem...“

„Vy neposlechnete?“ zeptal se strážník a uchopil Meyera pevně za pravý rukáv.

V té chvíli zabočila Margaret Redfieldová za roh.

Viděl ji přicházet ulicí. Dešťová clona mu poněkud zastírala výhled, ale ji a toho psa poznal okamžitě.

Otřel si dlaně o plášť a teprve pak si uvědomil, že plášť je mokřejší, než jeho ruce.

Odprásknu tě perfektněji než ty ostatní, pomyslel si.

Ty čubko, odprásknu tě jaksepatří.

Dýchal už normálně, ale prudce se mu rozbušilo srdce a jeho ruce se třásly. Znovu pohlédl přes okraj parapetu a viděl ženu kráčet klidně dál podél domovního bloku.

Dul čerstvý vítr. Bude muset s tím větrem počítat při míření.

Vytřel si déšť z očí.

Přiložil pušku k rameni.

Znovu zacítil na stojan pouliční lampy a čekal.

Tak pojď, pomyslel si.

Tak pojď.

Sakra, tak už pojď!

„Jsem detektiv,“ řekl Meyer. „Pust'te mi rukáv!“

Místo aby strážník pustil Meyerův rukáv, zkroutil mu ruku za zády a druhou u něj hledal revolver, který ovšem našel okamžitě.

„Máte na tohle zbrojní povolení?“ zeptal se. Meyer na druhou stranu ulice vůbec neviděl, slyšel pouze klapot Margaretiných podpatků.

„Zatracený hlupáku,“ řekl Meyer strážníkovi. „Okamžitě mi vrať pistoli, jinak tě dám přeložit do Bethtownu, rozumíš?“

Strážník z tónu Meyerova hlasu pojednou pochopil, že s ním mluví nadřizený, že jeho výhrůžka asi nebude planá a on by se mohl opravdu octnout v té vykřičené čtvrti, když plešouna neuposlechne. Rychle mu vrátil osmatčícítku a zakoktal: „Jistě snad pochopíte...“ Ale Meyer neměl náladu na to, aby něco chápal. Strážníkova slova vůbec nevnímal. Utíkal k nároží a hned zabočil do ulice. Zahlédl Margaret Redfieldovou asi v polovině uličního bloku, viděl psa váhavě očíkávat stojan pouliční lampy u chodníku. Sledoval ženu a občas se skryl ve výklenku domovních dveří. Když byl od ní už jen asi třicet metrů, Margaret se pojednou zhroutila k zemi.

Žádný výstřel neslyšel.

Klesla tiše a bez hlesu a to ticho jenom zvyšovalo význam události; vždyť věděl, že na ni bylo vystřeleno, ale nikde stopa k místu, kde se odstřelovač skrývá. Rozběhl se k ní, potom se zastavil, porozhlédl se po střeších na obou stranách ulice a najednou si uvědomil, že ten výstřel mohl padnout z kterékoli. Teriér nyní štěkal, ne, neštěkal, ale vyl, smutné, opuštěně jako kojot na prérii.

Ta žena, myslel si Meyer. Dojít k té ženě.

Střecha, pomyslel si, dostat se na střechu.

Na kterou střechu?

Kam?

Náhle se zastavil uprostřed ulice.

Tam někde nahoře bude vrah, pomyslel si a na okamžik se jeho myšlenky zastavily. Kolem bubnoval déšť, Margaret Redfieldová ležela na dlažbě kousek před ním, pes vyl, strážník zvědavě vyšel za rohem. Meyer nevěděl, co udělat ani kam se vrhnout.

Rozběhl se k domovnímu vchodu nejbliž u pouliční lampy, minul Margaret Redfieldovou, jejíž krev tekla po dlažbě, a doprovázen psím vytím běžel, aniž něco domýšlel, směřoval tam intuitivně, neboť ten výstřel padl patrně odtud. Pak ale zůstal stát na chodníku, na okamžik zavřel oči, přiměl se rozumně uvažovat, uvědomil si, že vrah nesleze dolů v tomto bloku, ale přeskočí patrně větrací šachty mezi domy a z jiné budovy se pokusí uniknout buď na hlavní ulici, nebo do některé postranní.

Utíkal k nároží. Na kluzkém mokřím asfaltu téměř upadl, avšak udržel rovnováhu, běžel s pistolí v pravé ruce, rozhazoval oběma pažemi, aby se mu lépe dýchalo, doběhl k rohu, zabočil kolem požárního hydrantu a zastavil se před vchodem do činžáku, kde bydleli Redfieldovi, vzhlédl k osvětleným oknům, otočil se, rozhlédl se po ulici a neviděl nic.

Kde? pomyslel si. Kdepak jsi?

V hustém, nepřestávajícím dešti Meyer čekal.

Strážník našel za rohem tělo Margaret Redfieldové. Když se snažil zvednout jí zápěstí, aby nahmatal puls, teriér se na něj se zavrčením vrhl. Kopl psa do slabin a uchopil zápěstí ležící ženy. Z rány na rameni jí stékala krev na paži. Byla celá zakrvavená, přšelo a strážníka páčila žáha.

Strážník měl však tolik rozumu, aby poznal, že žena není mrtva, a okamžitě zatelefonoval do nejbližší nemocnice pro sanitku.

Odstřelovač nesestoupil na ulici tam, kde na něj čekal Meyer. Meyer vůbec nepředpokládal, že by se pachatel ještě mohl zdržovat někde na střeše. Ne, říkal si Meyer, zmýlil jsem se ve svém výpočtu, a tím to končí. Odstřelovač unikl jinudy, pohltil ho déšť a temnota a může dál pokračovat v zabíjení.

Když Meyer zasouval pistoli do pouzdra, kladl si v duchu otázku, kolika omylů se polda smí dopustit. Otráveně vzhlédl, jakmile zaslechl hukot motoru příjíždějící sanitky.

Kapitola 18

Nemocnici zahalovalo vytrvalé mženi a zdůrazňovalo šed' jejich zdí. V jednu hodinu po půlnoci k ní detektivové dorazili, zaparkovali vůz a zastavili se u příjmu, kde jim ošetřovatelka řekla, že paní Redfieldová leží na pokoji 407.

„Přišel už pan Redfield?“ zeptal se Meyer.

„Ano, je nahoře,“ řekla ošetřovatelka. „Její lékař je tam rovněž. Budete ho muset požádat o dovolu promluvit si s pacientkou.“

„To učiníme,“ řekl Carella.

Došli ke zdviži. Carella stiskl přivolávací a potom řekl: „Redfield přijel pěkně rychle.“

„Sprchoval se, když jsem mu přišel nahoru do bytu říct, že jeho žena je zraněna,“ řekl Meyer. „Redfield se každý večer sprchuje. To vysvětluje světlo v koupelně.“

„Jak reagoval na tvou zprávu?“

„Přišel ke dveřím v županu a voda z něj stékala na podlahu. Řekl: „Měl jsem jít vyvenčit toho psa sám.“

„To bylo všechno?“

„To bylo všechno. Potom se zeptal, kde jeho žena je, a řekl, že se obleče a hned přijede sem.“

Vyjeli zdviží do třetího patra a čekali na chodbě před pokojem, v němž Margaret ležela. Za deset minut vyšel z pokoje 407 bělovlasý muž, nejméně šedesátník. Pohlédl na hodinky a spěšně vykročil k výtahům, když ho Carella zastavil.

„Okamžik, prosím," řekl.
Muž se otočil. „Ano?"
„Pane, vy jste lékař paní Redfieldové?"
„Ano," řekl muž. „Jsem dr. Fidio."
„Já jsem detektiv Carella z 87. pátracího oddělení. Můj kolega detektiv Meyer."
„Těší mě," řekl Fidio a podal ruku oběma detektivům.
„Rádi bychom paní Redfieldové položili několik otázek," řekl Carella. „Myslíte, že to její zdravotní stav dovolí?"
„No," řekl Fidio pochybovačně, „právě jsem jí dal uklidňující prostředek. Každou chvíli začne působit. Jestliže to nebude dlouho trvat..."
„Pokusíme se to zkrátit," odpověděl Carella.
„Budte tak hodní," řekl Fidio. Odmlčel se. „Chápu vážnost situace, ale věřte mi, přál bych si, abyste -Margaret nepřepínali. Dostane se z toho, ale bude k tomu potřebovat všechny své síly."
„Chápeme, pane doktore."
„To platí rovněž o Lewisovi. Já vím, že ho musíte vyslechnout, ale během uplynulého měsíce se musel vyrovnat s jistými těžkostmi, a teď ještě navíc tohle..."
„Během uplynulého měsíce?" zeptal se Carella.
„Ano."
„Tím myslíte, že si dělal starosti o Margaret."
„Ano."
„Nu, chápeme jeho nervové napětí," řekl Carella. „Vědomí, že ve městě řádí odstřelovač a že každou chvíli..."
„Ano, to ovšem také."
Meyer zvědavě pohlédl na doktora Fidie. Obrátil se ke Carellovi a povšiml si, že Carella na doktora zírá rovněž. Na chodbě před pokojem číslo 407 se pojednou rozhostilo hluboké ticho.
„To také?" řekl Carella.
„Co jste tím myslel?" ozval se vzápětí Meyer.
„Co ho tížilo ještě!" otázal se Carella.
„Nu, celá ta věc s Margaret."
„Která celá věc, pane doktore?"
„Pochybuji, že se to vašeho případu přímo dotýká, pánové. Margaret Redfieldová byla dnes v noci postřelena a těžce zraněna. To druhé je soukromou záležitostí její a jejího manžela." Znovu pohlédl na hodinky. „Hodláte-li ji vyslechnout, měli byste si pospíšet. Sedativum, co jsem..."
„Pane doktore, na nás je rozhodnout, co se našeho případu týká či netýká, nemyslíte? Jaká věc tížila Lewise Redfielda?"
Dr. Fidio si zhluboka povzdechl. Pohlédl do tváře detektivům, znovu si povzdechl a potom řekl: „No, bylo to...", a pověděl jim, co chtěli vědět.
Když vešli do nemocničního pokoje, Margaret Redfieldová spala. Na židli u postele seděl její manžel, muž s kulatým obličejem, smutným a hnědým očima a ustrašeným výrazem ve tváři. Na opěradle židle na druhé straně místnosti visel černý plášť do deště.
„Dobrý den, pane Redfelde," řekl Carella.
„Dobrý den, detektive Carello," odpověděl Redfield. Za jeho židli zkrápěl déšť okna a po skleněné tabuli stékaly křůpěje, v nichž se odráželo světlo.
„Doktor Fidio nám řekl, že se z toho vaše paní dostane."
„Ano, v to doufám," odpověděl Redfield.
„Takové zranění není žádná legrace," řekl Meyer. „V kině to vypadá prostě a jednoduše, ale není to legrace."
„To si myslím," odpověděl Redfield.
„Mám za to, že jste nikdy nebyl postřelen?" řekl Carella.
„Ne, nebyl."
„Sloužil jste v armádě?"
„Ano."
„U jaké zbraně, pane Redfelde?"
„U pěchoty."
„Účastnil jste se bojových akcí?"
„Ano."
„Pak tedy umíte zacházet s puškou?"
„Ano, ovšem," řekl Redfield.
„Řekli bychom, že se v tom dobře vyznáte, pane Redfelde."
Redfield náhle ostražitě vzhlédl. „Proč myslíte?" zeptal se.
„Řekli bychom, že jste byl za války výtečný střelec, pane Redfelde."
„Jenom průměrný."
„Pak jste se od té doby náramně zdokonalil."
„Jak to myslíte?" zeptal se Redfield znovu.
„Pane Redfelde," řekl Meyer, „kam jste odešel dnes večer, když vaše manželka opustila byt?"
„Šel jsem se sprchovat."
„Kam jste se šel sprchovat?"

„Jak... co tím myslíte... no, přece sprchovat," řekl Redfield. „Pod sprchu."
„Sprchovat se do koupelny... anebo na střechu?"
„Cože?"
„Prší, pane Redfelde. Proto se vám ji nepodařilo zastřelit? Proto jste ji trefil jenom do ramene?"
„Nevím, co... koho... myslíte tím mou ženu? To mluvíte o Margaret?"
„Ano, pane Redfelde. Mluvíme o tom, že jste věděl, že někdy před půlnocí půjde vaše manželka psa vy věnčit. Mluvíme o tom, že jakmile za sebou zavřela dveře bytu, vylezl jste na střechu, přešel na střechu sousední nárožní budovy a čekal jste, až se za rohem objeví vaše žena. O tom mluvíme, pane Redfelde."
„To... to je největší nesmysl, co jsem kdy slyšel. Přece jsem... byl jsem pod sprchou, když se... když se to všechno udalo. Dokonce jsem otevíral dveře jenom v županu. Já..."
„Jak dlouho to trvá, vystřelit na člověka, vrátit se do bytu a skočit do vany, pane Redfelde?"
„Ne," řekl Redfield. Zavrtěl hlavou. „Ne."
„Ano, pane Redfelde."
„Ne."
„Pane Redfelde," řekl Carella, „před chvílí venku na chodbě jsme hovořili s doktorem Fidiem. Sdělil nám, že vy a paní Redfieldová jste se pokoušeli mít dítě hned po svatbě před dvěma lety. Je to tak?"
„Ano, to souhlasí."
„Doktor nám také pověděl, že jste začátkem dubna přišel k němu, poněvadž jste si myslel, že děti nemáte vaší vinou."
„Ano," odpověděl Redfield.
„Jenomže doktor Fidio vám sdělil, že při operaci v listopadu 1940 byla vaší ženě odňata děloha, takže nemůže mít děti. To je rovněž pravda, pane Redfelde?"
„Ano, řekl mi to."
„A vy jste o tom předtím nevěděl?"
„Ne, to jsem nevěděl."
„Po té operaci zůstala jizva. Nikdy jste se na to manželky nezeptal?"
„Zeptal. Řekla, že je to jizva po operaci slepého střeva."
„Když vám doktor Fidio sdělil, jaká to byla vlastně operace, řekl vám rovněž o jistém večírku, který se konal v dubnu v roce čtyřicátém a kde se vaše žena nakazila pohlavní."
„Ano, ano, říkal mi to," odpověděl Redfield netrpělivě. „Nechápu ovšem..."
„Kolik je vám let, pane Redfelde?"
„Čtyřicet sedm."
„Máte děti?"
„Ne."
„Jistě jste si velice přál je mít."
„Já... přál jsem si děti."
„Oni vám to ovšem znemožnili, vidíte?"
„Já... já... nevím, koho myslíte, koho tím myslíte."
„Účastníky onoho večírku, pane Redfelde. Mají vinu na tom, že se vaše žena musela podrobit operaci, že..."
„Nevím, kdo ti lidé byli. Nevím, co myslíte."
„To souhlasí, pane Redfelde. Vy jste nevěděl, kdo z nich to zavinil. Věděl jste pouze, že se po představení hry Dlouhá cesta domů konal večírek, a přirozeně jste předpokládal, že se toho večírku účastnili všichni účinkující. Jak jste to dělal? Našel jste Margaretin starý divadelní program a prostě bral jedno jméno po druhém?"
Redfield zavrtěl hlavou.
„Kde máte pušku, pane Redfelde?" řekl Carella.
„Kdo měl být další na řadě?" zeptal se Meyer.
„Nic jsem nespáchal," řekl Redfield. „Žádného z nich jsem nezabil."
„Jestliže to je váš plášť," řekl Carella, „raději si jej oblečte."
„Proč? Kam mám jít?"
„K nám na stanici."
„Proč? Říkám vám, že jsem nic ne..."
„Zatýkáme vás pro vraždu, pane Redfelde," řekl Carella.
„Pro vraždu? Nikoho jsem nezabil, jak vůbec můžete..."
„Myslíme si, že ano."
„O Cohenovi jste si to také mysleli."
„Je v tom ale rozdíl, pane Redfelde."
„Jaký rozdíl?"
„Tentokrát to víme bezpečně."
Když vešli do služebny 87. revíru, byly dvě hodiny v noci. Redfield zprvu s drzým čelem všechno popíral, nevěděl ovšem, že zatímco ho detektivové vyslýchají, provádí jiný policista domovní prohlídku jeho bytu. Nepřiznal se vůbec k ničemu. Neustále opakoval, že ve chvíli, kdy jeho žena byla postřelena, byl pod sprchou, že netušil vůbec nic, dokud Meyer nezaklepal na dveře jeho bytu, aby mu oznámil, co se stalo, a pak že si vzal župan a šel otevřít. Jak mohl být mezitím na střeše? A v době, kdy byl zastřelen Cohen na schodech před policejní budovou, on pracoval ve své kanceláři, jak tedy mohl mít na svědomí jeho smrt? Pravda, po půl čtvrté, kdy porada skončila, ho nikdo neviděl, pravda, po zadním schodišti mohl odejít z kanceláře a počíhat si na Cohena před policejní budovou, jenomže to

všechno jsou pouhé divoké dohady, kterými lze z vraždy usvědčit kohokoli, on však nemá vůbec nic společného s ničím z toho, co se mu předhazuje.

„Kde jste byl v pátek čtvrtého května?“ zeptal se Carella.

„Byl jsem doma,“ odpověděl Redfield.

„Do zaměstnání jste nešel?“

„Ne. Byl jsem nachlazen.“ Odmkl se. „Zeptejte se manželky. Potvrdí vám to. Byl jsem po celý den doma.“

„My se jí na to vrčíte zeptáme, to mi věřte, pane Redfelde,“ řekl Carella. „Hned jakmile se dostatečně zotaví, aby s námi mohla mluvit.“

„Ona vám to potvrdí.“

„Potvrdí nám, že jste nebyl v Minneapolisu, že?“

„Jaktěživ jsem v tom městě nebyl. S ničím, co říkáte, nemám nic společného. Dopouštíte se hrozného omylu.“

A v té chvíli vstoupil do kanceláře strážník. Možná že Redfield by se byl beztak přiznal ke všemu. Pachatelé se obvykle přiznají ke všemu, a mimoto lidské bytosti, kolísající mezi nadějí a zoufalstvím, dospívají k bodu, kdy pojednou vidí, jak se miska vah naklání v jejich neprospěch. Poznávají tu chvíli, když nastane, zírají na ni objektivními očima a vědí, že jim už nic nezbylo. Po doznání se člověku uleví. Poskytuje-li zoufalství vůbec nějakou naději, je to naděje k přiznání, takže by to byl možná nakonec beztak řekl.

Strážník šel rovnou ke Carellovu stolu. Položil na něj dlouhé kožené pouzdro a prohlásil: „Našli jsme to v jeho ložnici v šatníku.“

Carella pouzdro otevřel.

Byla v něm kulovnice značky Winchester, model 70.

„Je to vaše puška, pane Redfelde?“ zeptal se Carella.

Redfield zíral na pušku a neodpovídal.

„Na polici za jeho klobouky leželo tohle,“ řekl strážník. Položil na stolní desku krabici s náboji Remington ráže 0,308.

Carella se podíval na náboje, potom na Redfielda, načež řekl: „Balistický posudek můžeme mít za deset minut, pane Redfelde. Chcete nám ušetřit práci?“

Redfield si povzdechl.

„No tak?“

Redfield si znovu povzdechl.

„Meyere, zavolej balistiku,“ řekl Carella. „Pověz jim, že po strážníkovi posílám pušku. Ať provedou srovnávací test se střelami nalezenými...“

„Nechtě toho,“ řekl Redfield.

„Chcete nám to povědět?“ zeptal se Carella.

Redfield přikývl.

„Stenografa!“ vykřikl Carella.

„Žádného z nich jsem nezamýšlel zabít,“ začal Redfield. „Alespoň zpočátku ne.“

„Moment,“ přerušil ho Meyer. „Miscolo, sehnal jsi už toho stenografa?“

„Víte,“ pokračoval Redfield, „když mi to doktor Fidio řekl o Margaret, byl jsem... byl jsem otřesen, ovšem myslel jsem... nevím, co jsem si myslel...“

„Miscolo! Zatraceně!“

„Už letím!“ vykřikl Miscolo, přiběhl do služebny a s blokem otevřeným na kolenou začal výpověď zapisovat.

„Nejdřív přišel smutek,“ řekl Redfield. „Přál jsem si mít rodinu, rozumíte. Nejsem žádný mladík. Toužil jsem po rodině, než bude příliš pozdě.“ Pokrčil rameny. „Potom... když jsem... když jsem o tom začal přemýšlet, tak... tak se mě zmocnil vztek. Manželka děti mít nemohla, rozumíte. Nikdy dítě nemohla mít. Kvůli té operaci. To zavinili oni, rozumíte. Ti, co ji nakazili. Lidé, kteří se účastnili onoho večírku, o němž mi vyprávěl doktor Fidio. Jenomže... jenomže jsem neznal jejich jména.“

„Pokračujte, pane Redfelde.“

„Ten divadelní program jsem našel náhodou. Hledal jsem cosi ve skříni. Byl v ní kufřík na prst vysoko pokrytý prachem a uvnitř jsem našel ten program. Takže vidíte, že... že jsem se dověděl jejich jména. Znal jsem viníky, účastníky večírku, a začal... začal jsem si zjišťovat jejich adresy, zprvu jsem je nezamýšlel zabít, chtěl jsem je jenom vidět, dobře si prohlédnout ty lidi, co... co mi znemožnili mít děti, co mé manželce znemožnili mít děti. Potom, ani nevím kdy, myslím, že to bylo ten den, kdy jsem Blanche Lettigerovou sledoval v těch pochybných končinách k jejímu bytu a... a zastavila mě na ulici a nabízela se mi, tak v ten den, když jsem viděl, do jakého klesla bahna, když jsem si uvědomil všechnu tu špínu, kterou Margaret zničili život, toho dne jsem se myslím rozhodl, že je všechny pozabím.“

Redfield se odmlčel. Miscolo zvedl oči od těsnopisného bloku.

„Nejdřív jsem zabil Anthonyho Forresta, nebyl první z nějakého zvláštního důvodu, ale protože jsem se rozhodl nejdřív zabít jeho. Možná že mi podvědomí říkalo, abych je nezabíjel v tom pořadí, jak šli za sebou na program, ale na přeskačku, rozumíte, aby se nezdálo, že mají mezi sebou něco společného, víte... jako by mezi nimi neexistovala žádná souvislost.“

„Kdy jste se rozhodl zabít svou ženu, pane Redfelde?“ zeptal se Meyer.

„Nevím, kdy mě to napadlo. Rozhodně to nebylo hned na začátku. Koneckonců vždyť těm ostatním padla za obět, ne? Ale pak... pak jsem si začal uvědomovat, v jakém povážlivém postavení jsem se ocitl. Dejme tomu, že mezi zavražděnými bude odhalena nějaká spojitost. Dejme tomu, že zjistíte, že všech deset účinkovalo v tom divadelním představení. Čili kdybych je všechny zabil a Margaret zůstala naživu, nezdálo... nezdálo by se vám to nápadné? Nezačali byste vyšetřovat, proč jediné ona zůstala ušetřena? Z celého dramatického kroužku? Chápete, že jsem se

nacházel ve velice povážlivém postavení."

„Proto jste se rozhodl zabít také ji? Abyste si zajistil bezpečí?"

„Ano. Ne. Víc než to. Nejenom to." Redfieldovi náhle zablýsklo v očích. „Jak jsem mohl vědět, že opravdu byla takové nevinátka? Stala se skutečně obětí té noci? Anebo se jako ostatní dobrovolně účastnila... těch hanebností... rozumíte, to jsem vědět nemohl. Proto. ... proto tedy jsem se ji rozhodl zabít jako těch deset ostatních. Proto jsem přišel sem k vám do kanceláře. Odvrátit podezření. Předpokládal jsem, že když upozorním policii, jaké Margaret hrozí nebezpečí, že potom, až skutečně bude zabita, nepadne podezření na mne, rozumíte? Na tohle jsem spoléhal."

„Čtvrtého května jste byl v Minneapolisu, že, pane Redfelde?"

„Ano. Ovšem, zabil jsem tam Petra Kelbyho."

„Povězte nám, jak to bylo s Cohenem?"

„Co chcete vědět?"

„Jak se vám to podařilo načasovat."

„Bylo to riskantní. Neměl jsem se o to pokoušet. Ale vyšlo mi to, a tak..."

„Jak jste to provedl?"

„Asi v jednu jsem od vás odešel a v půl druhé jsem už byl ve své kanceláři. Sekretáře jsem nadiktoval několik dopisů a ve tři čtvrti na tři jsem šel na poradu. Řekl jsem vám, že porada začala ve tři, ve skutečnosti však začala už o čtvrt hodiny dříve a ve čtvrt na čtyři byla u konce. Z kanceláře jsem vyšel po zadním schodišti. Zadní dveře mé kanceláře vedou na chodbu, rozumíte, a já jsem sešel ze schodů..."

„Nezhlédl vás nikdo?"

„Ne, nikdo."

„Řekl jste někomu, že odcházíte?"

„Ne. Hodlal jsem říci své sekretářce, aby mě asi tak hodinu nikdo nerušil, ale pak jsem si to rozmyslel. Řekl jsem si, že až se někdo později bude dotazovat, bude lépe, když prostě dostane odpověď, že jsem se nacházel někde v budově."

„Připravil jste se na všechny eventuality, vidíte, pane Redfelde?"

„Vraždil jsem," odpověděl Redfield prostě.

„Jste si vědom toho, že jste vraždil?"

„Ovšem že si toho jsem vědom."

„Pokračujte. Co jste dělal, když jste vyšel z kanceláře?"

„Odjel jsem taxíkem domů. Pro pušku."

„Tam jste ji obvykle uschovával?"

„Ano. V šatníku. Tam, kde ji ten váš člověk našel."

„Vaše manželka tu pušku nikdy neviděla?"

„Viděla ji. Jedenkrát."

„Nezeptala se vás, proč tu pušku máte?"

„Nevěděla, že je to puška."

„Jak to myslíte?"

„Puška byla v koženém obalu. Ženě jsem řekl, že je to rybářský prut."

„A to vám věřila?"

„Pochybují, že vůbec někdy viděla pušku nebo rybářský prut. Puška byla v obalu. Margaret nemohla tušit, co je uvnitř."

„Pokračujte. Odjel jste si pro pušku..."

„Ano. Jel jsem taxíkem. Za dvacet minut jsem byl dole ve městě a za dalších deset jsem už číhal v parku. Ve čtyři hodiny, když Cohen vyšel z budovy, jsem ho zastřelil."

„A co pak?"

„Přeběhl jsem park a na jeho jižním okraji jsem nasedl do taxíku."

„Odnosl jste si pušku do kanceláře?"

„Ne. Ponechal jsem ji v nádražní úschovně."

„Včera večer jste si zase pušku vyzvedl?"

„Ano. Protože jsem včera večer měl v plánu zabít Margaret, víte. Jenomže začalo pršet. Ten déšť mi udělal čáru přes rozpočet. Nestrefil jsem se."

„Odkud máte tu pušku, pane Redfelde?"

„Koupil jsem ji."

„Kdy?"

„Toho dne, kdy jsem se rozhodl všechny pozabíjet."

„A tlumič?"

„Ten jsem si vyrobil z měděné trubky. Obával jsem se, že první výstřel snad poškodí hlaveň, ale nestalo se tak. Počítám, že mi přálo štěstí. Tlumič obvykle poškodí hlaveň, nebo ne?"

„Pane Redfelde, víte, že jste zabil osm lidí?" řekl Carella.

„Ano, vím."

„Proč jste neadoptoval děti, pane Redfelde? Uměl jste si naplánovat všechny vraždy, ale abyste si osvojil dítě, o to jste se vůbec nezajímal. Proč ne, k čertu?"

„Tohle mě nikdy nenapadlo," odpověděl Redfield.

Když byla výpověď opsaná na stroji a Redfield ji podepsal, odvedli ho dolů do cely. Poté Carella zavolal Thomasů Di Pasqualovi, aby mu oznámil, že už má po starostech.

„Díky," odpověděl Di Pasquale. „Sakra, kolik je vůbec hodin?"

„Pět ráno," řekl Carella.

„Vy nikdy nespíte?" řekl Di Pasquale a zavěsil.

Carella se usmál a odložil sluchátko. Helen Wareovou volal téhož dne, ale později. Když jí řekl tu dobrou zprávu, odpověděla: „Ach, to je báječné. Teď mohu s klidnou myslí odjet."

„Odjet, paní Wareová?"

„Na dovolenou. Příští měsíc mi začíná sezóna, víte."

„Ovšem," řekl Carella, „Jak jsem na to vůbec mohl zapomenout!"

„Musím vám ještě jednou poděkovat," řekla Helen.

„Zač, paní Wareová?"

„Za toho strážce," odpověděla. „Opravdu mě těšilo, že ho mám."

Odpoledne přišla do služebny Cynthia Forrestová pro zapůjčené doklady - výstřižky ze starých novin, otcova vysvědčení, starý divadelní program. Když odcházela, potkal ji na chodbě Bert Kling.

„Slečno Forrestová," řekl, „musím se vám omluvit za..."

„Jděte na kolo," odpověděla Cynthia a po železných schodech sestoupila dolů na ulici.

Tři detektivové zůstali v kanceláři sami. Květen končil, dlouhé léto přicházelo. Zvenčí z ulice slyšeli šum velkoměsta s deseti miliony obyvatel.

„Myslím pořád na to, cos mi říkal," ozval se náhle Meyer.

„Co to bylo, Meyere?"

„Jak jsme vyšli do toho Němce Ettermana, kterému sestřelili syna nad Schweinfurtem."

„No a co?"

„Říkal jsi: „Nemůžeš dnešní generaci nenávidět za to, co provedla jiná generace v jiné době."

„Hm," zamumlal Carella.

„Redfield je nenáviděl v přítomné době," odpověděl Meyer.

Telefon zazvonil.

„Chutě do práce," řekl Kling a zvedl sluchátko.